

GRIEVING FOR THE ‘GHOST’ OF AN UNKNOWN SIBLING:
AN INTERPRETATIVE PHENOMENOLOGICAL ANALYSIS OF
THE TRANSMISSION OF TRAUMA ACROSS GENERATIONS

A THESIS SUBMITTED TO
THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
OF
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

BY

ONUR CAN ÇABUK

IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR
THE DEGREE OF DOCTOR PHILOSOPHY
IN
THE DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

SEPTEMBER 2020

Approval of the thesis:

**GRIEVING FOR THE ‘GHOST’ OF AN UNKNOWN SIBLING:
AN INTERPRETATIVE PHENOMENOLOGICAL ANALYSIS OF
THE TRANSMISSION OF TRAUMA ACROSS GENERATIONS**

submitted by **ONUR CAN ÇABUK** in partial fulfillment of the requirements for the degree of **Doctor of Philosophy in Psychology**, the Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University by,

Prof. Dr. Yaşar KONDAKÇI
Dean
Graduate School of Social Sciences

Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT
Head of Department
Psychology

Prof. Dr. Tülin GENÇÖZ
Supervisor
Psychology

Examining Committee Members:

Prof. Dr. Bengi ÖNER ÖZKAN (Head of the Examining Committee)
Middle East Technical University
Psychology

Prof. Dr. Tülin GENÇÖZ (Supervisor)
Middle East Technical University
Psychology

Assoc. Prof. Dr. Bahar ÖZ
Middle East Technical University
Psychology

Assist. Prof. Dr. Sevda SARI DEMİR
İstanbul Medeniyet University
Psychology

Assist. Prof. Dr. Meltem ANAFARTA ŞENDAĞ
Ufuk University
Psychology

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Name, Last Name: Onur Can ÇABUK

Signature:

ABSTRACT

GRIEVING FOR THE ‘GHOST’ OF AN UNKNOWN SIBLING: AN INTERPRETATIVE PHENOMENOLOGICAL ANALYSIS OF THE TRANSMISSION OF TRAUMA ACROSS GENERATIONS

ÇABUK, Onur Can

Ph.D., The Department of Psychology

Supervisor: Prof. Dr. Tülin GENÇÖZ

September 2020, 120 pages

Transgenerational trauma is a psychological term asserting that trauma can be transferred across generations. Traumatic loss and grief have important roles in the mechanism of transgenerational trauma. The grief after a child loss may not be resolved in a reasonable time and may continue to affect parents after the birth of other children. The current study aimed to examine the transgenerational transmission of grief in adult children, whose parents lost their first child. This study also focused on the personal experiences of them. Due to the subjectivity of grief, generalized formulations may not be useful in understanding the transgenerational grief. Therefore, Interpretative Phenomenological Analysis (IPA), a qualitative research approach, was utilized in this study. The participants were three males and three females aged between 22 to 34. Data were collected through semi-structured, in-depth, and one-on-one interviews, and analyzed through IPA. According to the results of the analysis, six themes were constructed: (1) remembering the dark side of a rosy childhood, (2) perceived parenting quality attributed to the loss: compensatory parenting, (3) the ghost in the home, (4) alive child’s emotions related to the loss:

anger and guilt in the shadow, (5) responsibilities as the heritage from the past of the family, and (6) the unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother. Considering all themes together, this study showed that adult children experienced their parents' unresolved grief through the transmission of silence, burden, and lack in the family.

Keywords: Transgenerational Transmission of Trauma, Trauma, Unresolved Grief, Child Loss, Interpretative Phenomenological Analysis

ÖZ

TANINMAYAN BİR KARDEŞİN HAYALETİ İÇİN TUTULAN YAS: TRAVMANIN KUŞAKLARARASI AKTARIMININ YORUMLAYICI FENOMENOLOJİK ANALİZ İLE İNCELENMESİ

ÇABUK, Onur Can

Doktora, Psikoloji Bölümü

Tez Yöneticisi: Prof. Dr. Tülin GENÇÖZ

Eylül 2020, 120 sayfa

Travmanın kuşaklararası aktarımı, bir kuşakta yaşanan travmanın sonraki kuşaklara aktarılabilmesine işaret eden psikolojik bir olgudur. Travmatik kayıp ve çözülmemiş yas, bu aktarımın mekanizmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çocuk kaybının ardından beliren yas makul bir zamanda tamamlanamayacağı gibi, kaybı yaşayan ebeveynleri diğer çocukların doğumundan sonra da etkilemeye devam edebilir. Bu çalışmanın amacı, ilk çocuklarını kaybetmiş ebeveynlerin, kayıptan sonra doğmuş yetişkin çocuklarına bu kaybı nasıl aktardıklarını ve bu çocukların kaybı nasıl deneyimlediklerini incelemektir. Yas sürecinin öznelliği nedeniyle, genelleştirilmiş formüller yasin kuşaklararası etkisine dair sürecin anlaşılmasında işlevsel olmayabilir. Bu nedenle, çalışmada nitel bir araştırma yaklaşımı olan Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz (IPA) kullanılmıştır. Yaşları 22 ile 34 arasında değişen altı katılımcının yarısı erkek, diğer yarısı ise kadındır. Çalışmanın verisi, yarı yapılandırılmış, birebir ve derinlemesine görüşmeler aracılığıyla toplanmış ve IPA ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre altı tema oluşturulmuştur: (1) toz pembe çocukluğun karanlık yüzünü hatırlamak, (2) kayba atfedilen algılanan ebeveynlik

özelliği: telafi edici ebeveynlik, (3) evdeki hayalet, (4) hayattaki çocuğun kayba dair duyguları: öfke ve gölgedeki suçluluk, (5) ailenin geçmişinden aktarılan bir miras olarak sorumluluklar ve (6) hayattaki çocuğun karşılanmamış ihtiyaçları ve kayıp abinin yerine getirmediği görevler. Tüm temalar birlikte değerdendirildiğinde bu çalışma, ebeveynleri ilk çocuklarını kaybetmiş yetişkinlerin, ebeveynlerinin çözömlenmemiş yasını ailedeki sessizliğin, yükün ve eksiğin aktarımı ile deneyimlediklerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Travmanın Kuşaklararası Aktarımı, Travma, Çözömlenmemiş Yas, Çocuk Kaybı, Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz

To my family.

ACKNOWLEDGMENTS

In the beginning, I want to thank my supervisor Prof. Dr. Tlin Genz for her unconditional support throughout my graduate education. This unconditional support encouraged me to explore what I really want to study. I am thankful for being her student, but she was more than a successful academician to me. While she was my psychotherapy supervisor, I had the most valuable lessons on being a psychotherapist, and the things I learned from her still help me in different areas of my life.

I also want to thank Prof. Dr. Bengi ner Özkan for her valuable perspective. Her comments that were filled with compassion motivated me throughout the process. I also sincerely appreciate Assist. Prof. Dr. Sevda Sarı Demir for her support and devotion. I learned qualitative research from her, she helped me to gain a whole different point of view to the academy. Furthermore, I thank Assoc. Prof. Dr. Bahar z and Assist. Prof. Dr. Meltem Anafarta Şendağ for their valuable comments in the final phase of the process.

I would also like to express my gratitude to Prof. Dr. Faruk Genz and all members of the AYNA Clinical Psychology Support Unit. I owe my psychotherapist identity to AYNA, in which I had the chance of practicing psychotherapy, receiving supervision, and being a supervisor. Without my experiences in AYNA, I could not conduct this study, as I utilized my psychotherapy experiences in every step of this thesis.

I should also mention Clinical Psychologist Dr. İncila Grol IŐık, who helped me to enlighten the darkness inside of me, in which I found a long lost child with pain and tears. Thank you for teaching me to listen to this child, who gave the idea throughout the thesis process.

I feel lucky that we were an unofficial team in our thesis processes with Özlem Okur and Selen Arslan Çolak. I would never forget the help of their peer supervision. My precious friend Özlem was always there for me, she always found a way to send her support even in the hardest times. And Selen, she was the best companion on the road from İzmir to Ankara. The process of conducting a thesis far from METU became bearable, even joyful, with her existence in our adventurous journeys. I also thank Özlem Kahraman Erkuş, Cansu Akyüz Yılmaz, and İrem Akıncı for their support throughout the process. I also want to thank Emine Kaya Bican and Özge Özer. After I moved from Ankara, it still feels like home thanks to them. Emine's consistent psychological and academic support should also be mentioned on this page, her contribution is hard to be described in a few sentences.

I am also thankful for the support of my non-biological brothers Anıl Işıksan and Uğur Eymirli, and Özgün Eymirli, who joined us later. Since 2004, they have been my second family. During the thesis process, Anıl and Özgün motivated me with their positive energies, and Uğur helped me with his proof-readings and valuable comments.

I should also mention my dear friends and colleagues for their priceless suggestions for adapting a new life in a new city in the last two years. They also helped me in different steps of the process, from finding participants to discussing the findings. Sinem Söylemez, Serap Görgü Akçay, Başak Ormankıran, Gizem Gedik, and Tahir Berrak, I thank you for your support.

My colleague Saynur Bütüner's contribution should be specifically mentioned. Her sincere approach and ability to think analytically helped me to get it all together when I felt lost in the analyses.

My sister Zeynep was there for me in my most turbulent times, like a lighthouse in a stormy sea. I am thankful that I have a sister, although I might have done everything harder for her in the first couple of years of her life. I apologize for that... And my mother and father, you were not always, but almost always there when I need your help. You were the good-enough parents, and now I realize that it is just perfect.

Moreover, I want to thank the participants of this study, which was based on their sincere answers to the questions that might be painful sometimes. And lastly, I am thankful to my clients, who helped me to improve myself in the skills that I used in this study. In each session, they remind me why I choose this profession.

This thesis was supported by the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK).

TABLE OF CONTENTS

PLAGIARISM	iii
ABSTRACT	iv
ÖZ.....	vi
DEDICATION	viii
ACKNOWLEDGMENTS.....	ix
TABLE OF CONTENTS	xii
LIST OF TABLES	xiv
CHAPTERS	
1. INTRODUCTION.....	1
1.1. Transgenerational Trauma.....	3
1.1.1. Biological Explanations of Transmission of Trauma.....	3
1.1.2. Psychological Aspects of Transmission of Trauma	5
1.2. Traumatic Loss and Grief.....	8
1.2.1. The Psychoanalytic View of Loss and Grief.....	8
1.2.2. Parental Grief after Losing a Child	10
1.2.3. Unresolved Grief.....	12
1.3. Transgenerational Transmission of Unresolved Grief	14
1.4. The Aim of the Study	15
2. METHOD.....	16
2.1. Methodological Background	16
2.1.1. The Qualitative Research Approach	16
2.1.2. The Interpretative Phenomenological Analysis	17
2.1.3. The Reason for Choosing Interpretative Phenomenological Analysis as a Method of Qualitative Investigation for this Study.....	18
2.2. Participants and Sampling Method	19
2.3. Procedure.....	20
2.4. Semi-Structured Interviews.....	22
2.5. Data Analysis	23
2.6. The Trustworthiness of the Study	24

3. RESULTS	28
3.1. Remembering the Dark Side of a Rosy Childhood.....	29
3.2. Perceived Parenting Quality Attributed to the Loss: Compensatory Parenting	33
3.3. The Ghost in the Home	36
3.4. Alive Child's Emotions Related to the Loss: Anger and Guilt in the Shadow	43
3.5. Responsibilities as the Heritage from the Past of the Family	45
3.6. The Unmet Needs of the Alive Child and the Unfulfilled Duties of the Lost Brother.....	50
4. DISCUSSION	55
4.1. Interpreting Past through Remembering Blurred Memories and Stories...	56
4.2. Transgenerational Transmission of Unresolved Grief.....	58
4.2.1. Transmission of Silence through the Ghost in the Home	58
4.2.2. Transmission of the Burden of the Family through the Emotions and Responsibilities of the Alive Child	60
4.2.3. Transmission of the Lack in the Family through the Unmet Needs of the Alive Child.....	63
4.3. Conclusions and Clinical Implications of the Study	65
4.4. Strengths and Limitations of the Study, and Suggestions for the Future Research	67
REFERENCES.....	68
APPENDICES	
A. INFORMED CONSENT FORM	83
B. ENGLISH VERSION OF THE DETAILED LIST OF QUESTIONS FOR SEMI-STRUCTURED INTERVIEW	84
C. TURKISH VERSION OF THE DETAILED LIST OF QUESTIONS FOR SEMI-STRUCTURED INTERVIEW	86
D. APPROVAL OF THE METU HUMAN SUBJECTS ETHICS COMMITTEE	88
E. CURRICULUM VITAE	89
F. TURKISH SUMMARY / TÜRKÇE ÖZET	92
G. TEZ İZİN FORMU / THESIS PERMISSION FORM.....	120

LIST OF TABLES

Table 1 Descriptive Information about the Participants.....	20
Table 2 Superordinate and Subordinate Themes.....	28

CHAPTER 1

INTRODUCTION

Trauma was originally derived from the Greek word referring to wound caused by physiological damage. It is also a widely used term in psychology that refers to a severe shock caused by unpleasant experience, or the experience that causes this feeling. Although the perceived effect of an incident that may be classified as traumatic is highly subjective, traumatic events have one characteristic in common: they overwhelm an individual's psychological ability to progress and integrate (Van der Kolk, 2003). Before the emergence of the psychoanalytic approach, trauma was mentioned by the French physician and neurologist Jean-Martin Charcot as the origin of hysteria, which was an overly used term to describe a range of mental illnesses. Charcot propounded the connections between the ideas of dissociation, hysteria, and trauma, as he demonstrated how hysterical symptoms, which were manifested themselves as physical symptoms such as paralysis, could be caused by psychological events (Howell & Itzkowitz, 2016).

Sigmund Freud, who was influenced by Charcot's theories, examined trauma throughout his career. Freud (1920, 1923) described the trauma as an intense event, which is beyond a person's capacity to respond sufficiently, and which affects the psychical organization of the person in the long term. In the early years of psychoanalysis, dissociation was in the scope of psychoanalysis and viewed as the main result of a traumatic event (Howell, 2011). In the following years, French psychoanalyst Jacques Lacan (in Fink, 1997) stated that the 'Real', which is impossible to imagine and integrate into the symbolic order, had a traumatic quality due to its resistance to symbolization. In accordance with Lacan's remarks, Levine (2014) suggested particular conditions for an event to have traumatic impacts on a person. Transforming the raw data of experience into a psychological experience

enables mentalization. However, if an event, which outstrips the psyche's capacity for representation, is not mentalized; it may stay as an unfinished process that has a potential for psychological phenomena such as somatization or projection (Levine, 2014). The psychoanalytic process aims to increase the capacity of the person to transform the ambiguous data from the experiences into the psychologically representable elements (Ferro, 2002).

Empirical research and clinical observations suggested that traumatic events affect not only the person who is directly exposed to the event but also significant others who shared the environment of that person such as family members (Dekel & Goldblatt, 2008). Different terms have been used to describe this phenomenon, such as secondary traumatization, secondary survivor, and vicarious traumatization (Rosenheck & Nathan, 1985; Remer & Elliott, 1988; McCann & Pearlman, 1990). However, the transmission of the trauma from parents to their offspring, which is frequently called transgenerational trauma, is a young field of research.

Transgenerational trauma is a psychological term asserting that trauma can be transferred across generations, and it was first revealed in the studies conducted with the children of Holocaust survivors. Those studies revealed that children of the survivors displayed more disruptive behaviors and higher overdependency (Sigal et al., 1973), and reported more personality conflicts (Graaf, 1975). Moreover, studies conducted with grandchildren of the survivors revealed that they were overrepresented in the referrals to mental health facilities (Sigal & Weinfeld, 1989).

Although the families of Holocaust survivors were the focus of the initial studies on this topic, transgenerational trauma has been documented in other groups such as descendants of Native Americans (Brave Heart, & DeBruyn, 1998), children of veterans (e.g. Ahmadzadeh & Malekian, 2004; Davidson & Mellor, 2001; Rosenheck & Fontana, 1998), and ethnic groups subjected to war crimes (Volkan, 2001). In the following sections, the biological and psychological bases of transmission of trauma will be discussed. Then, the traumatic loss and grief will be described under the titles of the psychoanalytic view of loss and grief, parental grief, and unresolved grief. Lastly, transgenerational transmission of unresolved grief will be briefly mentioned and the aims of the study will be presented.

1.1. Transgenerational Trauma

1.1.1. Biological Explanations of Transmission of Trauma

The biological responses to psychic trauma have been frequently investigated since the 19th century. French psychologist and physician Pierre Janet (1889) suggested that trauma is different from stress due to trauma's lasting biological change on human physiology. He revealed that the intense emotions caused by overwhelming experiences might interrupt the proper information processing and action in the future. As a result, after a traumatic incident, other stressful events would cause more emergency reactions (Janet, 1989). Freud (1919) adopted Janet's views on this issue and emphasized the biological basis of the fixation on the trauma.

Recent findings concerning the biology of trauma have revealed acute and long-term effects of traumatic stress on the endocrine system and the brain (Solomon & Heide, 2005; Van der Kolk & Saporta, 1991). Traumatic experiences affect neurophysiology and metabolism by causing both acute and long-term changes in the endocrine system, which works closely with the nervous system. Moreover, when physiological hyperarousal becomes chronic, the ability to regulate autonomic responses and act appropriately to emotional signals diminishes (Van der Kolk, 1996). In addition to the studies on the endocrine system; brain studies, which are allowed by the developing techniques such as functional magnetic resonance imaging (fMRI), revealed that traumatic stress also causes enduring changes on the brain structure that affect memory, learning, emotion regulation, and social development (Villarreal & King, 2001).

Immediate and long-term changes in human physiology caused by traumatic experiences have been studied widely; however, the transmission of those changes from people experiencing the traumatic event to their offspring is a novel phenomenon. The biological model of transgenerational trauma assumes that genetic or biological factors may create a predisposition to illness, as genes transmit fundamental elements from parent to child. The fact that some mental illnesses have a proven hereditary etiology make some researchers think that traumatization is also passed from parents to their children (Kellermann, 2001). Perry (1999) suggested

that memories related to the traumatic experience can be carried across generations and be reflected in the genome. In other words, trauma may be transmitted by parents to their children like hereditary disorders. Thus, psychological trauma may bring about enduring changes and biological vulnerability in the children because of its long-term effects on the parents' neurochemical responses (Van der Kolk, McFarlane, & Weisaeth 1996).

Holocaust survivors and their children were one of the most investigated groups to reveal the biological mechanisms of transmission of trauma (e.g. Yehuda, et al., 2000). Children of survivors from concentration camps reported higher depression, anxiety, excessive dependence, and personality problems (Sigal & Weinfeld, 1985; Trosman, 1968). A study also revealed a higher vulnerability to stress in the children of survivors and similarities between children's and parents' symptoms when they seek professional help for their psychological problems (Barocas & Barocas, 1973). Yehuda and associates (1998) compared adult offspring of Holocaust survivors with the people, who are demographically similar and reported an equivalent number of events that meet the definition of trauma in the fourth edition of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-IV). The results of the study showed that the offspring of survivors had higher rates of current and lifetime posttraumatic stress disorder (PTSD) and other psychological problems, whether they have experienced a traumatic event or not (Yehuda, Schmeidler, Wainberg, et al., 1998). Similarly, Solomon et al. (1988) revealed that veterans of the Lebanon war, whose parents were survivors of genocide, were more likely to develop PTSD compared to other soldiers.

Although these findings may indicate a biological explanation of transgenerational trauma, further studies revealed that if the parent either did not develop or could overcome the PTSD after the traumatic event, the prevalence of PTSD among the second generation did not differentiate from the prevalence in the control group (Yehuda, Schmeidler, Giller, et al., 1998). Yehuda et al. (2000) reveal that cortisol levels, of which low levels were highly associated with chronic anxiety, did not differentiate between adult children of Holocaust survivors and control group unless parents had PTSD. Yehuda et al. (2005) conducted a study with the women, who

witnessed World Trade Center Attacks in 2001, and with their babies born after 2001. They compared cortisol levels of the babies whose mothers developed PTSD and of the babies whose mothers did not develop PTSD after the terror attack. Lower cortisol levels, indicating chronic anxiety, were observed both in babies and their mothers, who developed PTSD, compared to babies whose mothers did not develop PTSD (Yehuda et al., 2005). Those studies emphasized that the psychological reaction of the parents to the traumatic event is as determinative as their physiological reaction to the transmission of trauma to the next generation. Although biological predisposition appears as an important factor, it is not sufficient for transmission of trauma from a generation to the next one (Kellermann, 2001).

1.1.2. Psychological Aspects of Transmission of Trauma

Even though the majority of research on the psychological aspects of transgenerational trauma frequently focused on the children and grandchildren of Holocaust survivors (Shrira, 2015), the number of studies conducted on different groups has increased in recent decades (e.g. Brave Heart & DeBruyn, 1998; Davidson & Mellor, 2001; Volkan, 2001). Many studies revealed distinct psychopathological symptoms in children or grandchildren of survivors of genocides in different countries such as Rwanda or the former Yugoslavia (Danieli, 1998). Daud et al. (2005) conducted a study with children of immigrants in Sweden, whose parents were tortured in their country of origin. They found that children of tortured parents reported higher rates of depression, PTSD, attention deficit problems, and behavioral disorders than children in the control group. Although these findings manifested the fact that transgenerational trauma has importance beyond the studies of a specific group or topic, studies based on children of Holocaust survivors are still in a vital position that enlightens the mechanism and extent of this phenomenon.

In the 1960s, the first observational research concerning the transgenerational effects of trauma was conducted in Canada by Dr. Vivian Rakoff, who observed patients that were children of Holocaust survivors. In the first study published on this topic, Rakoff et al. (1966) stated that children of the survivors, rather than the survivors themselves, showed severe psychological symptoms as if the children, all of whom

were born after the war, had experiences in concentration camps. On the other hand, Rakoff et al. (1966) emphasized that the survivors did not demonstrate conspicuous psychological problems as their children did. In the following years, more studies based on observations were published on transgenerational trauma by mental health professionals treating children of Holocaust survivors. Based on the observations on university students who applied to the mental health clinic of the university, Trossman (1968) suggested a connection between young persons' current problems and their parents' past traumas. Niederland (1964) revealed that survivors from Nazi concentration camps suffered from severe effects of psychological trauma even 20 years later. By observing nearly 800 survivors, he suggested the term survival syndrome, which was characterized by symptoms such as chronic depression and anxiety, nightmares, insomnia, and somatization (Niederland, 1968). He utilized this term to differentiate the psychological problems caused by the traumatic experience from other forms of psychopathology. Barocas and Barocas (1973) suggested that survivor syndrome, which seemed to be strongly associated with anxiety and guilt, is transmitted from parents to the next generations.

Although the effects of the Holocaust on survivors' children have been widely accepted by the end of the 1970s (Epstein, 1979), the studies on transgenerational effects of the genocide have yielded varied results (Giladi & Bell, 2013). Some researchers have found no difference between children of concentration camp survivors and control groups in terms of mental health (Nathan, 1988), emotional stability (Keinan et al., 1988), death anxiety (Rubenstein et al., 1990), or personality characteristics (Magids, 1998); hence they suggested that there is no evidence for transmission of trauma. On the other hand, several studies have shown that Holocaust trauma of parents or grandparents still has an impact on second or third generations in terms of vulnerability to stress (Baron et al., 1996), secondary traumatic stress (Giladi & Bell; 2013; Scharf, 2007; Wiseman et al., 2006), or problems in separation and individuation (Brom et al., 2001). These divergent and even contracting results may be attributed to the differences in methodologies or psychological conditions of the samples of different studies (Barel et al., 2010).

Qualitative methodologies have been used to obtain detailed information about the relationship between parent and child to reveal the mechanism of transmission of trauma (e.g. Lang, 1995; Lev-Wiesel, 2007; Rowland-Klein & Dunlop, 1998). Among many psychopathological symptoms such as depression, anxiety, phobias, and guilt, separation problems are frequently revealed in different studies (e.g. Berger, 1988; Hass, 1996; Steinberg, 1989). In the study conducted with children of Holocaust survivors, Rowland-Klein and Dunlop (1998) described the relationship between survivor parents and their children as symbiotic, indicating boundary problems between family members. They interpreted the difficulties in separation and individuation as the result of the fears and anxieties of survivor parents, which were rooted in the experiences in concentration camps. These fears and anxieties eventually inhibit the attempts for individuation, which may reactivate the loss experiences of parents and result in withdrawal of parents' emotional support from the process of becoming distinct individuals of children (Rowland-Klein & Dunlop, 1998). In addition to overprotective parenting of the survivor, which may contribute to the problems in separation and individuation, Hass (1996) revealed that survivor parents tend to perceive their children as possible replacements of the relatives that could not survive in the war. Parents' attributions to the child such as giving the name of a deceased relative, which is also common in Turkish culture, might indicate this replacement.

The quality of communication between parents and children appeared as an important factor that determines the extent of transmission of trauma from one generation to the next one. It was suggested that traumatic experiences might impair the capacity of human relations, including healthy parent-child relationships, and impaired parent-child relationships may lead to maladaptive behavior in the children (Rowland-Klein & Dunlop, 1998). In the study conducted with children and grandchildren of Holocaust survivors, Fossion et al. (2003) found that survivors did not talk about their traumas about concentration camps with their children or grandchildren. Schindler et al. (1992) stated that silence, which causes a discontinuity in the conscious transmission of family history, becomes the only way of expressing the traumatic experience. However, the lack of conscious transmission via overt communication about the traumatic experience does not seem to protect

children. Lang (1995) stated that children often experience the pain of parents without the knowledge of the trauma that is the reason for the pain. Moreover, the findings in the literature emphasized the difference between the effects of conscious and unconscious communication between the parent and child. Compared to the children whose parents never communicate with their children about their past trauma, the children demonstrate more guilt but less depression and less anxiety in the cases of parents' excessive communication about the traumatic event (Okner & Flaherty, 1989). Similarly, early studies concerning transgenerational trauma suggested that the experiences in concentration camps unavoidably transmitted to the child, and these experiences are expressed as covered hints of grief if they are not explicitly discussed with the child (Krell, 1979). Miller (1995) suggested that children, who grow with this secret grief, are more likely to reenact the fate of their parents as they know less about their parents' trauma. Loss and grief appeared as important terms in the mechanism of transgenerational trauma, hence in the following section, they will be discussed in detail.

1.2. Traumatic Loss and Grief

The concept of grief was first introduced into the psychological literature by Freud (1917) in his influential essay "Mourning and Melancholia". Although there were few researchers exploring grief in different areas of research before the emergence of psychoanalytic approaches, Freud proposed the concept of 'grief work' and his theories enabled researchers to work on grief within psychology discipline (Granek, 2010). Hence, it seems to be important to mention the psychoanalytic view of loss and grief before mentioning the topics of parental grief and unresolved grief, of which intergenerational transmission is the focus of this study.

1.2.1. The Psychoanalytic View of Loss and Grief

Grief is the initial reaction to a significant loss. Volkan (2007) compared the grief reaction with hitting one's head against a wall, which separates the mourner and the deceased loved one eternally. As the initial shock and related physical symptoms such as shortness in breath wear off, psychological reactions such as denying the death appear. In his article that was published after his death, Freud (1940) stated

that mourners utilize splitting, which is usually considered as a pathological defense mechanism. However, he emphasized that this splitting is different from the one observed in pathological cases, splitting in grief enables the ego perceptions and outside reality that is opposite to these perceptions can occur simultaneously.

Mourning is often utilized as synonymous with grief (Granek, 2010), even though some researchers define it as a distinct term (e.g. DeSpelder & Strickland, 1996). Despite the difference in their meanings, the terms of mourning and grief are used interchangeably in this study to refer to the psychological reactions to the death of a loved one, considering that Freud used the German word *Trauer*, which means both grief and mourning. The grief work that is proposed by Freud (1917) comprises of a detachment of the mourner's libido, or emotional energy, from the departed one, and sublimation of this libido or energy into other areas of life. He defined grief as a process of matching the memories and expectations demonstrating the libido's attachment to the lost person with the harsh reality that the person no longer exists (Freud, 1917).

Freud differentiated mourning from melancholia, which resembles modern term depression and has the potential to harm the psychological functioning of a person. According to Freud, mourning, which is grieving the death of a loved one, is a lasting but normal process and should not be pathologized. Although Freud did not aim to pathologize grief, his works on grief were used as a base for the concept of pathological mourning by later researchers (e.g. Horowitz et al., 1993). Freud, on the other hand, emphasized the pathological nature of melancholia, which requires no objective reason to emerge such as the death of a loved one (Freud, 1917).

Melanie Klein (1940) argued that losing a loved one resembles an infant's separation from the mother, hence mourning after the death of a loved one activates early anxieties. Although she evaluates grief as a disease, her approach to grief differs much from the approach to psychological diseases that should be treated. Instead, she emphasized the importance of utilizing the grief process as a growth chance for the person who experienced a significant loss (Klein, 1940). Despite the differences in practice, Klein's approach to understanding grief resembles the psychoanalytical

view of this phenomenon. However, this approach has almost forgotten as a psychiatric approach dominated the field of mental health in recent decades (Granek, 2010).

Trauma always involves loss, which could be a loss of a loved one, an identity, or a country. Volkan (2007) stated that sudden and unexpected loss might be traumatic; however, the helplessness, shame, or even survival of the mourner define the association between loss and experience of trauma. He gave the example of a father who loses his wife and child in an accident:

Imagine a boat accident in which a man loses his wife and child after a failed effort to rescue them. In such a situation the work of mourning is contaminated with the mourner's attempts to reverse helplessness, shame and humiliation and tame survival guilt. The mental representations of the lost ones remain within the mourner as constant reminders of guilt feelings, shame and humiliation causing narcissistic hurt and low self-esteem that result in depression. (p.11)

This example emphasizes the importance of the psychic representation of the loss that determines the traumatic impact of losing a loved one and the course of the grief. Moreover, it might be considered as an example demonstrating the effects of child loss on parents. Parental grief, an inevitable outcome of losing a child, will be discussed in detail in the next part.

1.2.2. Parental Grief after Losing a Child

In the past, infant mortality was higher and it was more likely to be considered as a normal and usual phenomenon, whereas today the number of children in families is much lower and parents are more likely to plan ahead for having a child (Kempson et al., 2008). The fertility rate, which is the average number of children that a woman would give birth, declines in almost all countries as their economies develop (Ozbay Das, 2019). Although fertility rates in Turkey remained high until the 1960s, a dramatic decline in the rates was observed from 1960s to 1980s, and this decline continues with a slower rate (Yüceşahin & Özgür, 2008). In the 1960s, the approximate number of children in a family was higher than six, while in recent

years this number dropped to approximately two (Ozbay Das, 2019). Considering the decreasing number of children in families, child loss, which might always be tragic, has become even more adverse.

If a family member's death is considered as the most tragic event that a person might experience, losing a child would be the most devastating one. The death of a child is against not only to people's perceived order of natural living (Kreicbergs et al. 2007), it also violates the inherent synchrony of the life cycle of a family (Keese et al., 2008). In other words, the death of a child is always unexpected since infancy and childhood are considered as the farthest stages of life to die. In addition to its unexpectedness, the loss of a child also involves the loss of parents' dreams and future plans about the child. Parents' emotional attachment to their child even before the birth of the child is a well-documented phenomenon (e.g. Carter & McGoldrick, 1988; Tani et al., 2018). Leon (1990) suggested that parental grief, which is not limited to grieving the physical death of a child, also includes loss of hopes and dreams about a future with the child that will never be. Considering the loss of hopes and dreams in addition to the actual loss, it is not surprising that grief lasts longer and is experienced more intensely after the death of a child than after losing other loved ones (Middleton et al., 1998). Malkinson and Bar-Tut (2005) suggested that parents who lost a child grieve throughout their lives. They revealed that parents experience loss in three different dimensions: losing the sense of parental competence and control, losing a part of the self, and losing a person being a valuable component of the family. Guilt and self-blame, which soar after the death of a child, accompany the bereavement which is overwhelmed with doubts about parenting qualities such as being caregiver and protective for the child that has departed (Malkinson & Bar-Tut, 2005).

Losing a loved one is a painful experience and a risk factor for psychological and even serious physiological problems (Stroebe & Stroebe, 1987). Parental grief, which is recognized as the most difficult one of all kinds of grief by Rando (1986), is accompanied by emotional, physiological, social, and behavioral reactions, that might require help from mental health professionals (Davies, 2004). The study comparing bereaved parents with non-bereaved ones revealed an increased risk of

anxiety and depression among bereaved parents. Moreover, Kreicbergs et al. (2004) revealed that the prevalence of anxiety and depression appeared to be higher even six years after the loss, indicating the persistent psychological effects of losing a child. Dyregrov et al. (2003) revealed the effect of the presence of another child on the adverse impact of a child loss. They found that grief outcomes may become even more serious if the deceased is the only child of the parents.

The models of death or grief processes, suggested by well-known theorists (e.g. Kübbler-Ross, 1969; Kübbler-Ross & Kessler, 2005), commonly mentioned a final stage that includes an acceptance of death or a resolution of grief. However, the studies assessing how parents experience their grief are scarce (e.g. Whittam, 1993), and there are different views about the end of the process of grief. Stroebe et al. (2017) objected to the idea of standardized stages of grief and evaluated stage theories as unnatural. Stage theories were also criticized because of their appeal and promise, as they overly simplify a complex process and establish an ideal recovery and closure (Hall, 2014). Rando (1986) suggested that properties that characterize abnormal grief, such as the fact that the grief never ends, are normal components of parental grief. These findings bring out that the grief after child loss may not be resolved in a reasonable time and may continue to affect parents after the birth of other children. The term unresolved grief, which simply refers to grief that has yet to be resolved, will be explored in the next part.

1.2.3. Unresolved Grief

Mourning, which begins as the individual exhibits a grief reaction after losing a loved one, consists of reviewing mental images of the deceased. It continues throughout the important anniversaries that are associated with the deceased (Volkan, 2007). Whittam (1993) compared grief with a journey toward healing and described it as a lifelong process, in which the bereaved must learn to live without the lost person. Some researchers suggest an overlapping sequence of phases that normally starts with shock and denial, followed by a depressive period, and ends with a resolution (e.g. DeVaul et al., 1979), while others propose a normal course of grief that ends via dealing with the loss with substantial readjustments in mourner's

life (e.g. Kreicbergs et al., 2007). Klass et al. (1996) stated that a bereaved person's successful adaptation to life after loss can be determined by an ongoing attachment to the deceased loved one. This statement seems to be contradictory to the perspective in Freud's (1917) early works on grief, who considered detaching psychic investment in the deceased as an essential part of a successful mourning process. However, in the letters to Binswanger, Freud emphasized not only the permanence of the psychic image of the lost one but also the inconsolableness of the emptiness caused by the loss (Freud & Binswanger, 2003). Although Freud (1917) did not pathologize grief by evaluating its duration or intensity, his colleague and the founder of Vienna Psychoanalytical Institute Helene Deutsch (1937) mentioned a type of dysfunctional mourning, which is unexpressed grief. She suggested that the energy of repressed grief eventually appears via dysfunctional ways, hence it should be treated after being brought into consciousness (Deutsch, 1937). In the following years, other researchers also mentioned unusual or pathological grief processes in which emotions related to grief are intensified, absent, delayed, or persistent (e.g. Volkan, 1972; Zisook & DeVaul, 1983). DeVaul and Zisook (1979) invented the term *unresolved grief* by conceptualizing the problems indicating the lack of resolution in different stages of the grief process.

Unresolved or prolonged grief, which may present itself in different forms such as psychotic denial or excessive and unhealthy identification with the lost person, has been linked with chronic and more persistent depression (Zisook & DeVaul, 1983), and higher risk of psychological, physical, and social problems (Zhang et al., 2006). Maciejewski et al. (2007) revealed that the vast majority of people who lost their husbands or wives from natural causes of death overcome the loss and grief within a year. However, Rando (1986) suggested that the grief of parents after losing a child is more intense and long-lasting than other types of grief. The study conducted by Lannen et al. (2008) with parents who lost their child 4 to 9 years prior to the study revealed that parents who did not work on their grief reported more psychological and physical disorders compared with parents who came to terms with their grief. The prolonged impact of child loss on parents may also affect the children that were born after the loss. Therefore, understanding the transgenerational effects of unresolved grief appears to be important.

1.3. Transgenerational Transmission of Unresolved Grief

Since the emergence of psychoanalysis, various theorists interpreted grief from a psychoanalytic perspective. Volkan (2007) stated that adults are able to keep the mental representation of the significant person in their mind even years after the death of that person, hence mourning processes may continue in their lifetime. Moreover, an internal relationship with the mental image of the lost person can be reactivated later on. Nasio (1996), who was influenced by Lacan, utilized the ‘amputation metaphor’ to conceptualize grief after the loss of a significant person. He drew an analogy between losing a loved one and losing a limb or an organ. Subsequent studies conducted with parents who lost their child supported this analogy. In different studies, grieved parents reported a strong sense of a loss of a part of themselves, like a lost limb that can be adapted but will never come back (e.g. Christ et al., 2003; Rubin & Malkinson, 2001). Nasio (1996) also mentioned the phantom limb phenomenon, which refers to the sensation that an amputated limb is still attached. He compared sensing the phantom limb to denial of the death of the loved one (Nasio, 1996). The amputation metaphor could be helpful to understand the effect of child loss and its transmission to the next generations since it emphasizes a persistent lack that could affect the parenthood of the bereaved person.

As mentioned above, the majority of studies examining transgenerational trauma were conducted on the children of Holocaust survivors (Kellerman, 2001), and most of them explored the content or psychological effects of the transmission (Giladi & Bell, 2013). However, studies that examined the process of transgenerational transmission are scarce. Moreover, transgenerational grief has been rarely studied. Nevertheless, there are valuable examples that can be utilized in understanding the process of transmission on unresolved grief. In the book “Life After Loss: The Lessons of Grief” (Volkan & Zintl, 1993), Volkan narrated his maternal uncle’s story that ended tragically before his birth and the impact of this tragic end on his own life by analyzing the unresolved grief of his mother and grandmother. As in the analysis of Volkan based on his own past experiences, revealing the impact of unresolved issues of past generations might require an in-depth understanding of an individual’s story, which is the focus of this study.

1.4. The Aim of the Study

Although the phenomenon of transgenerational trauma has been established in the literature, the transgenerational effects of problems related to unresolved grief have been rarely studied. The majority of research focusing on transgenerational trauma has aimed to reveal the content of the transmission. However, the process of transmission, which is crucial to gain insight on this phenomenon, could barely get the attention. Despite the studies supporting the existence of transgenerational transmission of trauma, the impact of ancestors' past traumas on the present life of a person is likely to be ignored by both society and mental health professionals. Interestingly, the repetitive nature of unresolved issues of the past is acknowledged not only by psychoanalytical theorists but also in frequently used proverbs.

The aim of the study is to examine the transgenerational transmission of trauma on adult children whose parents lost their first and only child before other children were born into the family. It is suggested that the grief of a person is as subjective as the person's fingerprints (Volkan & Zindl, 1993). Due to the subjectivity of grief, generalized formulations may not be useful in understanding the process of the transgenerational effect of unresolved grief. Furthermore, the subjective experiences of participants are in the focus of this study. Hence, interpretative phenomenological analysis, which is a qualitative research approach, is utilized in this study. The research questions of the study are as follows:

1. How do people, whose parents lost their first child before having another child, experience and evaluate the loss of the sibling that they never met?
2. How do they experience and evaluate their parents' way of dealing with this loss?
3. How do they connect and associate the loss in the past with their present?
4. How do they make sense of this loss?

CHAPTER 2

METHOD

2.1. Methodological Background

2.1.1. The Qualitative Research Approach

Mainstream psychology has been based on quantitative methodologies, which involve deriving hypotheses from theories and testing them via experiments or observations. However, in recent decades, qualitative methods have been utilized increasingly in psychology (Harper, 2008; Smith, 2004). There are fundamental differences between quantitative and qualitative research. Firstly, a researcher conducting a quantitative study tries to falsify a theory. The objective of falsifying a theory is moving closer to the truth by eliminating the claims that were not true. On the contrary, the main concern of qualitative research is the meaning, not the truth. Secondly, instead of causal relationships that are investigated by quantitative research, the quality of experience is at the focus of the researcher utilizing a qualitative methodology (Pietkiewicz & Smith, 2014). A qualitative researcher asks questions such as how individuals experience events, how they make sense of the world, what meaning they attribute to a phenomenon. Another difference between qualitative and quantitative research is related to the level of data. Compared to quantitative research, qualitative research requires a smaller number of participants to incorporate ambiguity and variation by working on each information derived by participants on a deeper level (Potter & Wetherell, 1987). Moreover, the perspective of the researcher in the process has importance, which points out the reflexivity in qualitative research (Willig, 2008).

Affective aspects of meaning and experience are crucial in understanding a phenomenon in clinical psychology and in other social sciences as well (Cromby, 2012). However, emotions are difficult to work on due to their complexity. A deeper understanding of emotion requires an interaction between two people, rather than simply asking questions to get particular answers. In addition, it is crucial to reveal the experience that is attached to an emotion. Cromby (2012) stated that qualitative studies in clinical psychology offer greater potential to draw the detail and texture of lived experience compared to quantitative studies. Experiencing emotions is a subjective phenomenon and their meaning can be understood in the subjective context of each person. Moreover, the subjectivity of the researcher is indispensable to reach a meaning about something that is expressed subjectively. Considering the epistemology of the methodology in qualitative research, it provides the requirements to conduct research about transgenerational trauma and grief.

2.1.2. The Interpretative Phenomenological Analysis

There are a number of methodological approaches described in qualitative methodology handbooks, such as the Phenomenology, Grounded Theory, Discourse Analysis, and Narrative Psychology (Camic, Rhodes, & Yardley, 2003; Smith, 2008; Willig, 2008). Phenomenology, which is developed by Edmund Husserl in the early 20th Century, is concerned with attending to the way things appear to individuals in experience (Pietkiewicz & Smith, 2014). It uses intense description and analysis of the lived experience of a person and aims to understand how meaning is created through perception (Sokolowski, 2000). Phenomenology asserts that reality is comprehended through lived experience. Phenomenological analysts search after the common features, or essences, of an individual's experiences through close examination. The ultimate aim of the analyst is to capture meaning (Starks & Brown Trinidad, 2007).

Interpretative Phenomenological Analysis (IPA), which is a qualitative research approach aiming to examine how people make sense of their major life experiences, is strongly influenced by phenomenology (Smith, Jarman, & Osborn, 1999). IPA is phenomenological because it explores experience in its own terms. Rather than

attempting to determine experience in predefined or extremely abstract categories, IPA emphasizes the importance of going back to things themselves to understand an experience (Smith, Flowers, & Larkin, 2009). Researchers need to collect detailed, reflective, first-person accounts from the participants who participate in an IPA study, which provides a well-established, phenomenologically focused approach to the interpretation of these accounts (Larkin & Thompson, 2011).

In addition to phenomenology, hermeneutics, which is the theory of interpretation, is another theoretical building block of the IPA. As an interpretative phenomenological approach, IPA analysts view phenomenology as a hermeneutic enterprise. IPA examines the appearance of a phenomenon, and the analyst is included in the process of making sense of this appearance (Smith et al., 2009).

Idiography, which is concerned with ‘the particular’, is another major theoretical influencer of IPA. Mainstream psychology is concerned with making claims at the level of group or population, which enables it to establish general laws about human behavior. This nomothetic view contrasts with IPA. Idiographic feature of IPA reveals itself in the process; detailed examination starts with the first case and continues until achieving a degree of closure. Then, the analyst continues the analysis of the next case, and so on through all cases (Smith et al., 2009).

2.1.3. The Reason for Choosing Interpretative Phenomenological Analysis as a Method of Qualitative Investigation for this Study

A nomothetic view is useful in dealing with group averages; however, it usually ignores the analysis of the individuals who provided data. Hence, research conducted with a nomothetic view may not be expected to deal with particular cases, which are the source of the information (Smith et al., 2009). On the other hand, IPA aims to explore participants’ individual opinions about the investigated topic, which indicates that IPA’s focus is subjective perception (Smith, Jarman, & Osborn, 1999). When an IPA researcher attends to what the participant is saying, the researcher aims to figure out the thoughts and feelings of that participant about what they are talking about. A successful IPA study is expected to include the elements of giving voice,

which is noticing and reflecting on arguments and concerns of the participants, and making sense, which means interpreting the material acquired from the accounts of participants by using psychological concepts (Larkin, Watts, & Clifton, 2006). The goal of this study was to gain a comprehensive understanding of experiences related to a child loss in the family occurred before the individual's birth. Since experiencing the previous generation's trauma originated from the death of a sibling that was never met is a subjective experience, IPA was utilized in this study. In addition, along with the subjectivity of the participant, IPA emphasizes the subjective role of researchers to let them develop an explicit interpretative analysis. Due to the IPA's opportunity to procure sensitive and notional comments upon the personal 'sense-making' activities of the participants (Smith & Osborn, 2003), IPA appeared as a useful approach in this study.

2.2. Participants and Sampling Method

Purposive sampling, which follows IPA guidelines (e.g. Smith & Osborn, 2008; Smith et al., 2009), was used in this study. Inclusion criteria were determined in accordance with this study's research questions. The primary inclusion criterion was related to the history of loss in the family. As the focus of the study is the loss in the family prior to the person's birth, participants whose parents lost at least one child before the participant's birth were included in the study. The existing literature suggests that losing the only child in the family increases the probability of more adverse grief outcomes. For example, the study conducted by Dyregrov et al. (2003) revealed that parents losing their only child reported more difficulties in their lives after the loss. Hence, another criterion is that the deceased child had to be the only child in the family when the death occurred. In other words, parents' other children, including the participant, had to be born after the loss. Since the focus was sibling lost in the family, the third criterion was that there had not been another significant loss in the family until the participant turned 18 years old. Homogenous samples are usually preferred in IPA studies to find a carefully defined group of participants, who are strongly related to the research inquiry of the study (Smith & Osborn, 2008). Hence, the additional two criteria, which were related to age and education level of participants, were determined to form a homogenous sample. The first criterion was

that participants had to be between 20 to 39 years old, which corresponds to the age range of the young adulthood stage of Erikson's (1959) theory of psychosocial development. The second criterion was that participants had to be at least a high-school graduate.

Since purposive sampling is utilized in IPA, small numbers of participants are involved in IPA studies (Smith & Osborn, 2008). Moreover, small sample sizes enable detailed case-by-case analyses in IPA studies, of which the main concern is giving full consideration to each account of participants in the study (Pietkiewicz & Smith, 2014). The participants were young adults whose parents lost their first child before the participants' birth. The participants in the final sample, who met the inclusion criteria, were three males and three females whose ages ranged from 22 to 34. Their level of education was either graduate or post-graduate. The deceased child in their families were all males, in other words, they all had a brother who died before the participant's birth. The characteristics of the participants and the brief information about the lost sibling were listed in Table 1.

Table 1
Descriptive Information about the Participants

Nickname	Gender	Age	Age of Death of the Brother	Cause of Death of the Brother
Sevil	Female	34	After birth	Neonatal death
Burcu	Female	25	6 months	Congenital heart defect
Ali	Male	30	3 years old	Cancer
Kamil	Male	22	After birth	Neonatal death
Melis	Female	28	5 years old	Traffic accident
Caner	Male	27	After birth	Neonatal death

2.3. Procedure

Prior to data collection, ethical approval for the study had been received from the Middle East Technical University Human Research Ethics Committee. Each participant was informed about the research procedure before they accepted to

participate. After they accepted to participate, they were also informed about the confidentiality and the right to end participation in the study anytime they want. In addition to the verbal consent, written consent was received from each participant via the informed consent form (See Appendix A). Data was acquired through one-on-one semi-structured interviews, which consisted of the main research questions. However, the participants were encouraged by the researcher to talk freely about their feelings and the topics that they believe to be important throughout the interview. The interviews were conducted either at the Psychotherapy Unit of Ege University Psychology Department or in the workplace of the participants if there was a room in their workplace that enabled privacy. Conducting the interview at the workplace of the participant was particularly offered as an option to the participant in accordance with the emphasis of qualitative research on data collection in natural settings (Pietkiewicz & Smith, 2014). The interviews were audio-recorded after participants' consent was received. At the end of each interview, participants were asked about the distress caused by the interview and were given information about the possible negative emotions that might be triggered by talking hard issues related to their family, past, or death. They were also told that they could be referred to the Psychotherapy Unit of Ege University if they needed a professional support after the interview. Moreover, the contact information of the researcher and other resources for psychological support were shared with the participants.

Husserl (1927), who developed the phenomenological method, suggested that the researcher should consider the outcomes of his/her taken-for-granted ways of living in the world, and should 'bracket' these ways to be able to concentrate on his/her perception of the world. Throughout the interview, the possibility of the fact that the interview process could be affected by the researcher's characteristics was taken into consideration. Personal beliefs and background were tried to be bracketed or to be put aside, consistently with IPA guidelines (Smith et al., 2009). A reflexive move, which resembles directing the look towards the perception of objects in the world from those objects, was adopted in the current study. Moreover, a reflexive diary, in which thoughts and feelings surfaced during and between the interviews, was kept throughout the study. The process of bracketing the personal point of view of the researcher will be discussed in the following parts in detail.

2.4. Semi-Structured Interviews

In accordance with IPA guidelines (Smith & Osborn, 2008; Smith et al., 2009), data of this study was collected through semi-structured, in-depth, and one-on-one interviews. Even though other data collection methods such as diaries and focus groups are also utilized in IPA studies, semi-structured interviews are the most common method. Semi-structured interviews are useful in eliciting rich and detailed accounts of experiences and phenomena that are investigated by IPA researchers. Moreover, they allow the researcher and the participant to engage in authentic dialogue and provide an essential space and flexibility for unexpected issues that might appear throughout the dialogue (Pietkiewicz & Smith, 2014). In this study, when original or unexpected issues rose during the interviews, the researcher investigated these issues in detail with further questions.

In phenomenological research, the researcher is expected to enter the life-world of the participants and to provide them an opportunity to share their personal experience (Willig, 2008). Hence, the questions in the interview were developed as open-ended and non-directive to allow participants to freely express themselves and their way of perceiving the world. The semi-structured interview consisted of six main questions. Some of the main questions had also clarifying sub-questions, which were developed to explore the topic in detail in case that elaboration is needed. The list of interview questions was as follows:

1. Can you give information about yourself and your family?
2. What can you tell about the loss in your family?
 - What do you know about your parents' life before the loss?
 - What do you know about the loss/the lost sibling/your parents' experiences during and after the loss?
 - From whom did you learn/heard all the information about the loss/the lost sibling?
3. How did you experience this loss when you were a child?
4. How do you evaluate this loss?
5. How did you feel during the interview?
6. Is there anything that you realize during the interview?

The interviews lasted 50 to 80 minutes, and each interview was transcribed and analyzed before the next interview. The English version of the detailed list of questions and prompts is provided in Appendix B, and the original Turkish versions of the interview questions are listed in Appendix C.

2.5. Data Analysis

There is not a single method for analyzing data in IPA. However, analytic focus, which is also important for many other qualitative approaches, constitutes the essence of IPA. The analytic focus directs the researcher's attention to the question of how participants make sense of their experiences (Smith et al., 2009). Analysis in IPA could be described as a repetitive and inductive cycle (Smith, 2007), which moves from description to the interpretation. Since IPA emphasizes on a detailed examination of one case before proceeding with the next one (Smith, 2004), data analysis began immediately after the first interview.

In this study, each interview was transcribed word for word for the accuracy of the transcription. Nicknames were determined for each participant in order to ensure confidentiality. For coding on the transcript, each line was numbered and the required space was left on either side on the document. The analysis started with listening to the audio recording of the first interview, and it followed by line-by-line coding. This step aims to examine semantic content and use of language on an exploratory level and to help the researcher in identifying particular ways of participants' approaches to the studied issue (Smith et al., 2009). Initial notes on the transcript were followed by exploratory notes and comments as the researcher reread the transcript. Later, exploratory notes and comments were analyzed to identify emergent themes. The next step involved searching for connections across emergent themes, which constituted superordinate themes. In accordance with the guidelines (Eatough & Smith, 2017), emergent themes were initially identified for single cases, afterward across multiple cases. In other words, a detailed examination of the case was completed before examining the next case. Once a transcript was analyzed, the process explained above was repeated for the next participant's account. While

working on the next case, the ideas emerging from the analysis of the previous case were bracketed.

Once the subordinate and superordinate themes were listed separately for each case, patterns across cases were identified via cross-case comparisons. After cross-case comparisons, some of the themes were reconfigured and relabeled. Abstraction, which is a form of identifying patterns between emergent themes and developing a superordinate theme (Smith et al., 2009), was utilized in grouping the themes. At the final phase of the analysis, the superordinate themes were listed on a document with verbatim quotations for each theme. All the material related to the study was organized in order to enable the researcher to trace the analyzed data throughout the process, from initial coding to the final superordinate themes.

In IPA, not only the participants' interpretation of the issue that is the focus of the study, but also the researcher's interpretation is taken into consideration in the process of analysis (Pietkiewicz & Smith, 2014). Supervision or peer collaboration offers help in developing the coherence and plausibility of the interpretation (Smith et al., 2009; Larkin & Thompson, 2011). In this study, the researcher discussed the themes and related quotations with two other clinical psychologists and one psychologist in order to generate a list of superordinate themes. The list was reviewed and revised in meetings that were held periodically during the study until it took its final form. A final version of master theme list consisted of six superordinate themes, which are *remembering the dark side of a rosy childhood; perceived parenting quality attributed to the loss: compensatory parenting; the ghost in the home; responsibilities as the heritage from the past of the family; alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow; and the unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother.*

2.6. The Trustworthiness of the Study

The concepts of validity and reliability of the positivist approaches cannot be addressed in the same way in qualitative research (Shenton, 2004). Quantitative researchers attach importance to objectivity, reliability, validity, and generalizability.

On the other hand, the importance of these concepts is blurred for qualitative approaches, some researchers even suggest that these dimensions are not applicable to qualitative studies (Sinkovics, Penz, & Ghauri, 2008). Qualitative research, which is rooted in various disciplines, approaches, and epistemologies, includes multiple quality standards that can be collected under the title of trustworthiness (Morrow, 2005). Moreover, in order to assess the “goodness” of a study, the theoretical paradigm of the qualitative approach that is utilized in that study should be taken into consideration (Morrow & Smith, 2000). In other words, different approaches within qualitative research require to be evaluated on their own theoretical basis.

Objectivity is desired or viewed as a goal in quantitative research traditions, while subjectivity is valued through the qualitative research process, from the data collection to analytical processes. However, since different qualitative approaches may have different assessment criteria for trustworthiness, a researcher may work to control or embrace subjectivity depending on the underlying theory of the adopted approach or the topic of the study (Morrow, 2005). Regardless of the adopted approach, researcher bias poses a risk for all research, and quantitative and qualitative research have different ways of dealing subjectivity. Although strategies such as external auditors may be used by both qualitative and quantitative researchers, there are strategies specific to qualitative research aiming to minimize the bias of the researcher.

Reflexivity, which is researchers’ information about their perspective and how they manage their subjectivity, is commonly utilized in qualitative research. In order to manage subjectivity, qualitative researchers reveal their implicit assumptions and biases to themselves and others (Morrow, 2005). Reflexivity was carried out in different ways in the study. First of all, a self-reflective diary was kept from the very beginning to the final analysis of the study. Experiences, unexpected reactions, and awareness that appeared throughout the process were recorded in this diary. The recordings functioned as a warning to the researcher to realize the effect of previous expectations of the researcher on the analysis of the data. Secondly, the research process was consulted with the thesis monitoring committee periodically. Comments to the researcher and alternative interpretations of the data were taken into

consideration by the researcher. Lastly, as Rossman and Rallis (2003) recommended, the researcher discussed the process, findings, and the results of the analysis in regular meetings with colleagues, who were from different backgrounds and have different views on the research topic.

The process of becoming aware of implicit assumptions and putting them away to prevent their influence on the research is referred to as bracketing (Husserl, 1927). Bracketing requires researchers to know their assumptions, hence to manage my subjectivity, I (Çabuk) describe my own assumptions about the topic of the study by summarizing my personal experiences. First of all, supervision processes throughout my graduate education, my practice as a clinical psychologist, and my personal therapy had a significant role that turned me towards the topic of past traumas. In my clinical practice, I observed that the most important breaking points in the process occur when connections between past and present are established. Although the connections were hardly logically provable or objective facts, the emotions appearing after these connections lead the process to a state that it feels more meaningful for both the client and the therapist. Hence, I believe that uncovering the past experiences is a key component of a therapy process to reach and to be able to work on the subjective reality of the client.

However, the transgenerational aspect of the past experiences was attracted my attention as a result of much more personal experience. Although I have viewed, and still do view the personal history as the main source in the psychotherapy process, I have not realized the significant impact of family history on the psychological condition of a person until the critical incident, which made me ask questions about my own family history. As I learned that my paternal grandfather was seriously ill and he would not have a long time, I spend almost a month with him before he passed away. In the meantime, I had a chance to know him better, by asking questions about his childhood, parents, family, and friends. As I listened to his memories, I realized a pattern that is familiar to me. It made me think of the connection between the experiences of my grandfather, my father, and mine. After my grandfather's death, I have continued to investigate my family's past and reached stories that I have never heard but I have always known intuitively. Considering my

subjective insight into the transgenerational transmission of trauma, I recognized my tendency of focusing on the particular aspects of the transmission. Hence, I tried to be open and flexible throughout the process. Moreover, I adopted an inductive standpoint as I recognized the possibility that my theoretical orientation, which is the psychoanalytic approach, might influence the research process.

CHAPTER 3

RESULTS

Based on the results of Interpretative Phenomenological Analysis, six superordinate themes were formed, which are remembering the dark side of a rosy childhood; perceived parenting quality attributed to the loss: compensatory parenting; the ghost in the home; alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow; responsibilities as the heritage from the past of the family; and the unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother. Each superordinate theme, which has at least two subordinate themes (see Table 2), was covered in detail in the following sections with the quotations from the accounts of the participants.

Table 2

Superordinate and Subordinate Themes

1st Superordinate Theme: Remembering the dark side of a rosy childhood

Subordinate Themes:

- Remembering ideal parents and joyful childhood
- Emergence of loneliness, neglect, and suppression as the participant recalls the details about the childhood

2nd Superordinate Theme: Perceived parenting quality attributed to the loss:

Compensatory parenting

Subordinate Themes:

- More anxious parents about health issues
- More involved parenthood

3rd Superordinate Theme: The ghost in the home

Subordinate Themes:

- Unspoken lost in the family
 - Repressed emotions related to the loss
 - A “meaningless” lost
 - Unvisited Grave
-

Table 2 (continued)

4th Superordinate Theme: Alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow

Subordinate Themes:

- Anger toward the loss
- Survivor Guilt

5th Superordinate Theme: Responsibilities as the heritage from the past of the family

Subordinate Themes:

- A story that becomes the reality for the child: the victimization of mother
- Being a good child in order to exist in the family
- Being the voice of the lost brother to keep the lost brother alive

6th Superordinate Theme: The unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother

Subordinate Themes:

- A longing for the brother that has been never met: "I would not be lonely"
 - "We could share the burden in the family"
 - Guiding and protecting elder brother
 - "I would love myself more"
-

3.1. Remembering the Dark Side of a Rosy Childhood

The first theme emerges as participants revealed their memories of childhood. They initially mentioned an idealized childhood, which was characterized by joyful childhood memories and ideal parents. Sevil pictured her childhood in nature, as she remembers the time that she spent in her grandparents' village: "My grandfather's house is in a farm, hence I was in nature and spent time with animals. I was a nature child, so I was so active, the house was full of people. I remembered that my childhood was fun. [*Dedemin evi çiftlik eviydi zaten. O yüzden hayvanlarla, doğa içinde geçirdim. Doğa çocuğuyum, o yüzden de çok hareketliymişim, ev çok kalabalıkmış, çok eğlenceli bir çocukluk geçirdim diye hatırlıyorum.*]" Burcu, whose family lives with her paternal grandparents initially described a joyful childhood:

I grew up in a large house with a garden. Also, I believe that I grew up in a neighborhood where relationships are important, I had plenty of friends there. We played on the street. It was a joyful childhood; I did not stick in an apartment. I can say that I grew up in nature, which is joyful. In terms of the environment that we lived... we live in a two-story house, my grandparents lived on the first floor, we had dinners together. We were all together during daytime, we only went upstairs to sleep. I can say that it was fun, in general.

Original:

Müstakil bir evde, geniş bahçeli bir evde büyüdüm. Ve mahalle kültürüyle yetiştiğimi düşünüyorum. Birçok mahalle arkadaşım vardı. Dışarda sokak oyunları oynardık. Keyifli bir çocukluktu, apartmana tıklıp kalmadım. Yeşilliklerle ve doğayla birlikte büyüdüm diyebilirim. O açıdan keyifliydi. Aile ortamına gelecek olursak... iki katlı bir evde oturuyoruz biz. Aşağı katta babaannem dedem, yeme içme birlikteyiz. Gün boyu herkes sadece uyumaya yukarı çıkardı, herkes aşağıda olurdu. Birlikte vakit geçirirdik. Keyifliydi diyebilirim genel olarak.

In addition to the appealing environment revealed in their childhood memories, participants initially described their parents in an idealized way as they recall their past experiences. Those parents were liberal, ambitious in raising and educating their children, and full of love. Sevil emphasized her parents' libertarian parenting style:

My mother and my father are both libertarian people. They do not pressurize or interfere... I was out all day, sometimes I went to the government house after school, sometimes I went to downtown and hanged around. Sometimes I drank tea with shop owners. I was a social child and it was fun.

Original:

Benim annem de babam da çok özgürlükçü insanlar. Hani böyle sıkılmazlar, boğmazlar, karışmazlar... Ben gün boyu dışardaydım, canım istiyordu okuldan çıkıp hükümet konağına gidiyordum, canım istiyordu, çarşıda dolanıyordum. Canım istiyordu esnafın çayını içiyordum. Böyle sosyal bir çocuktum, hani keyifliydim yani.

Ali, who grew up with two elder sisters, remembers his family as a different one due to his mother's efforts: "When I evaluate my family, I am asking whether my mother did this consciously. I mean, when I compare my family to others, I see that we were so different. *[Biz beş kişilik ailede annem, yani ben şimdi düşünüyorum, bunu bilerek mi yaptı. Başka aileler, haneler görüyorum mesela, biz çok başkaydık.]*". He described his mother as self-educated woman who took all precautions to protect her children from a possible harm, even from the potential harmful content in the books:

When we brought a book from outside to home, at first my mother took and read it, and next day she let us read that book. She read first in order to detect any possible detrimental thing in those books that may harm our development. I mean, we never read a book that she did not read.

Original:

Bize bir kitap verildiği zaman bile ilk önce annem kendisi okuyup bitirirdi, ertesi gün bize o kitabı okuturdu. Hani çünkü o herhangi bir şekilde, o gelişim esnasında bazı beceriler gelişirken, yanlış bir şeyi analiz etmek adına, ilk önce onları okurdu. Yani onun okumadığı bir kitabı biz okumadık öyle söyleyeyim.

The “bright side” of the childhood in this theme consists of these initial recalls of the participants. However, as they remember the details of their childhood memories, recollections of loneliness, oppression, and neglect also emerge, and these later remembered memories appeared as the dark side of the childhood.

After Melis touched on her memories of joyful childhood, she mentioned her questionings about herself and her family: “As I interested in psychology, I began to see my insufficiencies, then I questioned my family. It was once an idealized thing to me, now I am questioning it. *[Psikolojiyle iç içe geçince, insan kendi eksikliklerini görüyor, kendi eksikliklerini gördükçe de aileyi sorguluyor. Daha öncesinden yücelttiğim şeyi sonrasında sorgulamaya başladım.]*” Sevil, who portrayed her parents as libertarian people, mentioned the loneliness she experienced when she returned to home from grandparents’ farm: “When I came back home, I was lonely, my parents were both busy, and I remember that I was solitary in the home, I felt the loneliness. I felt too much... the feeling of boredom, loneliness, and the emptiness. *[Eve geldiğimde tek kaldım, anne babam ikisi de yoğun çalışıyor, ben evde tekim, o yalnızlığı çok hissettiğimi hatırlıyorum. O duyguyu çok hissediyordum... sıkıldığımı, yalnız kaldığımı, boşluk duygusunu çok hissediyordum.]*” Caner, who had to take care of her younger sister until late nights because of his parents’ job recalled his fear of his father:

After school, I used to spend time with my sister until my parents came from work. Sometimes I prepared dinner to her even though I was also a child... I can say that I had an introverted, shy, and lonely life. Of course, I had child fight with my sister... and there was a time when I was afraid of my father... in terms of physical violence. They... I had times of fear, times of being alone.

Original:

Okuldan gelip, kardeşimle beraber annemler gelene kadar bir vakit geçirirdik. Bazen ona yemek yaptığım falan olurdu, o yaşta dahi. ... içe kapanık, utangaç, yalnız diyebileceğimiz bir hayatım vardı. Kardeşimle, tabi ki çocuk kavgaları çok yapıyordum... bir zaman, babamdan korktuğum zamanlar olmuştu... Şiddet anlamında. Onlar... korku zamanlarım vardı, vesaire işte, yalnız kalma vardı.

In addition of loneliness and fear, the participants also mentioned emotional indifference of their parents. Burcu stated that she recently realized the emotional neglect of her parents that had been successfully covered by their material support until recently:

They were always there, they were there to meet the physiological and material needs. For instance, my mother cooked the meals that I want, my father bought the things that I want... but actually, they did not exist to meet my emotional expectations and needs.

Original:

Yani hep vardılar, ama birazcık daha bu maddi istekleri karşılama konusunda hep vardılar, işte annem istediğim yemekleri yapmak olsun, babam istediklerimi almak olsun... ama duygusal olarak beklentilerimi karşılama yönünde aslında yoktular.

Protective and determined parents in Ali's narrative were turned to be over-controller and oppressive figures as he continued to recall his childhood. Such an extent that the oppression in the home made him think that he was a foster child of his parents:

I grew up in a harsher environment compared to my friends. My parents even sent me to the city center to estrange me from my circle of friends. We experienced such problems that make me ask the question of whether I was their stepson. I asked who are my real parents, I thought that they cannot be my parents. Their way of supporting success was harsh and too disciplined. There was no yelling, the only weapon that my mother used was sulking. She was very successful in building walls between me and her.

Original:

Ben biraz daha sert büyüdüm diğer arkadaşlarıma göre. Hatta benim [il merkezinde] okumam da, kendi arkadaş çevremden beni uzaklaştırıp [merkeze] götürdüler. ...öyle problemler yaşıyorduk ki bazen diyordum ki ben üvey evlat mıyım, annem babam kim, bu kadar olmaz diyordum. Böyle katı

bir disiplin etme ve başarıyı destekleme yöntemleri vardı. Hiçbir bağırma çağırma olmazdı, annemin yaptığı tek bir şey vardı, küsmek. Yani çok iyi duvar örebilen bir kadındı.

3.2. Perceived Parenting Quality Attributed to the Loss: Compensatory Parenting

As the past experiences of participants related to the loss were questioned, they revealed their opinions about the possible changes in the parenthood of their parents caused by the loss of their first child. Even though they had just a piece of limited information about the loss in the past, they seemed to be sure that the parenting style of their parents was defined by the loss. According to the participants, their parents became attentive in terms of health issues, as they were compensating for the death of their first child. This devotion to the health of their alive children had even begun before the participants' birth and it continued as they grew. Kamil, who believes that his brother died because of the doctor's mistake, mentioned his parents' worries during the process of the birth of his siblings and him:

After the loss, I think, they both became more involved. I remembered that my mother and even my father, from the very beginning... warned doctors about not trying normal delivery and requested for cesarean section. This time they went to the city center, thirty or forty kilometers, for the delivery. In the past, the cesarean section was expensive. Hence, I can say that they became more attentive, they took something more seriously I guess...

Original:

Kayıptan sonra bence ikisi adına, bizle daha fazla ilgili oldular. En başından annemin hatta babamın... çünkü babamın doktorlara tembihlediğini hatırlıyorum sezaryen olsun diye, diğer çocuklarda normal doğumu denemedi... bu sefer şehir merkezine doğru, otuz kırk kilometre yol gidiyorlar çocuk doğurmak için. O zamanlarda yüksek bir meblağ idi aslında sezaryen. Bu yüzden biraz özenli oldular diyeyim. Bir şeyleri ciddiye aldılar sanırım...

Moreover, he recalled a memory that may indicate his parents' anxiety and protectiveness about the health of their children:

...For instance, we did not go to the beach. Even though we lived by the sea, we have never gone there for swimming. The reason for not going to the sea

has never been explained, but I remembered we went to the beach once when I was a child. I remember their timidity when they let me get into the water. They were anxious... It came to my mind right now by the way.

Original:

... Biz denize gitmezdik mesela, deniz dibinde yaşıyorum ama büyük yaşa kadar denize yüzmeye gitmedik. Denize gitmemenin hiç bir zaman bir nedeni sunulmadı, ama çocukken bir kere gittiğimizi hatırlıyorum. Çekingen bir şekilde suya bırakma üsluplarını hatırlıyorum. Suyu götürürken... biraz kaygılılardı... Bu da şu an aklıma geldi bu arada.

Caner, who was the first child of his family after the loss, stated her mother's concerns when she was pregnant with Caner. He expressed that her mother's pregnancy was psychologically challenging because of the fear of losing him: "My mother, for example, was stressed immediately when she hit her belly during her pregnancy and restlessly wanted to see her doctor to be sure whether everything is all right with me. *[Annem, mesela kalkarken diyelim karnını çarpıyormuş bana hamileyken, hemen tedirgin oluyormuş, hemen doktora gidelim, bakalım bir şey oldu mu diye.]*" Moreover, Caner revealed not only her mother's, but also her grandmother's attention toward him by saying: "When I was born, both my mother and grandmother listened to my breath for two or three months. *[Ben doğduğumda mesela, nefesim dinlenmiş iki üç ay, annem ve anneannem tarafından.]*" Similarly, Burcu thought that the loss changed her parents' approach to health issues: "I guess, the loss made them more attentive and protective in terms of our health *[Kayıp onları bu yönde, sanırım, daha koruyucu, kollayıcı olmaları, sağlığımızla ilgili tutum konusunda onları etkilemiş olabilir.]*" Ali explained his mother's self-education in child rearing with the trauma that she experienced when she lost his son. According to Ali, she became a protective mother to prevent any possibility that would cause the same kind of pain again:

After the loss, my mother definitely became much more protective in health issues. She was the one who cared too much for our health. She improved herself on this issue, read a lot of books related to child health and childcare, I can say. After my brother's death, she developed a control mechanism on health issues. Well... because she experienced serious things. For example, there was no cure for my brother. As a thirty-year-old individual, when I reflect my life, I sense and interpret that my mother's approach to health is originated from the things that she experienced.

Original:

Burada, annem bir kere kesinlikle sağlık konusunda çok korumacı oldu. Çok dikkat eden taraf oldu. Ve bu konuda kendisini daha sonra çok ciddi şekilde geliştirmiş yani. Hani, çocuk sağlığı konusunda ve çocuk bakımı konusunda o kadar fazla şey okumuş ki şöyle söyleyeyim size. ...Hani abim vefat edince bir kontrol mekanizması gelişti o yönde. Hani... cidden ağır şeyler yaşanmış çünkü. Tedavisi yok abimin mesela. Benim sezdiğim ve şu an hayatımda anlamlandırdığım, 30 yaşına gelmiş bir bireyin hani hayatına ayna tuttuğun zaman, annemin sağlığa yaklaşımının biraz daha bunlardan kaynaklandığının farkındayım aslında.

The issues that raised parents' compensatory behaviors were not limited to participants' health. Sevil, who remembered her mother's intense attention, described her mother as a parent who excessively cared about her child that was born after the loss of the first one: "I think my mother became more interested in me due to the loss of her first child, she was very interested... too much interested in me. I do not mean an overprotection. She took care of me too much, of my everything... *[Annem o çocuğu kaybedince benim üstüme daha çok düştü bence, annem çok... benimle çok aşırı ilgilendi. Aşırı korumadan bahsetmiyorum. Çok aşırı ilgilendi, her şeyimle...]*"

Caner, who took in charge of the livelihood of his family after he graduated, described his parents' generous gifts and economical support during his early childhood as an "unlimited check". He associated this unlimited check with the intrinsic motivation that was emerged after their first son's death: "As I was their first alive child, I think they willingly cared for me. I have... I had an unlimited check in that sense. *[İlk hayatta olan evlat olduğum için, içten gelerek yaptıklarını düşünüyorum. O anlamda sınırsız açık çekim vardı, varmış...]*" Similarly, participant described their parents as self-sacrificing when they talked about their parents' involvement to their development. Melis, who believed that her parents always tried their best for their children despite of the economic problems, expressed her observations on her familial environment as follows:

They had four children after the loss, they managed to provide us a joyous family environment, I remembered my childhood. Despite of the problems, economic problems or the physical distance of my father due to his jobs in other cities... of course, difficult conditions may decrease people's joy, but... I remembered that they tried hard to entertain us. Despite of the scantiness of the economic... or psychological background, I can easily say that after the

loss they canalized their all resources to the family. They are the people who care about themselves... unfortunately both my mother and my father do not care for themselves... they don't.

Original:

Kayıp sonrasında 4 çocuk yapmışlar, bize öyle eğlenceli bir aile ortamı da sağlayabildiler, yani küçüklüğümüze hatırlıyorum böyle, tamam sıkıntılar da vardı, ekonomik olsun falan ya da baba uzakta sonuçta hani şartlar daha kötü olunca insanlar daha az eğlenceli vakit geçirebiliyor tabi ama... hani böyle, bizi eğlendirmek için çaba harcadıklarını da hatırlıyorum yani. Ne kadar kaynakları var... ne kadar psikolojik arka planları var, belki çok az belki çok fazla ama kayıptan sonra olanı tamamen aileye kanalize ettiklerini söyleyebiliyorum mesela rahatlıkla. Hani, kendilerini düşünen... hem annem hem babam kendilerini düşünmüyorlar maalesef ki... öyle.

At the same time, Ali interpreted her mother's efforts to develop herself to be a better parent as an indicator of her intense dedication to her children. His mother's dedication, which was associated with the loss by Ali, had an impact on his professional competence, as can be identified in the following account of Ali:

I am a teacher and I can say that I learned a lot from my mother, because she raised my nephews as I was preparing for the university entrance exam. My sisters had children... the methods that my mother applied as she raised my nephews taught me a lot and made me a different teacher in terms of the knowledge on child development. She was really like an expert on child development, she improved herself on this issue after the loss, I mean, I think so actually.

Original:

Ben şu an bu öğretmenlik yapıyorum ve birçok şeyi annemden öğrendim diyebilirim, çünkü iki tane de yeğenimi büyüttü ben üniversite sınavına hazırlanırken. Ablamların çocukları vardı... o büyütme esnasında yaptığı yöntemler vesaire, ben onlardan bazı gördüğüm şeyler sayesinde burada biraz daha farklıyım diğer öğretmenlere göre, çocuk gelişimi konusunda. Çocuk gelişimi konusunda gerçekten çok ciddi bir uzman gibi, çok geliştirmiş kendisini kayıptan sonra, ben öyle düşünüyorum aslında.

3.3. The Ghost in the Home

At the beginning of the interviews, all participants seemed to have certain information about their brothers, who were born and passed away before the participants' birth. However, they realized that the brother, whose short life story

was thought to be well-known by the participant, has never been an obvious topic in the family. Even the source of information about him was not obvious, as can be seen in Caner's account on this topic:

[The lost] was not often discussed... not even discussed topic. Hence, I do not definitely remember when I learned about it, I have no detail in my mind... I guess I learned it by chance during a conversation. There was not a separate conversation that aimed to inform me about this loss, my hearing about the loss was a coincidence...

Original:

[Kayıp] sık konuşulan veya... konuşulan bir bilgi bile değildi. Ben, tabii ki ne zaman öğrendiğimi hatırlamıyorum bunu, o detay yok aklımda ama... bir konuşma esnasında arada çıkan bir lafla öğrendim sanırım. Bunu öğrenmem için bir konuşma gerçekleşmedi ama, herhangi bir konuşma içerisinde, konuşma gerçekleşirken tesadüfen öğrendiğim bir bilgiydi.

Sevil surprised when she was asked about the source of the information about her brother: "I... I now realize that all I have is what my mother gave to me about him. I have almost no clear information about my brother... Apart from occasional glances of my mom, there was nothing been mentioned about him. *[Benim... şu an fark ediyorum tamamen annemden aldığım şey. Kardeşimle ilgili bende hiçbir netlik yok. Annemin bazı çıkışları dışında ailede konuşulan... bahsedilen bir şey olmadı.]*"

It seems that the lost brother was also lost in the conversations. Melis, who could not remember the exact time when she learned about her lost brother, mentioned a photo that made her ask questions about a child on the picture:

Let's say I was 12 when I learned about my brother, it is just a guess. There was a picture in our home... in which there was a boy between my uncle and my aunt. Normally, there are rare pictures in our home, even a picture of my parents hardly exists. I remember that sometimes I asked that "Why would we have a picture of my paternal uncle and my aunt in our home?". Then I started to wonder about the boy that stands between them, as he was always on the wall. Then they said something like that: "He is your brother, he died before you were born." I guess, I learned it like this. That photo was removed one or two years ago. My mother and father coped with the loss by not talking about it, in my opinion.

Original:

[Abimi] öğrendiğim yaş 12 falan diyelim, ama tamamen tahmini bir şey söylüyorum. Bizim evde bir resim vardı böyle... amcam yengem ortalarında bir çocuk var. Hani o normalde evde anne babamın bile çok fotoğrafı yok. “Onların fotoğrafı niye bizim evde ki, amcamla yengem sonuçta?” diye merak ederdim. Sonra ortadaki çocuğu merak ettim, hep o duvardaydı çünkü o. Sonra öyle söylemişlerdi, “o sizin abiniz, siz doğmadan önce vefat etti” falan diye. Öyle, öyle öğrendim galiba. Fotoğraf da 1-2 yıl önce duvardan kalktı. Bence annemle babam bence kayıpla konuşmayarak baş ettiler.

Moreover, when the participants asked a question about the lost brother, their parents seemed to be reluctant, or even reactive, to talk about him. The request to talk about the lost brother was usually rejected, as can be identified in Burcu’s experience:

When I wanted to talk about the loss, I knew that my mother did not want to talk on this issue. She openly expressed it as well. My father, too, behaved similarly, maybe a little different though. He doesn’t answer much or chooses the silence if he does not want to talk about something. You then realize that this conversation will not last. They were similar in terms of the fact that we all know that the loss exists but this issue would not be spoken.

Original:

Kayıp konusunu açtığımda, annemin çok fazla bu konuyla ilgili konuşmak istemediğini biliyordum. O da bunu söylüyordu. Babamdan da hemen hemen aynı şekilde, biraz farklı olabilir. Bir şey üzerinde konuşmak istemiyorsa çok fazla cevap vermez, ya da çok sessiz kalır. Konunun orada sürmeyeceğini bilirsin. Her ikisinin de ortaklaştığı şey böyle bir kaybın olduğunu bilmemiz ve konunun kapanması gibiydi.

Any loss in a family must be painful; however, a loss of a child might cause much deeper pain. It is not hard to say that talking about emotions, especially when it is caused by very painful experience, might not be easy. However, participants pointed out the total repression of emotion. Such repression of feeling about the loss described by Caner:

When this issue emerges during a conversation, it seemed that my mother had no clue, it was like only a period in the hospital... She did not show a trauma caused in that time, of course, she must have experienced an inner trauma but, there is no down in sight. There is nothing that might indicate her sadness... My father... Nothing at all that my father reveals...

Original:

Konu açıldığında annemde orası yok gibiydi, sadece bir hastane süreci yaşanmış... O dönemle ilgili, görünürde bu zamanlara gelen bir travma, tabii içsel olarak yaşamıştır ama, görünürde böyle bir düşmesi yok. Hiç üzgün olduğunu belli edecek bir şey yok... Babamda zaten... Babamda hiç yok, yani...

Melis explained this repression with the discomfort in expressing feelings in her family:

We are not a family in which emotions can be easily expressed. For instance, if there was something emotional, if we cried, we would hide it from each other, as someone might make fun of it. I do not know whether other families are similar but... we were like this when we were little, and still, we hide our feelings... I do not remember any emotion about the loss either, normally we did not talk about emotions, however, we talked even less about this issue.

Original:

Biz duygusal olarak da çok rahat paylaşım yapan bir aile değiliz. Mesela, duygusal bir şey varsa, ağlıyorsak onu birbirimizden saklıyoruz, hani böyle alay edecek diye düşünerek. Yani bilmiyorum diğer ailelerde de öyle midir ama... kardeşlerimizle öyleydi küçükken de, ama hala daha böyle şeyi saklarız... Kayıpla ilgili de hiç duygu hatırlamıyorum, normalde de duygulardan konuşmazdık ama bu konuda normale göre de az konuşurduk.

Burcu mentioned her feelings about her parents' inability to share their emotions even with each other:

...well, I am not sure about how they experienced the period of grief and withdrawing into themselves. I don't know how they shared it with each other. It feels to me like they did not share it with each other, I felt that way... We did not talk about the process that my father experienced, I did not hear much about how he dealt with it. He superficially mentioned that he had emotionally difficult times, however, he did not give any detail... [] about emotions... I try to think about the emotions that they expressed to me on this topic. Almost nothing.

Original:

...Yani, o yas sürecini, içine kapanmayı, ne ölçüde yaşadılar ben emin değilim. Birbirleriyle ne kadar bunu paylaştılar bilmiyorum. Paylaşmamışlar gibi geliyor bana, öyle hissediyorum... Babamla ilgili üzerinde çok fazla konuşulmadı, onunla ilgili çok fazla şey duymadım. Duygusal olarak zor bir dönemden geçtiğini, yüzeysel bir şekilde söylemişti ama çok

detaylandırmadı... [] Hani duygu... bana ne kadar duygu ifade ettiklerini düşünüyorum. Yani neredeyse hiç.

Some participants even interpreted this lack of emotional expression as the meaninglessness of the loss to their parents. Kamil questioned the significance of the loss for their parents when he remembers his father's reaction: "The topic was opened while my father was watching television... and he kept on watching television. I do not know if the loss is meaningless or meaningful to him... [*Konu açıldı, babam televizyon izliyordu... ve televizyon izlemeye devam ediyordu yani. Onun için anlamsız mı anlamlı mı bilmiyorum...]*". His mother's reaction was not different. Kamil described her reaction as follows:

I am thinking about the moment that the topic was opened... After dinner, when people were reluctant to leave the table, I asked my mother about it, the topic of loss was opened then. She did not seem to be sad, did not cry, I definitely remember that she did not cry. The atmosphere was not sad or tearful... she did not tell the story of the loss like it was really meaningful to her. It was more like "It happened, then you were born".

Original:

Konunun açıldığı anı düşünüyorum... Yemek yedikten sonra, insanların kalkmaya üşendikleri bir anda anneme sormuştum onu, orada konusu açılmıştı. Çok üzgün gözükmeydi, ağlamadı, kesinlikle ağlamadığını çok net hatırlıyorum. Ağlamalı, hüznü bir ortam yoktu... çok onun için anlam ifade eden biçimde de anlatmamıştı. "Oldu, sonra siz oldunuz" böyleydi üslup.

According to Caner, his parents might not remember the loss, not even rarely:

I don't think that they remember the loss or have a clue about it. It does not even come to their mind occasionally. Well, there might be a baby loss in a TV show or somewhere else, and it would definitely make people think about it. Sometimes different things make us remember different people. However, I have never observed a faraway look or something like that. As I said, I don't think that the loss stuck in their mind.

Original:

Kaybın zihinlerinde kaldığını, hatırladıklarını düşünmüyorum. Arada bir akıllarına geldiklerini de düşünmüyorum açıkçası. Yani bir programda, bir yerde bir bebek kaybı olur, mutlaka insanın aklına gelir. Bazen değişik şeylerden değişik kişileri aklına getiriyor insan. Ama uzaklara dalma hissi

falan... hiç karşılaşmadım. Dediğim gibi zihinlerinde çok bir yer kapladığını düşünmüyorum.

A grave might be one of the most concrete symbols that a loss could leave on the earth. Participants mentioned a grave in the interview; however, it is a grave that was barely known, almost never visited, and even marked years later after the death of the grave's owner. Caner, whose grandfather buried his brother and had the grave built, stated that he knew that there is a grave but did not know where the grave is: "I definitely do not know the place of the grave, nor does my sister. My mother would not find it if she visited now, my father may only know the parcel number of the grave. *[Ben mezarı kesin bilmiyorum, kardeşim de kesin bilmiyor. Annem şu an gitse bulamaz, babam belki parsel numarası biliyordur.]*" Moreover, he was sure that no one will visit it anytime soon:

Well, we did not attempt... to search for the grave. When we went to cemetery, we visited the grandfathers. No one ever said "Let's find your brother."

Original:

Zaten öyle bir eyleme giren de yok... mezarı arayan da yok. Mezara gidildiğinde büyük babalar ziyaret edilir. "Yavrum bir de şu kardeşinizi bulalım" söylemi hiç olmadı bu zamana kadar.

Burcu stated a slightly different story. She has never visited her brother's grave either, but her father recently went to the grave. However, it means that he went there several years after the burial:

We have never visited Toprak's grave, I have never gone... I recently learned that my mother has never gone there either. My father has not gone there for a long time, however he told that he began to go there recently. It may be the first time, or he went there a few times, but I heard that he couldn't go there for a long time.

Original:

Toprak'ın mezarına hiç gidemedik, ben hiç gitmedim... Yakın bir zamanda öğrendim annem de hiç gitmemiş. Babam da çok uzun bir süre gitmemiş, ama nadir de olsa son zamanlarda gittiğini söyledi. Belki ilk defa gitti, belki birkaç kere gitti bilmiyorum ama onun da uzun süre gidemediğini duymuştum.

Ali, who seemed to attach much more importance to his brother than other participants, mentioned a grave without a gravestone:

Let me tell you a really interesting thing about it. My mother and my father, for instance, did not put a gravestone on my brother's grave. I mean, the grave was there but a gravestone did not exist on it. When I asked that why didn't you put a stone... they didn't want to see a concrete thing for something that they were not able to make sense of.

Original:

Bir de size çok enteresan bir şey anlatayım bu yönde. Normalde annemle babam mesela, abimin mezar taşını yaptırmamışlar hala. Yani, abimin mezarının yeri belli ama mezar taşı yoktu. Neden yaptırmadınız diye söylediğimde... annemle babam hala o kaybı anlamlandıramadığı için somut bir şey görmek istemiyorlardı aslında.

Overall, its absence in communication, lack of the expression of emotions aroused by it, and an unvisited or even an unmarked grave indicates a loss that could not be coded into the symbolic order by the parents of participants. It seems that the lost one is still there but cannot be seen, he evokes emotions that no one attempts to express. The lost brother is like a ghost in a haunted house: a ghost that everyone knows but avoids facing it, that everyone feels but avoids talking about it. The rituals of Ali's family might be helpful to understand the experiences in these homes with the ghosts:

Ali: To cope with the loss, there is still... There is not an acceptance of the loss yet, actually. The factor of my brother was a little different in our home as if there wasn't a loss... see? For example, on the eve of Eid, my mother applies henna, does something, says that my son is coming, my children. My mother internalized it, she managed, learned to deal with the pain, and improved herself in various aspects to avoid the same kind of pain.

Researcher: Well, you have already mentioned a little, how do you evaluate their attitude towards this issue?

Ali: There was no such thing in our family, they... the death... it wasn't just a loss, not like it happened and was over. On the contrary, everything during this process... this loss... we didn't mention it as an adverse incident. My brother wasn't lacking. It was like we have two more siblings that we will meet in the future and we are missing right now. Two siblings that we've never seen but we've always missed.

Original:

Ali: Bu kayıpla baş etme konusu, yani hala daha... bunu hala kabullenememek var aslında. Abim faktörü biraz daha farklıydı bizim evimizde, sanki bir kayıp gibi değil de... anlatabildim mi? Hala daha mesela, bayramdan bir gün önce bile, annem der mesela bayramdan bir gece önce hemen kınasını yakar, bir şeyler yapar, tamam oğlum gelecek, çocuklarım. Annem bunu içselleştirmiş, bulmuş, acıyla baş etmeyi öğrenmiş ve aynı acıyı yaşamamak için kendisini geliştirmiş birçok yönde.

Researcher: Peki, biraz bahsettin ama anne babanın bu konuların konuşulmasıyla ilgili tutumu nasıldı?

Ali: Bizim ailede şöyle bir şey yoktu, onlar... hani ölüm... sadece bir kayıp, yani böyle yaşandı bitti diye değildi. Tam tersine bu süreçte, her şey... bu kaybın... kötü bir şey gibi bahsetmiyorduk aslında. Abim yok gibi değildi aslında. Sadece onlarla ileride görüşeceğimiz ve özlem duyduğumuz iki tane kardeşimiz var gibiydi. Hiç görmediğimiz ama hep özlediğimiz iki kardeş gibi düşünün.

3.4. Alive Child's Emotions Related to the Loss: Anger and Guilt in the Shadow

Participants revealed that emotional expression related to the loss was an absent, or a rare, incident in their families. However, different emotions evoked during interviews. Anger was prominent when they were questioned about their feelings about loss. After Sevil expressed the feeling of mercy that appeared when she thinks about her mother's suffering, she expressed a feeling that is similar to rage toward her lost brother,

An overwhelming mercy appears when I think about the lost experienced by my mother. Am I clear? I feel angry, they inflicted pain on my mother. My mother suffered alone. Also, I feel that my brother inflicted pain on mother... Should I say rage... a strange feeling that I cannot name it.

Original:

Yaşanan kayıp anneme yönelik aşırı bir merhamete neden oluyor. Anlatabildim mi? Kızgınlığa neden oluyor, anneme acı çektirmişler. Annem o acıları tek çekmiş. Kardeşim anneme acı çektirmiş gibi bir şey de var... Kızgınlık mı derler... tuhaf bir his, isimlendiremediğim.

Kamil showed his furiousness clearly, as he associated the loss with a fatal mistake of a doctor:

I don't know why, but it found a niche in my mind like it was nailed. This story may not be that meaningful for my sister and brother. It was, however, an issue for me. I got angry then since there was a child dying as a result of the doctor's mistake... When I first heard about the loss, I got angry with my mother, well you could sue, it wasn't your mistake...

Original:

Neden bilmiyorum bu arada, benim aklımda yer edindi, mihlandı zihnime. Ablamla kardeşim için belki bu kadar anlamlı değildir bu hikaye. Benim için meseleydi yani. O zaman sinirlenmiştim, çünkü bir de doktor hatası sonucunda ölen bir çocuk... Kaybı öğrendiğimde anneme orada sinirlenmiştim, yani dava açabilirdin, senin hatan değildi...

Anger is powerful and may cover other emotions sometimes. It is like a protective outer wall for the castle of the soul. However, the castle usually has more than outer walls once you get in. It is not uncommon to discover guilt, after working on anger. Hence, it was not a surprise when participants revealed the guilt as they shared their feelings about the loss. They felt guilty about an incident that occurred before they were born. Burcu, who was born a year after the loss and is the first alive child in the family, revealed a wave of anger toward his brother. As she described it, her anger began to turn against herself and she remembered her feelings of guilt, which is rooted in her feeling of taking away her brother's right to live:

Burcu: Afterwards, there was anger toward Toprak, as I think that I wish you were alive, brother... When I feel lonely, I got angry when I think that if you were here, I wouldn't feel lonely. However, I can say that most of my anger was toward myself, I mean if I am angry, I am angry at me, at my existence, maybe... How should I continue... I don't... I don't know what to say.

Researcher: You are saying that you are angry at yourself.

Burcu: I also remember that I felt... after I heard the sentence of "If Toprak was alive, you wouldn't exist", I felt guilty... I remember that I felt guilty. It was like that I doubt whether I take his right to live... it was like huge guilt. As I said, I frequently felt and thought that I wish he was alive hence I would be the little one... or even I would not exist.

Original:

Burcu: Sonra Toprak'a karşı da bir öfke olmuş oldu, keşke yaşasaydın abi diye düşünüp... Bazen yalnız hissettiğimde sen olsaydın yalnız hissetmezdim gibi de bir kızdığım oldu. Ama daha çok kendime kızdığımı söyleyebilirim bu konuda, yani bir öfke hissediyorsam bunun büyük kısmı kendime, kendi belki

de varlığıma yönelik oluyor... Nasıl bağlayacağımı... biraz tılandım. Ne söyleyeceğimi bilemedim.

Researcher: Kendine kızdığını söylüyorsun.

Burcu: Şey de hissettiğimi de hatırlıyorum, o “Toprak yaşasa sen olmazdın” cümlesini duyduğumda, suçluluk duyduğumu... suçluluk hissettiğimi hatırlıyorum. Çünkü acaba ben onun yaşam hakkını mı elinden aldım gibi... büyük de bir suçluluk gibi. Dediğim gibi, keşke yaşasaydı da, bir dönemlerde keşke yaşasaydı da, ben daha küçük olsaydım ya da ben olmasaydım gibi şeyler hissettiğim, düşündüğüm çok oldu.

3.5. Responsibilities as the Heritage from the Past of the Family

When their experiences related to the loss were questioned, participants naturally revealed their parents’ experiences at the time of the loss. The reason seemed to be obvious: the loss occurred before the birth of participants. However, as participants recalled what they heard about their parents’ stories, those stories turned out to be more than just the stories of their parents. How they recalled and told those stories indicated that they internalize the story of their parents. Moreover, they had to take responsibility for issues that dated back to the times before their births. Kamil, whose father worked abroad for a long period of time and left her mother with Kamil’s paternal grandparents, showed the rage of the times when her mother was a victim because she lost her first child:

My mother didn’t have a baby for a long time, [my brother] was the first one and after his death, my paternal grandmother tried to make my father remarry to another woman. My mother had an unlikeable mother-in-law. [] ...my mother was the one being responsible for all the housework. There was also a sad and tragic story, my grandmother dominated the whole family. I get angry when I think the story, I’d like to say that it didn’t have to be this way. To me, it was a sad story when I heard of it, because of the victimhood of my mother that lasted more than fifteen years... and I was shocked when I heard of it. When you (the participant used second-person singular) couldn’t have a baby, my grandmother searched for a new bride for my father. I involuntarily felt sympathy for my mother and my grandmother transformed into a “bad woman”... easily. My mother has never told us that your grandmother did those things to me, it happened by itself.

Original:

Annemin uzun bir süre çocuğu olmadı, o da doğacak ilk çocuğuydu ve o da olmayınca bayağı bir annemin üzerine kuma getirme meseleleri olmuş. Biraz sevimsiz bir kaynanası vardı onun. [] ...annem bütün ailenin ev işlerini

üstlenen bir kadındı. Biraz üzücü ve dramatik bir hikâye var aslında orada da. Babaannemin egemenliği altında yürüyen bir aile vardı. Biraz öfkeleniyorum, bir şeyler böyle olmak zorunda değildi diyesim geliyor. Biraz hüznü bir hikâye, benim adıma, dinlediğim özellikle, çünkü annemin on beş küsur yıllık bir mağduriyeti var orada... ve ben bunu duyduğum zaman bayağı donakalmıştım. Senin çocuğun olmuyor diye, babaannemin başka bir gelin arayışı var. Bunları duyunca ben otomatik olarak anneme ekstra bir sempati ve babaannemden böyle bir “kötü kadın” diye dönüşmesi... çok kolaydı. Annem bize hiçbir zaman nineniz bana böyle yaptı demedi, kendiliğinden oluştu olay.

Ali explained his important mission in his family after he revealed the experiences of his parents after they lost their first child:

After the loss of my brother, my mother got tired due to... the strict attitudes of my paternal grandmother and the other members of the larger family... and my father could not set boundaries to certain things, I’ve always told it, I told this to my father as well.

Original:

Abimin kaybindan sonra, babaannemlerin işte annem hakkındaki bazı katı tutumları vesaire... bu annemi yoruyor... ve babam da bazen set koyamıyor bazı şeylerde, ben bunu her zaman söylemişimdir, ona da söylemişim.

He then remembered events prior to his parents’ marriage that has affected and shaped his essential role in the family:

My grandmother didn’t want my mother when my parents married, because my mother did not come from a wealthy family, et cetera. She [grandmother] desired a bride that is wealthy and well-known. I experienced the problems caused by this throughout my childhood. It happened, did I make myself clear? Even my brother’s death... she made terrible things in that period. Due to my father’s inability to set boundaries with his family, I became stronger, and I had to set those boundaries with my father’s family.

Original:

İlk evlendiklerinde, babaannem çok istemiyor annemi, çünkü maddi durumu iyi değil diye vesaire. Daha zengin bir kız, daha tanınan bir taraf istiyor kendilerine. Bunun problemini ben bütün çocukluğum boyunca yaşadım aslında. Yani bu oldu, anlatabildim mi? Hatta abimin kaybı vesaire... korkunç şeyler yaşatmış o dönemde. Babam ailesine bu seti koyamadığı için ben daha güçlü oldum, zaman içerisinde bu seti benim koymam gerekti babamın ailesine karşı.

It seems that the story of parents has a role in determining the responsibilities of the child. These responsibilities might be heavy and even cause confusion in family roles. Ali verbalized this role confusion process as follows:

Ali: In terms of carrying the family, I had to be the strong one in between my mother and my father when they had problems. I take much responsibility, I don't avoid to take responsibility but there is a... at the times when I think about the past or about others, please don't interpret my words as envying but... sometimes I say that I wish I could be the little sibling time to time. I tell it to them; I tell that let me be the little brother. Since I was always the one taking responsibilities.

Researcher: Can you describe this responsibility?

Ali: Well, you are the first person that I am telling it to... I was like an older brother to my older sisters. They raised me to look after my older sisters. Well, I became the older brother, as a matter of fact.

Original:

Ali: Annemle babam arasındaki problemlerde ben biraz daha böyle güçlü olmak zorunda olan taraftım, aileyi taşıma bazında. Çok fazla sorumluluk alırım üzerime, sorumluluktan da kaçınmam ama şöyle bir şey de var... bazen geri dönüp baktığım zaman da başka insanların hayatlarına baktığım zaman da, kıskançlık olarak algılama sakın bu sözümü... diyorum ki keşke biraz da ben küçük kardeş olayım ara sıra. Onlara da söylüyorum bunu zaten, biraz da küçük kardeşliği yapmama izin verin diyorum yani. Çünkü hep sorumluluk alan taraf oldum hayatım boyunca, o yüzden.

Researcher: Nasıl bir sorumluluk?

Ali: Bunu mesela bak ilk sana söyleyeceğim... mesela, ben biraz da abi gibi oldum ablamlara. Ablamlara sahip çıkmak zorundasın diye yetiştiriliyorum o dönemde. Hani, bir abi gibi oldum hatta.

Making their parents happy also emerges as an important responsibility for the participants. Sevil remembered her mother's happiness and her efforts to make her smile: "I remember that my mother was unhappy during my childhood. When she came home, she always had a sad face. We have even a photo of that I tried to make her smile. [*Çocukluğumda annemin mutsuz olduğunu hatırlıyorum. Geldiğinde yüzü hep asık oluyordu. Hatta fotoğrafımız var bir tane öyle, onu güldürmeye çalışıyordum.*]" Caner made a connection between being a successful student and his mother's attention toward him as follows:

As I said, I have good memories with my mother, she cares for me more. What would be the underlying reason? ...maybe, my academic success, I was

a successful student then, a rewarded student for the success after pilot tests, applause... my mother always felt proud of me. She always heard positive comments about me from my teachers. Maybe, that was the reason. They always say that I was a smart and well-behaved child.

Original:

Annemle dediğim gibi iyi anılarım var, bana daha çok eğilir. Bunun altında ne yatıyor olabilir? ...belki ders başarısı yatıyor olabilir, o zamanlar deneme sınavlarında kürsülerde hep ben vardım, okulda kürsiye çağırılma, alkışlar... annem de bunlarla ilgili benle çok kıvanç duyardı. Toplantılarda öğretmenlerimden hep iyi şeyler duyardı. Belki bu vardı. Akıllı uslu bir çocukluğum olduğunu söylerler hep.

His current role of savior in the family indicates that being a good child continues in his adulthood too:

Yes, I would say that I “took a savior role on” in the family. Well, is it something that I was voluntarily... no. I wish I could have experienced a different beginning for my occupational life. It was... I did it as I think that it was my turn...

Original:

Evet, ailede bir nevi “kurtarıcı rolüne girdim” diyebilirim. Tabii ki, bu isteyerek olan bir şey mi... hayır. Ben ilk işe atılma, para kazanma deneyimlerimi daha farklı yaşamak isterdim tabii ki. Bu bende, ilk başta sıra bende düşüncesiyle yapıldı...

Some of the heavy responsibilities of participants appeared to be transmitted from the past of their parents, like a heritage that is transformed into the next generation. Sharing the emotional burden of their mothers’ past victimization in the extended family, which appears to be connected with the loss, emerges as an important element of this heritage. This heritage also includes heavy responsibilities, such as being an only financial resource in the family or protecting boundaries of the family. However, the responsibilities of the alive child are not limited to the ones mentioned above. Participants’ narratives reveal that they have also a significant responsibility to their lost brothers: to keep his memory alive. In the case of Melis, it appears as planning to give her lost brother’s name to her future son:

For instance, the name of my sister's son is Ömür, by the way. Probably, if she didn't, my brother would name his son after Ömür. When I was a kid, I also planning to give my future son the name of Ömür. I like this name as a name, but the thing that makes it so special is that it was my brother's name... It was because of my brother Ömür.

Original:

Mesela ablamın oğlunun adı Ömür bu arada. Muhtemelen, o koymasaydı abim falan çocuğunun adını Ömür koyardı. Küçükken ben de çocuğumun adını Ömür koyardım diye düşünüyordum. Bu ismi isim olarak da çok seviyorum ama tabii ki Ömür'ün böyle şey olması aileden... Ömür abimden dolaydır.

Grave, as it was mentioned above, might be considered as an important symbol that reminds the lost one's once existence and his/her current lack. Burcu has questioned the reason for ignoring this symbol in her family until now: "The fact that we have never gone to his grave, we have never been taken to... and nowadays it's in my mind that we couldn't go yet. Why did we postpone it, did we ignore it? [*Mezarına hiç gitmeyişimiz, götürülmeymişimiz... ya da şu an da hala gidememiş olmak bir süredir aklımda. Acaba bunu neden erteledik, bunu göz ardı mı ettik?*]" Ali, who mentioned that his parents did not have his brother's gravestone made, stated his action in defending his brother's grave and having its stone made:

My paternal grandmother died. They wanted to bury my grandmother in my brother's grave, because there wasn't a gravestone on my brother's grave, and there wasn't any other place for another grave. We strictly... I objected. They said that the place was available, the people that are the relatives of my grandmother said that she should be buried in there because my grandfather's grave was also there. We strictly objected and prevented it. Immediately after I had the gravestone made and even seeing it there... I did it, for instance.

Original:

Babaannem vefat etti. Tabii abimin gömülü olduğu yerde mezar taşı olmadığı için ve orada sadece bir mezarlık yer kaldığı için babaannemi oraya gömmek istediler. Biz çok katı bir şekilde... ben karşı çıktım. Ama orasının boş olduğunu, babaanne tarafındaki insanlar oraya olması gerektiğini söylediler çünkü o bölgede dedemin de mezarı var vesaire. Biz kesin bir şekilde karşı çıkıp bunun olmamasını sağladık. Ben hemen arkasından mezar taşı yaptırdım oraya ve onu orada görmek bile... ben yaptırdım mesela onu.

His efforts were not limited to protecting his brother's grave, Ali also keeps the image of his brother in front of the gaze of others:

As I said, he is a person that I've never seen, however in my room for example, on my wardrobe, in a place that everyone can see, there is a photo of my brother for instance. Everyone thought that it was my childhood, "No, it is my elder brother" I used to say.

Original:

Dediğim gibi, hiç görmediğim birisi, ama mesela benim odamda, dolabımın üzerinde, herkesin görebildiği bir yerde, abimin fotoğrafı vardı mesela. Herkes benim çocukluğum zannederdi, "Hayır, abim" derdim.

3.6. The Unmet Needs of the Alive Child and the Unfulfilled Duties of the Lost Brother

Even though they had never a chance to meet their lost brothers, participants shared their ideas about the roles of their lost brothers in the case that they are still alive. When they dreamed of the probability of their brother being alive, the brother's responsibilities, missions, and duties appeared before his other qualities. The participants were aware that they expected from a person with no physical existence, which is expecting something from a deceased person. However, while they were narrating their unmet needs and the compensatory mission of their lost brothers, it seemed that this brother did exist and was completely alive in the psychological reality of the participants. "Being a big brother" appeared like one of these important duties of the lost one. Burcu revealed a longing toward the brother that she never met and a desire to experience a brother-sister relationship. She verbalized this longing and desire as follows:

I consider it a sad experience, as I said, I wish he was alive. I'd really like to experience a brother and sister relationship with him... well it makes me feel a longing, I think that I would like to know him. Considering the expressions of important figures around me, as well as my own thoughts, I'd like to have an elder brother. More precisely, I'd like him to be alive. Hence, I can say that I feel a sadness, and longing more than sadness.

Original:

Bunu üzücü bir deneyim olarak değerlendiriyorum, dediğim gibi keşke yaşasaydı. Onunla abi kardeş ilişkisini yaşamayı gerçekten isterdim. ...yani aslında bana bir özlem hissettiriyor duygu olarak, onu tanımayı isterdim diye düşünüyorum. Hem söylem olarak bazen etrafımda değer verdiğim insanların, hem de kendi kendime düşündüğümde hani bir abim olmasını isterdim. Daha doğrusu abimin yaşamasını isterdim. O yüzden ona karşı hissiyatım hem üzgünlük ama ondan önce de özlem diyebilirim.

In addition to providing a brother and sister relationship, another mission of the lost one appeared to be as eliminating participants' loneliness. Sevil, who mentioned problems with her parents and recalled her solitude in the home during her childhood, considered her brother as a solution to her loneliness: "If only I had a sibling, a brother, a someone... Then maybe I wouldn't feel that much lonely. [*Ben çok isterdim mesela bir kardeşim olsun, abim olsun, bir şeyim olsun... Ben bu kadar yalnız olmazdım mesela belki...*]" Moreover, Sevil, who was the only child in her family, talked about her wish for a brother that supports her when she needed help during the hard times in her family:

When my father died, I remembered that I cried as I was saying that I am too tired, if only my brother was alive and took care of my mother. There wasn't any other time that I would like my brother to be alive that much. [] I remember that I wish he was alive so I had an elder brother, and sent my mother to him, he took care of her for a month, thus I could breathe for a while.

Original:

Babam öldüğünde keşke kardeşim yaşasaydı da anneme biraz o baksaydı, çok yoruldum deyip ağladığımı hatırlıyorum. Gerçekten o dönemki kadar kardeşimin yaşamasını istediğim başka bir zaman yoktu. [] Yaşasaydı da bir abim olsaydı ve annemi paslasaydım, bir ay o baksaydı ve ben de bir soluk alsaydım dediğimi hatırlıyorum.

However, being an only child did not seem to be a necessity to feel the need for support of the lost brother. Ali, who has two elder sisters, emphasized his need for the existence of his elder brother that he never met during the mourning period after his father's death:

Sometimes I feel the absence of my brother, for example, even during the littlest things, I wish to have him with me at that moment, for instance, after losing my father... I wish to have his support, you know, so many times, during the hard times. It got me like saying I wish I had him right now, to share my burden, as a companion. Apart from the missing, I should confess that I needed a big brother to stand by me to share sorrow.

Original:

Abimin duygusunu hissettiğim olur. Mesela en ufak bir şeyde, mesela babamın kaybını yaşadığım zaman bile, şu an keşke abim olsaydı, hani... bana yardımcı olsaydı dedim yani, anlatabildim mi, defalarca, yaşadığım süreçte. Hani, bir abim olsaydı, hani benle şu an yaşadığım şeyleri paylaşırdı, bu yükü biraz da onunla karşılasaydık dedim. O özlemin haricinde acıyı paylaşırken de yanımda bir abi faktörünü istedim yani, onu söyleyeyim.

Caner, who carried the burden of livelihood of his family, described a brother with whom he could share the burden of this financial responsibility: “If I had a brother, he would work and bring money to home... Then maybe the economic situation wouldn’t be that much tiring as the load would be shared, as he would have a job.

[Bir abim olsaydı da o çalışırdı eve para getirirdi... bu ekonomik olarak belki beni daha az yorardı. Sonuçta ikiye bölünmüş olurdu, o da bir işte çalışıyor olurdu.]”

Besides the economic or emotional supporting roles, participants emphasized the protective function of the lost brother. Sevil, who had been bullied during her secondary school years, remembered what she wished for the children that bullied her: “Being made fun of offended me so deeply and I remember saying that my brother would smash your face in, if he was alive now *[abim yaşasaydı da sizin ağzınızı burnunuzu dağıtsaydı dediğimi hatırlıyorum, çünkü çok gücüne gitmişti benle dalga geçilmesi.]”* In addition to this protective mission, participants seemed to assign a guiding role to the lost brother, as can be seen in Ali’s inner talking with this guiding elder brother:

Sometimes we think amongst ourselves that what would happen if my brother was alive... If so, then maybe we wouldn’t have to face some of these difficulties as he would lead the way. For instance, when I see someone who has a brother, my response would be “how great, amazing, having a brother with your side”. It is the same with my students having brothers, which I appreciate and I say that “how nice that you have a brother”. Did I make myself clear? It is an interesting thing as I make some decisions or to think

about the complex things, like family issues; I ask myself what would my brother do right now, how would he react?

Original:

Bazen şunu düşünmüyor değilizdir kendi aramızda, acaba abim yaşasaydı ne olurdu? ... Abim yaşasaydı, belki şu an bazı yaşadığımız şeyleri, bunları yaşamayacaktık, yol gösterici olacaktı bazen diye. Mesela, bir abisi olan birini gördüğüm zaman, ne kadar güzel, harika, abin seninle diyorum yani. Yani mesela kendi öğrencilerim içerisinde de geçerli bu, hani “İşte, bak abin var senin. Ne kadar güzel” diyebiliyorum. Anlatabildim mi? Enteresan bir şey bu, bazen bazı kararlar alırken de çok komplike düşünmek zorunda olduğum zamanlarda ailevi konularda, abim olsa ne yapardı dediğim oluyor, abim olsa nasıl davranırdı diye soruyorum.

However, one of the heaviest duties of the lost brother emerged as providing to their alive siblings something that cannot be received outside: self-accepting and self-love. In other words, they felt that the lost brother would fill the lack of love and acceptance if he was alive, as can be seen in the following exchange with Burcu:

Burcu: The loss of Toprak caused me to skip fast the needs of childhood, or unwittingly close that subject... I couldn't... or I didn't experience a childhood spontaneity much. And there is also that... which is somewhere deep inside me but... the loss of Toprak, as well as my mother's and father's messages to me, made me realize recently that I am not a person that likes herself much. If Toprak was alive, this situation would be different. Again, I would like to learn to love myself, but this would change into something that I don't have to learn. I mean, this would be an inherent quality of me (her eyes fill with tears). Just like that...

Researcher: How would that happen?

Burcu: How would that happen? I wouldn't expect support from people in my social circle via being successful... the support that I needed emotionally but was never provided in my past experiences... I mean the conditions like being successful, being kind and fair that enables the contingency... without fulfilling any of these conditions, just for being myself, requiring less about these conditions and have a better time with feeling better about myself, it could happen with this way... However, I feel that all of these make me more dependent, or committed... but dependent in certain situations... I share anything emotional with my parents, especially with them. Too limited sharing... and when I call them to share something, inside the things that I share with them, I realize that there is still that little child saying “I've accomplished this” (continues to cry)... I only reflect on the things that I can get the contingency as if everything else has been restricted. Maybe it wouldn't be that way, I could better express what I want and as I get them, I could feel better and happier.

Original:

Burcu: Toprak'ın kaybı bana birazcık da o çocukluğun ihtiyaçları kısmını biraz daha hızlı bir şekilde, ya da farkında olmadan o defteri kapatmış gibi olmama sebep oldu gibi... daha küçükken de çok çocuk spontanlığını yaşayamadım... ya da yaşamadım. Bir de şöyle bir şey var... bu biraz daha derin bir şey ama... hem Toprak'ın kaybı, hem de anne babamın bana verdiği mesajlardan, ben son dönemde fark ediyorum ki kendimi çok fazla seven biri değilim. Toprak olsaydı sanki bu durum değişebilirdi. Ben yine kendimi sevmeyi öğrenmek istiyorum ama bu öğrenebileceğim bir durum olmaktan çıkardı belki de. Hani bu bende olan bir özellik olurdu gibi (Ağlamaya başladı). Öyle...

Researcher: Nasıl olurdu bu peki?

Burcu: Bu nasıl olurdu? Şöyle olabilirdi, benim geçmiş deneyimlerimde duygusal olarak beklediğim ve bana gelmeyen destek arayışını, farklı farklı şekillerde sonrasında çevremden beklemezdim, hani bu başarılı... temas alabileceğim o koşullu mesajları, işte başarılı olursam, iyi biri olursam, ne bileyim adaletli biri olursam gibi... bunlar gelmeden de sırf kendim olabildiğim için, Burcu olabildiğim için, bunlara ihtiyacımın da azaldığı, kendimi yine de daha kendimle ilgili olumlu şeyler hissedebileceğim bir dönem olurdu gibi geliyor. Ama bu süreç beni biraz daha dışarıya bağımlı, ya da bu bağımlılık evet... ama bazı yerlerde de bağımlı hale getiriyor... diye hissediyorum. Yani özellikle de anne babama karşı, onlara karşı duygusal olarak bir paylaşımda bulunmuyorum. Çok çok kısıtlı... ve paylaştığım şeylerde de halen daha fark ediyorum ki o küçük çocuğun "şu başarıyı elde ettim" diye arıyorum mesela (ağlamaya devam ediyor) ... Temasın gelebileceği şeyleri yalnızca onlara yansıtıyorum geri kalan her şeyim soyutlanmış gibi. Belki böyle olmazdı, ne istediğimi daha iyi ifade edebilirdim ve onları aldıkça da daha iyi, mutlu hissettirebilirdi beni.

CHAPTER 4

DISCUSSION

“I feel very strongly that I am under the influence of things or questions which were left incomplete and unanswered by my parents and grandparents and more distant ancestors. It often seems as if there were an impersonal karma within a family which is passed on from parents to children.”

Carl Jung, 1961

A fluidity between the psychic borders of a mother and child, which enables the transmission of mother's anxieties, unconscious fantasies, perceptions, and expectations to her child, has been observed by different theorists (e.g. Mahler, 1968; Sullivan, 1962). In accordance with these observations, empirical research has shown that expected consequences of a traumatic event such as psychological problems are also observed in the offspring of the person exposed to the trauma (e.g. Barocas et al., 1973; Danieli, 1998). The majority of research conducted on this phenomenon has focused on traumatic events affected large-groups such as minorities or soldiers (e.g. Dekel & Goldblatt, 2008; Kellermann, 2001), Volkan (2001) even suggested that transgenerational transmission of trauma is vital in understanding large-group identity.

The current study investigated the effects of transgenerational transmission of trauma in adult children whose parents lost their first child before having another child. The Interpretative Phenomenological Analysis, which is a qualitative research methodology, was utilized in the study. Six participants, whose parents experienced a child lost, hence who had a deceased sibling that they never met, were interviewed. Six themes, which were associated with the phenomenon of transgenerational trauma, were constructed after the analysis. The themes are *remembering the dark side of a rosy childhood*; *perceived parenting quality attributed to the loss*:

compensatory parenting; the ghost in the home; alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow; responsibilities as the heritage from the past of the family; and the unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother.

The first and second themes, namely *remembering the dark side of a rosy childhood* and *perceived parenting quality attributed to the loss: compensatory parenting*, seem to imply that participants' interpretations of the past were based on blurred memories and stories. The third and fourth themes, namely *the ghost in the home* and *alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow*, indicated a transgenerational transmission of silence. Along with the fourth theme, the fifth theme, which is *responsibilities as the heritage from the past of the family*, was associated with a burden that was transmitted from previous generations to the participants. The last theme, namely *the unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother*, indicated a transgenerational transmission of the lack in the family, which was experienced as lack of support, intimacy, guidance, or self-compassion. Considering all themes together, adult children, whose parents lost their first child, experienced their parents' unresolved grief through the transmission of silence, burden, and lack in the family.

4.1. Interpreting Past through Remembering Blurred Memories and Stories

Adult children, whose parents lost their first child before having another child, initially remembered an idealized childhood and parents. However, as they elaborated on their childhood memories, they recalled the adverse fragments of their childhood. Although their idealized childhood story was based on blurred memories and recollections, they seemed to be sure about their joyful past and attentive parents. In addition to the positive memories of childhood recalled easily, they evaluated the parenthood of their parents positively. They recalled attentive, involved, and sometimes self-sacrificing parents and they attributed these parenthood qualities to the death of the first child in the family. In other words, they interpreted the goodness of their parents as compensation for the loss of the first child, whom the participants have never met. Negative memories of childhood were recalled later but

more vividly, as participants were asked to give examples in order to clarify their experiences.

As memories of loneliness, neglect, and suppression experienced in their childhood were recalled, their childhood period appeared to be no bed of roses. Furthermore, the story of loss, which was initially evaluated as the main reason for the compensatory practice of their parents, turned out to be a possible risk factor that affected their childhood detrimentally due to the negative effects of the loss on their parents. Although they seemed to be sure when they considered the effect of the loss on their parents as one of the explanations for the negative childhood experiences, the details of the incident that was considered as the source of adversity remained blurred. Whether it was interpreted as a positive or negative factor affecting their childhood, the loss and its effects on parents appeared to be unspoken, or barely mentioned, in their families. Hence, the story always remained ambiguous, and this ambiguity made it harder for the alive children to construct the story of their lost siblings, and also their own stories.

The problems caused by unaddressed losses were well established in different studies (e.g. Mahan & Calica, 1997). However, those problems are not limited to the people who experienced loss. Kempson et al. (2008) suggested that the unknown sibling's influence continues over time and the loss affects not only the parents of the lost child but also the future generations. The term "transgenerational grief" was first suggested by Lieberman (1979), who emphasized that the deaths, which were not adequately acknowledged or mourned, continues to influence the family and the siblings born after the loss. Considering the literature on transgenerational grief, the next part focused on the transmission of unresolved grief of the loss that is barely acknowledged.

4.2. Transgenerational Transmission of Unresolved Grief

4.2.1. Transmission of Silence through the Ghost in the Home

The previous themes mentioned above implied an ambiguity related to the past of the individual or the family. On the other hand, the third theme, namely the ghost in the home, directly emphasized the lack of open communication about the loss in the family. Silence appeared as the only means in telling the story of the lost child and expressing emotions about the loss in the family. Individuals, who never had a chance to meet the lost brother, somehow learned that he existed once. However, neither the short life of the lost child nor the tragedy of the loss was discussed by their parents. Hence, they tended to interpret that the loss was insignificant for their parents, although a part of them was still aware of the pain caused by the loss. Another mystery related to the lost siblings appeared as the place of their graves. Alive children all knew about the existence of a grave, but they did not know where it is, or they have never visited there. Moreover, the majority of them were sure that their parents have never gone there either, and they even had suspicions that the parents could find the exact location of the grave.

Previous research revealed that parents rarely communicate about their past traumatic experiences with their children (Fossion et al., 2003), and the lack of communication creates a discontinuity in the family history (Schindler et al., 1992). Graves may be considered as important reminders of the deceased, and as symbols for the painful but unavoidable reality of the death of the loved one. The physical existence of graves of elder family members may represent a historical continuity of a family. However, a grave of a child might be a threat to the parents' perception of a natural cycle of life, rather than offering a sense of closure, as a child would represent the future of the family rather than its past. Despite the unwritten rule in the family that forbids to visit or even to ask questions about the graves of the lost siblings, alive children seemed to be concerned with this issue. The unvisited graves seemed to occupy a place in the psychic world of the alive children and they somehow take over the responsibility about the grave, which is discussed in detail in the following parts.

Studies concerning the effect of parental trauma on the next generation revealed that lack of communication is associated with higher levels of secondary traumatic stress (e.g. Giladi & Bell, 2013). The results of the study conducted by Wiseman et al. (2002) showed that adult children, whose parents are able to communicate openly and willingly about their past traumatic experiences, reported lower levels of psychological problems compared to the adult children of parents avoiding open communication.

Lack of emotional expression about past trauma was common in the families of the alive children. However, problems in the expression of emotions were not peculiar to the parents. The alive children also seemed to have problems in expressing emotions. At this point, the fourth theme, namely *alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow*, reminded the fact that the lost sibling's symbolic representation was not the only ghost in the home. Emotions of the alive child also waited in the dark to be seen and heard, just like the ghost of the lost child of the family.

Suppression of negative emotions towards parents, who had a traumatic past, was revealed in previous research (Wiseman et al., 2006). Although the alive children were not able to express a negative emotion about their parents initially, anger appeared as they recalled the scarce information that they collected throughout their lives. However, as they expressed their anger, it seemed that they carry something that does not belong to them. It was like their parents' emotions, not theirs, that emerged during the process. Furthermore, as the motivation behind suppressing their emotions and the content of expressed anger was interpreted, issues related to differentiation from parents emerged. Giladi and Bell (2013) stated that well-differentiated individuals are more likely to communicate about their feelings and needs. On the contrary, they emphasized an opposite case for poorly differentiated individuals, who rarely express their needs and emotions directly. When the findings in this study and in the literature were viewed together, asking a particular question seemed to be important: "Whose emotions are those that the alive children expressed?"

4.2.2. Transmission of the Burden of the Family through the Emotions and Responsibilities of the Alive Child

Trossman (1968) defined the most detrimental parental attitude, which could be reflected through both spoken and unspoken communication, as expecting children to provide meaning for their parents' lives and compensate for the suffering experienced in the past. Although the alive children did not evaluate their parents' attitudes as negative as Trossman did, they mentioned fatigue caused by the burden that they were expected to carry. This burden was elicited in the fourth and fifth themes, which focused on the emotions and responsibilities of the alive children.

In the beginning, the alive children hardly expressed emotions related to the loss and their past experiences. However, as they recalled the past, some emotions appeared as if those emotions have always been there but were forgotten in the darkness. The theme named *alive child's emotions related to the loss: anger and guilt in the shadow* consisted of those emotions elicited during the study. Anger was the most prominent emotion that was expressed by the alive children as they evaluated the loss experienced in their families. This anger first appeared as rage towards the injustice in life that caused the death of the brother, whom they have never met. As they elaborated their anger, however, it began to look like that this anger was borrowed from the parents. In other words, they were angry towards doctors and insensitive relatives, as if they experienced the problems personally, which were actually experienced by their parents before they were born. This finding supported the previous research revealing that adults, whose parents or grandparents were trauma survivors, tend to be angrier and to perceive other people as more negative (Iliceto et al., 2011). Holmes (1999) suggested that children of parents, who could not work through their trauma, are more likely to feel burdened by the emotions of their parents, have problems in determining their needs, and have difficulties in distinguishing their emotions from other people's emotions.

Another emotion elicited in the study was guilt, although it was much more indistinct compared to anger. The guilt was expressed as anger turned inward, which targeted the very existence of the alive child. Considering that one participant described her

feelings about the loss as “stealing the lost brother’s right to live”, the term survivor guilt would be appropriate to define the guilt felt by the alive children. This finding supported the previous studies, which revealed that offspring of trauma survivors are more likely to criticize themselves (Felsen & Erlich, 1990), to internalize aggressive tendencies, and to admit their own guilt rather than expressing their aggression during an interpersonal conflict (Nadler et al., 1985). Guilt might also play an inhibiting role in the differentiation processes of the alive children. Moreover, children of people experiencing traumatic events are more likely to repress their attempts for autonomy and remain enmeshed, since they perceive the differentiated self as a threat to the solidarity of their families (Freyberg, 1989).

Another finding of the study regarding the responsibilities that seemed to be transmitted from previous generations to the alive children was described under the theme of *responsibilities as the heritage from the past of the family*. Alive children explicitly mentioned their responsibilities in the family, which were either given by their parents or willingly taken by them. Moreover, they seemed to take on the task of being the voice of the lost sibling and keeping his memory alive. However, not all responsibilities were revealed through their statements. Their way of talking about the past of their parents indicated that they carried the emotional burden caused by incidents that affected their families before they were born. They were especially angry at the people that once caused distress for their mothers as if they experienced those problems in person. Moreover, the duty of protecting boundaries of the family seemed to be given to them, although some of them emphasized that they had an intrinsic motivation to protect their families. Despite their success in setting boundaries to the larger family members and their paternal grandmothers who persistently victimized their bereaved mothers, they failed to protect their personal boundaries from their own parents. Even though some of them shared their needs and attempts to differentiate from their parents, they still seemed to carry the emotional burden of the story told by their parents, especially by their mothers. Malkinson and Bar-Tut (2005) suggested that the role of the mother in the family requires a much more intense emotional and practical involvement. This may be one of the explanations of the domination of the mother’s pain on the story of the alive child.

The alive children were rewarded by their parents for taking responsibility in the family. It was obvious that their support had importance for their parents. However, they mentioned a price that they had to pay to be a good child, which was sacrificing their own subjectivities and desires. Some of the responsibilities were described as filling the empty space of their lost brothers. Furthermore, they attributed importance to the symbolic existence of their lost siblings. Some of the alive children planned to give their lost brother's name to their future son. Others insisted to hang a picture of their lost brother on the wall. One of the alive children even had the gravestone made to prevent his paternal grandmother to be buried at the grave of the lost brother. These findings supported Rakoff (1966), who pointed out that parents may treat their children as an invested symbol, rather than an individual, since they expect that the alive child will be a salvation for the deceased loved ones. The adult children of people that experienced traumatic loss seem to embrace a mission of compensating tragic losses that their parents suffered. This might be the result of the fact that children, who are born after a traumatic event, are likely to be perceived as a source of hope and meaning, hence they represent the healing after the tragic event (Barocas & Barocas, 1973). Parents' unrealistic expectations from the alive children may cause a tendency in children to take responsibility for the parents' psychological survival by fulfilling their expectations (Philips, 1978) and preventing further pains for their parents (Danieli, 1982).

In the analytic literature, it is suggested that children have a function in their families and parents may reward them as unconscious wishes of the parents are acted out by the children (e.g. Barocas et al., 1973). Solomon (1998) stated that people, who experienced a traumatic loss in the past, may perceive their alive children as extensions of themselves and may interpret the individuation of the child as a threat. Barocas et al. (1973) emphasized that becoming an extension of parents would not only inhibit children's autonomous growth, but the parents may also use the children to gratify their own conscious or unconscious needs. Hence, the needs of alive children may become of secondary importance, or what is worse, may be ignored.

4.2.3. Transmission of the Lack in the Family through the Unmet Needs of the Alive Child

The alive children mentioned significant adversities as they recalled the details of their childhood, which was initially remembered as an idealized past. One of the adversities was the burden of responsibilities in their families. As it was the case in other issues, the silence overrode any other reaction that would enable alive children to express their discomfort about these tiring responsibilities. But they could express the problems implicitly via the expectations from the lost brother, with whom the alive children have never met. According to the alive children, some needs of them could only be met if the brothers were alive. Hence, the last theme of the present study was titled as *the unmet needs of the alive child and the unfulfilled duties of the lost brother*. These unmet needs and unfulfilled duties were interpreted as a lack in the family, which was experienced but not expressed like the lack of the brother.

Expecting lost brother to eliminate the loneliness of the alive children might indicate a lack of intimate relationships in their families. This finding was supported by the information provided in the first theme, which revealed neglect in the past of alive children. A previous qualitative study conducted by Wiseman et al. (2006) revealed that adult children whose parents are persistently silent, give vague information about past trauma, and avoid open communication reported high levels of loneliness.

Lack of compassion in their families appeared as an important issue of the alive children. Not surprisingly, they believed that the lost brothers would teach the alive children how to love themselves if they were alive. An explanation might be that parents are overly preoccupied with their pains, preventing them to deal with the emotional needs of the alive children. Findings in the literature revealed coherent results with the suggestion of this study. Letzter-Pouw et al. (2014) suggested that parents with unresolved grief are more likely to be withdrawn or neglectful. Tal (1992) stated that parental inaccessibility and lack of supportiveness were reported by the children of people that experienced traumatic losses (as cited in Solomon, 1998).

The alive children believed that the lost brothers would share the burden of the responsibilities if they were alive, which might both indicate highly demanding parents and a lack of parental support. Like in their childhood, they were lonely as adults in carrying the burden of their families. Moreover, they described longing for protection and guidance in their lives and thought that their lost brothers would protect and guide them if they were not dead. The role of the alive children given in their families, which is compensating the loss that their parents experienced, might create the need for protection and guidance. The previous findings suggested that children represent a continuity of parents and guard them against the hostilities of the world by serving as compensation for the loss in the past (Solomon, 1998). The alive children were expected to fulfill this guarding and other functions. A need for a protective and guiding brother could be attributed to these expectations that might exceed the psychological capacity of the children.

Losing a child, like losing a limb, causes a persistent lack that could affect all kinds of relationships, including parenthood, of the bereaved person. Like the phantom limb that is sensed despite its lack, the lost child could be alive in the psychological world of the parents despite the lack of physical existence (Nasio, 1996). The children born after the loss would be expected to fill the gap created by the loss of a person that they have never met. Hence, the alive children have to deal with both the grief that is already there when they were born and the mission that was defined before their births. In other words, they were born to serve a crucial purpose in the family, which was described as a *transferential function* (Barocas et al., 1973). Parents may unconsciously force the child to become the embodiment of the lost one to appease the pain of loss. However, for the alive children, the price of filling the lack of the lost one appears as the lack in their own place in the family. Ironically, the lack in the family seems to be transmitted through the process of filling the lack of the loss.

4.3. Conclusions and Clinical Implications of the Study

Fonagy (1999) suggested that traumatized parents are more likely to transmit the unresolved issues to their children. Volkan (2007) compared this process to a psychological DNA that passes from parents to offspring. The current study did not aim to comprehensively examine the transgenerational transmission of trauma, and different explanations for the transmission might be revealed. This study focused on the personal experiences of adult children whose parents lost their first child. The in-depth interpretations based on the experiences of participants contributed to the exploration of psychological mechanisms of transgenerational transmission of trauma, which seemed to be associated with parents' choosing silence over open communication and transmitting their burden to the child.

Firstly, the function of communication should be emphasized as a protective and healing factor. The healing power of talking is widely accepted in the field of psychology, and psychotherapy is fundamentally based on communication. However, a traumatic loss may inhibit communication in the family, which might have detrimental impacts on the children that were born into a silent home after the loss. The current study revealed that parents' avoidance of speaking about the loss or expressing its emotional impact does not protect the alive children from the reality of a traumatic past. On the contrary, it provides a space in the middle of the home, on which grief could continue to exist as unresolved. Even though the alive child might have a chance to learn about the lost sibling from a conscious source, lack of further communication may strengthen the unconscious aspects of transmission.

Furthermore, silenced communication might be a missed opportunity as talking is a vital means of working through grief, memorializing the lost one, and relieving guilt about the loss (Solomon, 1998). Hence, in-depth processes appeared to be vital in understanding the transmitted unconscious material and resolving the issues related to the lack of communication in the family. Moreover, not labeling silence simply as resistance and understanding the communication pattern in the client's family of origin are suggested to clinical psychologists that work on cases regarding the transgenerational transmission of trauma.

The findings of the study also indicated that the burden of parents appears as a major mechanism of trauma's transgenerational transmission. The alive children's responsibilities such as protecting their parents may create problems in boundaries and role confusion between the parents and children. Role confusion may play an important role in the transmission of parents' unresolved grief to their alive children. Previous research also revealed a relationship between the perceived parental burden and the transmission of parents' past trauma to their children (Letzter Pouw et al., 2014). Moreover, children, who were born after their parents experienced traumatic events, reported more parental burdens than others (Kellermann, 2001). These findings emphasized the importance of questioning the clients' familial history in psychotherapy. Psychotherapists could consider revealing it along with the role of the client in the family of origin.

Another clinical implication that was driven from this study was related to the detrimental impacts of discouraged and unrecognized subjectivity of the alive children. Despite the popularity of interventions with predetermined agendas, the uniqueness of an individual must be considered in any psychotherapy process. However, considering the probable family dynamics that inhibited differentiation caused by the unresolved grief of the parents, clinical psychologists should be particularly sensitive to the unique features of the alive children's personalities and stories. Hall (2014) stated that a generalized approach to grief is not justifiable. Moreover, the death of a child might have different meanings for different parents (Kempson et al., 2008). Hence, avoiding overgeneralizations and pathologizing is strongly recommended.

Lastly, being aware of the impacts of unresolved issues of previous generations may help everyone, including mental health professionals, to differentiate themselves from the issues of the past generations. Clinical psychologists are not immune to the impacts of traumas experienced by their ancestors. Moreover, working on issues such as trauma, grief, or death might have an exhausting effect on the psychologist. Hence, clinical or peer supervision and personal therapy for the therapist may be considered.

4.4. Strengths and Limitations of the Study, and Suggestions for the Future Research

The main strength of the study is its methodology, as it enabled understanding subjective experiences of transgenerational transmission of unresolved grief. For example, the change in the subjective evaluation of childhood could be detected thanks to the idiographic feature of Interpretative Phenomenological Analysis. In addition to its methodology, the perspective of the study can be considered as another strength of this study. The majority of the research conducted in clinical psychology adopts a pathogenic perspective, which affects the whole research process from the formation of the research questions to the interpretation of the findings. This study focused on the personal experiences of people and interpreted them without labeling them with psychopathology. Furthermore, the subjectivity of each person was valued, and their stories were listened to without generalization concerns.

This study was not free from its limitations. In the study, only young adults whose parents lost their first child were included. In other words, the traumatic experience examined in the study was determined as child loss in the family that occurred before the participants' birth. Future studies may uncover the influence of other types of incidents that might have a traumatic impact on people. Moreover, future studies may include other age groups, especially elder individuals, to better understand the effect of age on experiencing the trauma of the previous generation. The effect of culture could be studied in detail in future studies. Future researchers are encouraged to bear in mind that Turkish cultural emphasis on the family could significantly interfere with the differentiation of self.

REFERENCES

- Ahmadzadeh, G. H., & Malekian, A. (2004). Aggression, anxiety, and social development in adolescent children of war veterans with PTSD versus those of non-veterans. *Journal of Research in Medical Sciences*, 9, 33–36.
- Barel, E., Van IJzendoorn, M. H., Sagi-Schwartz, A., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2010). Surviving the Holocaust: a meta-analysis of the long-term sequelae of a genocide. *Psychological bulletin*, 136(5), 677.
- Barocas, H. A., & Barocas, C. B. (1973). Manifestations of concentration camp effects on the second generation. *American Journal of Psychiatry*, 130(7), 820-821.
- Baron, L., Eisman, H., Scuello, M., Veyzer, A., & Lieberman, M. (1996). Stress resilience, locus of control, and religion in children of Holocaust victims. *The Journal of psychology*, 130(5), 513-525.
- Berger, L. (1988). *The long-term psychological consequences of the Holocaust on the survivors and their offspring*. In R. L. Brahm (Ed.), *Holocaust studies series. The psychological perspectives of the Holocaust and of its aftermath* (p. 175–221). Social Science Monographs.
- Brave Heart, M. Y. H., & DeBruyn, L. M. (1998). The American Indian holocaust: Healing historical unresolved grief. *American Indian and Alaska Native Mental Health Research*.
- Brom, D., Kfir, R., & Dasberg, H. (2001). A controlled double-blind study on children of Holocaust survivors. *The Israel journal of psychiatry and related sciences*, 38(1), 47.
- Camic, P.M., Rhodes, J.E., & Yardley, L. (2003). *Qualitative research in psychology. Expanding perspectives in methodology and design*. Washington, DC: American Psychological Association.

- Carter, B., & McGoldrick, M. (Eds.). (1988). *The changing family life cycle: A framework for family therapy* (2nd ed.). Gardner Press.
- Christ, G., Bonanno, G., Malkinson, R., & Rubin, S. (2003). Bereavement experiences after the death of a child. In M. J. Field & R. E. Behrman (Eds.), *When children die: Improving palliative and end-of-life care for children and their families*, 553, 579.
- Cromby, J. (2012). Feeling the way: Qualitative clinical research and the affective turn. *Qualitative Research in Psychology*, 9(1), 88-98.
- Danieli, Y. (1982). Families of survivors of the Nazi Holocaust: Some short- and long-term effects. *Series in Clinical & Community Psychology: Stress & Anxiety*, 8, 405–421.
- Danieli, Y. (Ed.) (1998). *International handbook of multigenerational legacies of trauma*. Springer Science & Business Media.
- Daud, A., Skoglund, E., & Rydelius, P. A. (2005). Children in families of torture victims: Transgenerational transmission of parents' traumatic experiences to their children. *International Journal of Social Welfare*, 14(1), 23-32.
- Davidson, A. C., & Mellor, D. J. (2001). The adjustment of children of Australian Vietnam veterans: Is there evidence for the transgenerational transmission of the effects of war-related trauma?. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 35(3), 345-351.
- Davies, R. (2004). New understandings of parental grief: Literature review. *Journal of advanced nursing*, 46(5), 506-513.
- Dekel, R., & Goldblatt, H. (2008). Is there intergenerational transmission of trauma? The case of combat veterans' children. *American Journal of Orthopsychiatry*, 78(3), 281-289.
- Dekel, R., & Goldblatt, H. (2008). Is there intergenerational transmission of trauma? The case of combat veterans' children. *American Journal of Orthopsychiatry*, 78(3), 281-289.

- DeSpelder, L. A., & Strickland, A. L. (1996). *The last dance: Encountering death and dying*. Mayfield Publishing Co.
- Deutsch, H. (1937). Absence of grief. *The Psychoanalytic Quarterly*, 6(1), 12-22.
- DeVaul, R. A., & Zisook, S. (1976). Unresolved Grief Clinical Considerations. *Postgraduate medicine*, 59(5), 267-271.
- DeVaul, R. A., Zisook, S., & Faschingbauer, T. R. (1979). Clinical aspects of grief and bereavement. *Primary care*, 6(2), 391.
- Dyregrov, K., Nordanger, D., & Dyregrov, A. (2003). Predictors of psychosocial distress after suicide, SIDS and accidents. *Death studies*, 27(2), 143-165.
- Eatough, V. & Smith, J.A. (2017). Interpretative phenomenological analysis. In C. Willig and W. Stainton Rogers (Eds), *The SAGE Handbook of Qualitative Research in Psychology*. London: Sage.
- Epstein, H. (1979). Children of the Holocaust: Conversations with sons and daughters of survivors. *New York: Penguin Books*.
- Erikson, E. H. (1959). Identity and the life cycle: Selected papers. *Psychological Issues 1*, 1-171.
- Felsen, I., & Erlich, H. S. (1990). Identification patterns of offspring of Holocaust survivors with their parents. *American Journal of Orthopsychiatry*, 60(4), 506-520.
- Ferro, A. (2002), *In The Analyst's Consulting Room*. London: Routledge.
- Fink, B. (1997). The Lacanian subject: Between language and jouissance. Princeton University Press.
- Fonagy, P. (1999). The transgenerational transmission of holocaust trauma. *Attachment & Human Development*, 1, 92-114.

Fossion, P., Rejas, M. C., Servais, L., Pelc, I., & Hirsch, S. (2003). Family approach with grandchildren of Holocaust survivors. *American Journal of Psychotherapy*, 57(4), 519-527.

Freud, S. (1917) Mourning and Melancholia, *Standard Edition*, 14: 237-258. London: Hogarth Press, 1957.

Freud, S. (1920), *Beyond the pleasure principle*. Standard Edition 18: 3–66. London: Hogarth Press, 1955.

Freud, S. (1923), *The Ego and the Id*. Standard Edition 19: 3–66. London: Hogarth Press, 1959.

Freud, S. (1940) Splitting of the ego in the process of defense. *Standard Edition*, 23: 271-278. London: Hogarth Press, 1964.

Freud, S. (1955). Introduction to psycho-analysis and the war neuroses. In *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XVII (1917-1919): An Infantile Neurosis and Other Works* (pp. 205-216).

Freud, S., & Binswanger, L. (2003). *The Sigmund Freud-Ludwig Binswanger correspondence, 1908-1938* (G. Fichtner, Ed.). London: Open Gate Press.

Freyberg, J. T. (1989). *The emerging self in the survivor family*. In P. Marcus & A. Rosenberg (Eds.), *Healing their wounds: Psychotherapy with Holocaust survivors and their families* (p. 85–104). Praeger Publishers.

Giladi, L., & Bell, T. S. (2013). Protective factors for intergenerational transmission of trauma among second and third generation Holocaust survivors. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 5(4), 384.

Graaf, T. D. (1975). Pathological patterns of identification in families of survivors of the Holocaust. *Israel Annals of Psychiatry & Related Disciplines*, 13, 335-363.

Granek, L. (2010). Grief as pathology: The evolution of grief theory in psychology from Freud to the present. *History of Psychology*, 13(1), 46.

- Hall, C. (2014). Bereavement theory: Recent developments in our understanding of grief and bereavement. *Bereavement Care*, 33(1), 7-12.
- Harper, D. (2008). Clinical Psychology. In C. Willig & W. Stainton-Rogers (Eds.), *The Sage Handbook of Qualitative Research in Psychology* (pp. 430-454). London: Sage Publications.
- Hass, A. (1996). *In the shadow of the Holocaust: The second generation*. Cambridge University Press.
- Holmes, J. (1999). Ghosts in the consulting room: An attachment perspective on intergenerational transmission. *Attachment & human development*, 1(1), 115-131.
- Horowitz, M. J., Bonanno, G. A., & Holen, A. R. E. (1993). Pathological grief: diagnosis and explanation. *Psychosomatic Medicine*.
- Howell, E. (2011). *Understanding and treating dissociative identity disorder: A relational approach*. New York, NY: Routledge.
- Howell, E., & Itzkowitz, S. (2016). From trauma-analysis to psycho-analysis and back again. In *The Dissociative Mind in Psychoanalysis: Understanding and working with trauma* (pp. 42-54). Routledge.
- Howell, E., & Itzkowitz, S. (Eds.). (2016). *The dissociative mind in psychoanalysis: Understanding and working with trauma*. Routledge.
- Husserl, E. (1927). Phenomenology. *Encyclopaedia Britannica*, 14, 699-702.
- Iliceto, P., Candilera, G., Funaro, D., Pompili, M., Kaplan, K. J., & Markus-Kaplan, M. (2011). Hopelessness, temperament, anger and interpersonal relationships in Holocaust (Shoah) survivors' grandchildren. *Journal of Religion and Health*, 50(2), 321-329.
- Janet, P. (1889). *L'Automatisme Psychologique* [The psychological automatism]. Paris: Alcan.

- Jung, C. G. (1961). *Memories, dreams, reflections*. New York: Pantheon.
- Keesee, N. J., Currier, J. M., & Neimeyer, R. A. (2008). Predictors of grief following the death of one's child: The contribution of finding meaning. *Journal of clinical psychology*, 64(10), 1145-1163.
- Keinan, G., Mikulincer, M., & Rybnicki, A. (1988). Perception of self and parents by second-generation Holocaust survivors. *Behavioral Medicine*, 14(1), 6-12.
- Kellermann, N. P. (2001). Perceived parental rearing behavior in children of Holocaust survivors. *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 38, 58-68.
- Kellermann, N. P. (2001). Psychopathology in children of Holocaust survivors: A review of the research literature. *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 38(1), 36-46.
- Kellermann, N. P. (2001). Transmission of Holocaust trauma: An integrative view. *Psychiatry: Interpersonal and Biological Processes*, 64(3), 256-267.
- Kempson, D., Conley, V. M., & Murdock, V. (2008). Unearthing the construct of transgenerational grief: The "ghost" of the sibling never known. *Illness, Crisis & Loss*, 16(4), 271-284.
- Klass, D., Silverman, P., & Nickman, S. (Eds.). (1996). *Continuing bonds: New understandings of grief*. Washington, DC: Taylor & Francis.
- Klein, M. (1940). Mourning and its relation to manic-depressive states. *International Journal of Psycho-Analysis*, 21, 125-153.
- Kreicbergs, U. C., Lannen, P., Onelov, E., & Wolfe, J. (2007). Parental grief after losing a child to cancer: impact of professional and social support on long-term outcomes. *Journal of clinical oncology*, 25(22), 3307-3312.
- Kreicbergs, U. C., Lannen, P., Onelov, E., & Wolfe, J. (2007). Parental grief after losing a child to cancer: impact of professional and social support on long-term outcomes. *Journal of clinical oncology*, 25(22), 3307-3312.

- Kreicbergs, U., Valdimarsdóttir, U., Onelöv, E., Henter, J. I., & Steineck, G. (2004). Anxiety and depression in parents 4-9 years after the loss of a child owing to a malignancy: a population-based follow-up. *Psychological medicine*, 34(8), 1431.
- Krell, R. (1979). Holocaust families: The survivors and their children. *Comprehensive Psychiatry*, 20(6), 560-568.
- Kübbler-Ross, E. (1969). *On death and dying*. New York, NY: Macmillan.
- Kübler-Ross, E., & Kessler, D. (2005). *On grief and grieving: Finding the meaning of grief through the five stages of loss*. Simon and Schuster.
- Lang, M. (1995). Silence therapy with Holocaust survivors and their families. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 16(1), 1-10.
- Lannen, P. K., Wolfe, J., Prigerson, H. G., Onelov, E., & Kreicbergs, U. C. (2008). Unresolved grief in a national sample of bereaved parents: impaired mental and physical health 4 to 9 years later. *Journal of Clinical Oncology*, 26(36), 5870.
- Larkin, M. & Thompson, A. (2011). Interpretative phenomenological analysis. In Thompson & Harper (eds), *Qualitative research methods in mental health and psychotherapy: a guide for students and practitioners*. John Wiley & Sons, Oxford, pp. 99-116.
- Larkin, M., Watts, S., & Clifton, E. (2006). Giving voice and making sense in interpretative phenomenological analysis. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 102-120.
- Leon, I. G. (1990). *When a baby dies: Psychotherapy for pregnancy and newborn loss*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Letzter-Pouw, S. E., Shrira, A., Ben-Ezra, M., & Palgi, Y. (2014). Trauma transmission through perceived parental burden among Holocaust survivors' offspring and grandchildren. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 6(4), 420.

- Lev-Wiesel, R. (2007). Intergenerational transmission of trauma across three generations: A preliminary study. *Qualitative Social Work*, 6(1), 75-94.
- Levine, H. B. (2014). Psychoanalysis and trauma. *Psychoanalytic Inquiry*, 34(3), 214-224.
- Lieberman, S. (1979). A transgenerational theory. *Journal of Family Therapy*, 1(3), 347-360.
- Maciejewski, P. K., Zhang, B., Block, S. D., & Prigerson, H. G. (2007). An empirical examination of the stage theory of grief. *Jama*, 297(7), 716-723.
- Magids, D. M. (1998). Personality comparison between children of hidden Holocaust survivors and American Jewish parents. *The Journal of psychology*, 132(3), 245-254.
- Mahan, C. K., & Calica, J. (1997). Perinatal loss: Considerations in social work practice. *Social Work in Health Care*, 25(3), 141-152.
- Mahler, M. S. (1968). *On human symbiosis and the vicissitudes of individuation*. New York: International Universities Press.
- Malkinson, R., & Bar-Tur, L. (2005). Long term bereavement processes of older parents: The three phases of grief. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, 50(2), 103-129.
- McCann, I. L., & Pearlman, L. A. (1990). Vicarious traumatization: A framework for understanding the psychological effects of working with victims. *Journal of traumatic stress*, 3(1), 131-149.
- Middleton, W., Raphael, B., Burnett, P., & Martinek, N. (1998). A longitudinal study comparing bereavement phenomena in recently bereaved spouses, adult children and parents. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 32(2), 235-241.
- Miller, A. (1995). *The drama of being a child: The search for the true self*. Virago.

- Morrow, S. L. (2005). Quality and trustworthiness in qualitative research in counseling psychology. *Journal of Counseling Psychology*, 52(2), 250–260. doi:10.1037/0022-0167.52.2.250
- Morrow, S. L., & Smith, M. L. (2000). Qualitative research for counseling psychology. In S. D. Brown & R. W. Lent (Eds.), *Handbook of counseling psychology* (3rd ed., pp. 199–230). New York: Wiley.
- Nadler, A., Kav-Venaki, S., & Gleitman, B. (1985). Transgenerational effects of the holocaust: externalization of aggression in second generation of holocaust survivors. *Journal of consulting and clinical psychology*, 53(3), 365.
- Nasio, J. D. (1996). *Le livre de la douleur et de l'amour*. Payot.
- Nathan, T. S. (1988). Shoa survivors' second generation adjustment in adolescence. *Studies on the Holocaust Period*, 2, 13-26.
- Niederland, W. G. (1964). Psychiatric disorders among persecution victims: A contribution to the understanding of concentration camp pathology and its after-effects. *The Journal of nervous and mental disease*, 139(5), 458-474.
- Niederland, W. G. (1968). Vlinical observations on the survivor syndrome. *International Journal of Psychoanalysis*, 49, 313-315.
- Okner, D. F., & Flaherty, J. (1989). Parental communication and psychological distress in children of Holocaust survivors: A comparison between the US and Israel. *International journal of social psychiatry*, 35(3), 265-273.
- Ozbay Das, Z. (2019). Determinants of Fertility Rates in Turkey. *International Journal of Public Administration*, 43(5), 466-476.
- Perry, B. D. (1999). Memories of fear: How the brain stores and retrieves physiological states, feelings, behaviors and thoughts from traumatic events. *Splintered reflections: Images of the body in trauma*. New York, NY: Basic Books.
- Phillips, R. E. (1978). Impact of Nazi Holocaust on children of survivors. *American Journal of Psychotherapy*, 32(3), 370-378.

- Pietkiewicz, I., & Smith, J. A. (2014). A practical guide to using interpretative phenomenological analysis in qualitative research psychology. *Psychological Journal*, 20(1), 7-14.
- Potter, J., & Wetherell, M. (1987). *Discourse and Social Psychology: beyond attitudes and behaviour*. London: Sage Publications.
- Rakoff, V. M. (1966). *Long term effects of the concentration camp experience*.
- Rakoff, V., Sigal, J. J., & Epstein, N. B. (1966). Children and families of concentration camp survivors. *Canadas Mental Health*, 14(4), 24-26.
- Rando, T. A. (Ed.). (1986). *Parental loss of a child*. Research PressPub.
- Remer, R., & Elliott, J. E. (1988). Characteristics of secondary victims of sexual assault. *International Journal of Family Psychiatry*.
- Rosenheck, R., & Fontana, A. (1998). Transgenerational effects of abusive violence on the children of Vietnam combat veterans. *Journal of Traumatic Stress: Official Publication of The International Society for Traumatic Stress Studies*, 11(4), 731-742.
- Rosenheck, R., & Nathan, P. (1985). Secondary traumatization in children of Vietnam veterans. *Hospital & Community Psychiatry*.
- Rossmann, G. B., & Rallis, S. F. (2003). Qualitative research as learning. *Learning in the field: an introduction to qualitative research*, Sage, London, 1-30.
- Rowland-Klein, D., & Dunlop, R. (1998). The transmission of trauma across generations: Identification with parental trauma in children of Holocaust survivors. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 32(3), 358-369.
- Rubenstein, I., Cutter, F., & Templer, D. I. (1990). Multigenerational occurrence of survivor syndrome symptoms in families of Holocaust survivors. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, 20(3), 239-244.

- Rubin, S. S., & Malkinson, R. (2001). Parental response to child loss across the life cycle: Clinical and research perspectives. In M. Stroebe, R. Hansson, W. Stroebe, & H. Schut (Eds.), *Handbook of bereavement research: Consequences, coping and care* (pp. 219-240). Washington, DC: American Psychological Association Press.
- Scharf, M. (2007). Long-term effects of trauma: Psychosocial functioning of the second and third generation of Holocaust survivors. *Development and psychopathology*, 19(2), 603-622.
- Schindler, R., Spiegel, C., & Malachi, E. (1992). Silences: Helping elderly holocaust victims deal with the past. *The International Journal of Aging and Human Development*, 35(4), 243-252.
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for information*, 22(2), 63-75.
- Shrira, A. (2015). Transmitting the sum of all fears: Iranian nuclear threat salience among offspring of Holocaust survivors. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 7(4), 364.
- Sigal, J. J., & Weinfeld, M. (1985). Control of aggression in adult children of survivors of the Nazi persecution. *Journal of Abnormal Psychology*, 94(4), 556.
- Sigal, J. J., & Weinfeld, M. (1989). *Trauma and rebirth: Intergenerational effects of the Holocaust*. Praeger Publishers.
- Sigal, J. J., Silver, D., Rakoff, V., & Ellin, B. (1973). Some second-generation effects of survival of the Nazi persecution. *American Journal of Orthopsychiatry*, 43(3), 320.
- Sinkovics, R. R., Penz, E., & Ghauri, P. N. (2008). Enhancing the trustworthiness of qualitative research in international business. *Management International Review*, 48(6), 689-714.
- Smith, J. A. (2004). Reflecting on the development of interpretative phenomenological analysis and its contribution to qualitative research in psychology. *Qualitative research in psychology*, 1(1), 39-54.

- Smith, J. A., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative phenomenological analysis: Theory, method and research*. London: Sage Publications Ltd.
- Smith, J. A., Jarman, M., & Osborn, M. (1999). Doing interpretative phenomenological analysis. *Qualitative health psychology: Theories and methods*, 218-240.
- Smith, J.A. (2007). Hermeneutics, human sciences and health: Linking theory and practice. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being*, 2, 3–11.
- Smith, J.A. (2008). *Qualitative psychology: A practical guide to Research Methods*. London: Sage.
- Smith, J.A. & Osborn, M. (2003). *Interpretative phenomenological analysis*. In J.A. Smith, (Ed.) *Qualitative psychology*. Sage.
- Smith, J.A. & Osborn, M. (2008) Interpretative phenomenological analysis. In J.A. Smith (Ed.) *Qualitative Psychology: A practical guide to research methods* (pp. 53-80). London, UK: Sage Publications Ltd.
- Sokolowski, R. (2000). *Introduction to phenomenology*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Solomon, E. P., & Heide, K. M. (2005). The biology of trauma: Implications for treatment. *Journal of interpersonal violence*, 20(1), 51-60.
- Solomon, Z. (1998). Transgenerational effects of the Holocaust. In *International handbook of multigenerational legacies of trauma*(pp. 69-83). Springer, Boston, MA.
- Solomon, Z., Kotler, M., & Mikulincer, M. (1988). Combat-related posttraumatic stress disorder among second-generation Holocaust survivors: preliminary findings. *The American Journal of Psychiatry*.
- Starks, H., & Brown Trinidad, S. (2007). Choose your method: A comparison of phenomenology, discourse analysis, and grounded theory. *Qualitative health research*, 17(10), 1372-1380.

- Steinberg, A. (1989). *Holocaust survivors and their children: A review of the clinical literature*. In P. Marcus & A. Rosenberg (Eds.), *Healing their wounds: Psychotherapy with Holocaust survivors and their families* (p. 23–48). Praeger Publishers.
- Stroebe, M., Schut, H., & Boerner, K. (2017). Cautioning health-care professionals: Bereaved persons are misguided through the stages of grief. *OMEGA-Journal of death and dying*, 74(4), 455-473.
- Stroebe, W., & Stroebe, M. S. (1987). *Bereavement and health: The psychological and physical consequences of partner loss*. Cambridge University Press.
- Sullivan, H. S. (1962). *Schizophrenia as a human process*. New York: W. W. Norton.
- Tani, F., Castagna, V., & Ponti, L. (2018). Women who had positive relationships with their own mothers reported good attachments to their first child before and after birth. *Acta Paediatrica*, 107(4), 633-637.
- Trossman, B. (1968). Adolescent children of concentration camp survivors. *Canadian Psychiatric Association Journal*, 13(2), 121-123.
- Van der Kolk, B. A. (1996). The body keeps the score: approaches to the psychobiology of posttraumatic stress disorder. In Van der Kolk, BA, McFarlane, AC, & Weisaeth (Eds.), *Traumatic stress* (pp. 214-241). *Traumatic stress*.
- Van der Kolk, B. A. (2003). *Psychological trauma*. American Psychiatric Pub.
- Van der Kolk, B. A., & Saporta, J. (1991). The biological response to psychic trauma: Mechanisms and treatment of intrusion and numbing. *Anxiety research*, 4(3), 199-212.
- Van der Kolk, B. A., McFarlane, A. C., & Weisaeth, L. (1996). *Traumatic stress*. New York: Guilford.

- Villarreal, G., & King, C. Y. (2001). Neuroimaging studies reveal brain changes in posttraumatic stress disorder. *Psychiatric Annals*, 34(11), 845-856.
- Volkan, V. (1972). The recognition and prevention of pathological grief. *Virginia medical monthly*, 99(5), 535.
- Volkan, V. D. (2001). Transgenerational transmissions and chosen traumas: An aspect of large-group identity. *Group Analysis*, 34(1), 79-97.
- Volkan, V. D. (2007). Not letting go: From individual perennial mourners to societies with entitlement ideologies. *On Freud's "Mourning and Melancholia," ed. Leticia Glocer Fiorini, Sergio Lewkowicz and Thierry Bokanowski*, 90-109.
- Volkan, V. D., & Zintl, E. (1993). *Life after loss: The lessons of grief*. Karnak Books Ltd.
- Whittam, E. H. (1993). Terminal care of the dying child. Psychosocial implications of care. *Cancer*, 71(S10), 3450-3462.
- Willig, C. (2008). *Introducing qualitative research in psychology*. Maidenhead: McGraw Hill/Open University Press.
- Wiseman, H., Barber, J. P., Raz, A., Yam, I., Foltz, C., & Livne-Shir, S. (2002). Parental communication of Holocaust experiences and interpersonal patterns in offspring of Holocaust survivors. *International Journal of Behavior Development*, 26, 371-381.
- Wiseman, H., Metzger, E., & Barber, J. P. (2006). Anger, guilt, and intergenerational communication of trauma in the interpersonal narratives of second generation Holocaust survivors. *American journal of orthopsychiatry*, 76(2), 176-184.
- Yehuda, R., Bierer, L. M., Schmeidler, J., Aferiat, D. H., Breslau, I., & Dolan, S. (2000). Low cortisol and risk for PTSD in adult offspring of holocaust survivors. *American Journal of Psychiatry*, 157(8), 1252-1259.
- Yehuda, R., Engel, S. M., Brand, S. R., Seckl, J., Marcus, S. M., & Berkowitz, G. S. (2005). Transgenerational effects of posttraumatic stress disorder in babies of

mothers exposed to the World Trade Center attacks during pregnancy. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*, 90(7), 4115-4118.

Yehuda, R., Schmeidler, J., Giller Jr, E. L., Siever, L. J., & Binder-Brynes, K. (1998). Relationship between posttraumatic stress disorder characteristics of Holocaust survivors and their adult offspring. *American Journal of Psychiatry*, 155(6), 841-843.

Yehuda, R., Schmeidler, J., Wainberg, M., Binder-Brynes, K., & Duvdevani, T. (1998). Vulnerability to posttraumatic stress disorder in adult offspring of Holocaust survivors. *American Journal of Psychiatry*, 155(9), 1163-1171.

Yüceşahin, M. M., & Özgür, E. M. (2008). Regional fertility differences in Turkey: persistent high fertility in the southeast. *Population, Space and Place*, 14(2), 135-158.

Zhang, B., El-Jawahri, A., & Prigerson, H. G. (2006). Update on bereavement research: Evidence-based guidelines for the diagnosis and treatment of complicated bereavement. *Journal of palliative medicine*, 9(5), 1188-1203.

Zisook, S., & DeVaul, R. A. (1983). Grief, unresolved grief, and depression. *Psychosomatics*, 24(3), 247-256.

APPENDICES

A. INFORMED CONSENT FORM

GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Klinik Psikoloji Doktora Programı öğrencisi Onur Can Çabuk tarafından, Psikoloji Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Tülin Gençöz'ün danışmanlığında, doktora tezi çalışması kapsamında yürütülmektedir.

Çalışmanın amacı, kendileri doğmadan önce ebeveynleri bir ya da birden fazla çocuk kaybetmiş bireylerle fenomenolojik bir analiz yürütmektir. Bir diğer deyişle, önceki kuşakta yaşanmış çocuk kaybının, kişinin hayatında nasıl bir etkisi ve anlamı olduğu araştırılmaktadır.

Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük temelindedir. Çalışma sırasında ses kaydı alınacak, ses kaydı araştırmacının kontrolünde olup üçüncü şahıs ya da kurumlarla paylaşılmayacaktır. Ses kaydı araştırmacı tarafından yazıya dökülecek ve kimliğinizi belli edecek bölümler araştırmacı tarafından değiştirilecektir. Elde edilecek bilgiler, gizliliğinizin korunması kaydıyla, yalnızca bilimsel yayınlarda kullanılacaktır.

Sizden, araştırmacı tarafından yöneltilecek sorulara içten ve dürüst bir şekilde yanıt vermeniz beklenmektedir. Görüşmelerin yaklaşık bir saat sürmesi planlanmaktadır. Görüşmede, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular yöneltilmemektedir; ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden ötürü kendinizi rahatsız hissederseniz, görüşmeyi sonlandırabilirsiniz. Görüşme sırasında ya da sonunda, bu çalışmayla ilgili sorularınız olursa cevaplanacaktır. Bu çalışmaya katıldığınız için şimdiden teşekkür ederiz. Çalışma hakkında daha fazla bilgi almak için doktora öğrencisi ve çalışmanın yürütücüsü Onur Can Çabuk (Telefon: 0532 333 7283; e-posta: onur.can.cabuk@ege.edu.tr) ile iletişim kurabilirsiniz.

Bu çalışmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve istediğim zaman yarıda kesip çıkabileceğimi biliyorum. Verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı yayınlarda kullanılmasını kabul ediyorum. (Formu doldurup imzaladıktan sonra uygulayıcıya geri veriniz).

Katılımcının Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

B. ENGLISH VERSION OF THE DETAILED LIST OF QUESTIONS FOR SEMI-STRUCTURED INTERVIEW

Name:

Age:

Sex:

1. Can you introduce yourself?
 - a. Where were you born? Where did you grow?
 - b. How many siblings do you have? How do you describe your family?
 - c. How do you evaluate the environment and the conditions in your childhood?
 - d. What was your parents' occupations? How do you describe the economic condition of your family?
2. What could you tell about the loss in your family?
 - a. What do you know about parents' living before the loss?
 - b. What do you know about the lost child? (Name, sex, etc.)
 - c. What was the reason of the death? What was told you about the reason?
 - d. What did your parents experience during that process? How did they cope with it?
 - e. From whom did you heard of these information?
 - f. How do you feel about all these information?
 - g. Can you describe your emotions?
3. How did you experience this loss during your childhood?
 - a. Was the loss spoken in the family? How was it spoken?
 - b. How was the attitude of your parents about talking about the loss?

- c. If the topic of loss was opened by someone else, how did your parents react?
 - d. (If it has never been spoken...) Why do you think that it was not spoken?
 - e. How would this loss affect the parenthood of your parents? What do you think about it?
4. How do you evaluate this loss?
- a. What do you think about the lost sibling?
 - b. How would it be if your lost sibling was alive?
 - c. How would it be for you?
 - d. How would it be for your family?
 - e. How would it be for the lost one?
 - f. Do you dream about your lost sibling?
5. How did you feel throughout the interview?
6. Is there anything that you realized during the interview that you would like to share?

C. TURKISH VERSION OF THE DETAILED LIST OF QUESTIONS FOR SEMI-STRUCTURED INTERVIEW

İsim:

Yaş:

Cinsiyet:

1. Kendinizden bahseder misiniz? (*Katılımcıyı tanıma sorusu*)
 - a. Nerede doğdunuz? Nerede büyüdünüz?
 - b. Kaç kardeştiniz? Nasıl bir aile ortamınız vardı?
 - c. Çocukluğunuzun geçtiği ortam nasıldı? ... koşullar nasıldı?
 - d. Ebeveynlerinizin mesleği nedir? Ailenizin ekonomik durumunu nasıl tanımlarsınız?
2. Yaşadığınız kayıp hakkında neler anlatırsınız?
 - a. Ebeveynlerinizin kayıptan önceki yaşantıları hakkında neler biliyorsunuz?
 - b. Kayıp çocuk hakkında bilgileriniz nelerdir? (adı, cinsiyeti, vb.)
 - c. Kaybın sebebi neydi/size ne olarak sunuldu?
 - d. Bu süreçte ebeveynleriniz neler yaşadı? Kayıpla nasıl baş ettiler?
 - e. Siz bunları kimden öğrendiniz?
 - f. Bütün bu bilgiler size neler hissettiriyor?
 - i. Bu duyguları tanımlayabilir misiniz?
3. Yaşanan bu kaybı, siz çocukluk döneminde nasıl deneyimlediniz?
 - a. Ailede bu kayıp konuşulur muydu? Nasıl konuşulurdu?
 - b. Anne ve babanızın bu konunun konuşulmasıyla ilgili tutumu nasıldı?
 - c. Bu konu açıldığında, anne ve babanızın tepkileri ne olurdu?
 - d. (Bu konu açılmıyorsa) Sizce neden açılmıyordu?

- e. Ailenizde yaşanan bu kaybın, onların ebeveynliklerini nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?
4. Bu kaybı siz nasıl değerlendiriyorsunuz?
- a. Kaybettiğiniz kardeşinizle ilgili düşünceleriniz nelerdir?
 - i. Eğer bu kayıp yaşanmasaydı *sizin/aileniz/kayıp kardeşiniz* için nasıl olurdu?
 - b. Kaybettiğiniz kardeş ile ilgili hayal kuruyor musunuz? Onu rüyanızda görüyor musunuz?
 - c. Eğer yaşasaydı, kayıp kardeşin hayatı nasıl olacaktı?
5. Görüşme boyunca nasıl hissettiniz?
6. Cevaplarken farkındalığınızın arttığını düşündüğünüz bir yer var mı? Ya da şimdi böyle bir şey olduğunu düşünüyorsanız paylaşmak istediğiniz aklınıza gelen yeni bir şey var mı?

D. APPROVAL OF THE METU HUMAN SUBJECTS ETHICS COMMITTEE

UYGULAMALI ETİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
APPLIED ETHICS RESEARCH CENTER

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

DUMLUPINAR BULVARI 06800
ÇANKAYA ANKARA/TURKEY
T: +90 312 210 22 91
F: +90 312 210 79 59
ueam@metu.edu.tr
www.ueam.metu.edu.tr

Sayı: 28620816 / 27

22 OCAK 2019

Konu: Değerlendirme Sonucu

Gönderen: ODTÜ İnsan Araştırmaları Etik Kurulu (İAEK)

İlgi: İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başvurusu

Sayın Prof.Dr. Tülin GENÇÖZ

Danışmanlığını yaptığınız Onur Can ÇABUK'un "Nesiller Arası Travmanın Aktarımı: Doğmadan Önce Ebeveynleri Çocuk Kaybetmiş Bireylerde Travma Etkilerinin Fenomenolojik Analizi" başlıklı araştırması İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından uygun görülmüş ve 025-ODTÜ-2019 protokol numarası ile onaylanmıştır.

Saygılarımla bilgilerinize sunarım.

PROJE EKİBİNDEDİR.

Prof. Dr. Tülin GENÇÖZ

Başkan

Prof. Dr. Ayhan SOL

Üye

Prof. Dr. Ayhan Gürbüz DEMİR

Üye

Prof. Dr. Yaşar KONDAKÇI (4.)

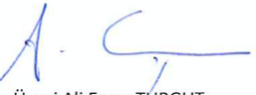
Üye

Doç. Dr. Emre SELÇUK

Üye

Doç. Dr. Pınar KAYGAN

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Ali Emre TURGUT

Üye

E. CURRICULUM VITAE

PERSONAL INFORMATION

Surname, Name: Çabuk, Onur Can

Nationality: Turkish (TC)

Date of Birth: 18 August 1989

e-mail: onur.can.cabuk@ege.edu.tr

EDUCATION

Degree	Institution	Year of Graduation
MS	METU Clinical Psychology	2015
BS	METU Psychology	2013
High School	Denizli Anadolu High School	2008

WORK EXPERIENCE

Year	Place	Enrollment
2018-Present	Ege University Department of Psychology, Psychotherapy Unit	Coordinator Assistant and Psychotherapist
2018-Present	Ege University Department of Psychology	Research Assistant
2017-2018	AYNA Clinical Psychology Support Unit	Supervisor
2014-2018	AYNA Clinical Psychology Support Unit	Psychotherapist
2014-2018	METU Department of Psychology	Research Assistant
2011 July	Pamukkale University Hospitals, Department of Psychiatry	Intern Psychology Student

FOREIGN LANGUAGES

Advanced English

TEACHING EXPERIENCE

Interview Skills (Spring 2020, in Ege University) - Instructor

Basic Concepts in Psychology, Assist. Prof. Dr. F. Cansu Pala (Fall, 2019, in Ege University) - Teaching Assistant

Clinical Observation and Interview (*Klinik Gözlem Görüşme*), (Spring, 2019, in Ege University) - Instructor

Introduction to Psychotherapies (Fall, 2018, in Ege University) - Teaching Assistant

Introduction to Psychology, Assoc. Prof. Dr. Ayca Kapucu Eryar (Fall, 2018, in Ege University) - Teaching Assistant

Lacanian Psychoanalysis, Prof. Dr. Faruk Gençöz (Fall, 2017, in METU) - Teaching Assistant

Adult Psychopathology: Psychodynamic Approach, Prof. Dr. Tülin Gençöz (Spring 2017, in METU) - Teaching Assistant

Clinical Psychology, Assoc. Prof. Dr. Deniz Canel Çınarbaş (Fall 2016, 2017, in METU) - Instructor in the Interview Skills Section of the course

Research Methods in Clinical Psychology, Prof. Dr. Tülin Gençöz (Fall, 2016, 2017, in METU) - Teaching Assistant

Analyzing Movie Characters, Prof. Dr. Faruk Gençöz (Fall, 2015, in METU) - Teaching Assistant

Research Methods in Psychology II, Prof. Dr. Tülin Gençöz (Spring 2015, 2016, in METU) - Teaching Assistant

Advanced Statistics in Psychology, Assoc. Prof. Emre Selçuk (Fall 2014, in METU) - Teaching Assistant

PUBLICATIONS

Çabuk, O. C. (2015). Terk Edilmiş Bir Çocuğu Anlamak: Bir Vaka Örneği. *AYNA Klinik Psikoloji Dergisi*, 2(3), 40-48.

CONFERENCE PRESENTATIONS

Çabuk, O. C. & Gençöz, T. (2018, Kasım). Çocukluk Travmaları ve Kişilik Özelliklerinin Kişilerarası Problemler Üzerindeki Rolü (Poster Sunumu), 20. Ulusal Psikoloji Kongresi, Ankara, Türkiye.

Çabuk, O. C. & Gençöz, T. (2017, July). Childhood Traumas in Relation to Personality Traits (Poster Presentation), 15th European Congress of Psychology, Amsterdam, Netherlands

AWARDS AND SCHOLARSHIPS

Achievement Grant for Graduate Studies (2013– 2020) - The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK)

Achievement Grant for Undergraduate Studies (2008-2013) - The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK)

Middle East Technical University, Clinical Psychology Master's Program, Outstanding Performance Award, 2014.

Middle East Technical University, Psychology Department Undergraduate Program, High Honor Student, 2009- 2013.

F. TURKISH SUMMARY / TÜRKÇE ÖZET

1. GİRİŞ

Ampirik araştırma ve klinik gözlemler, travmatik olayların yalnızca olaya doğrudan maruz kalan kişiyi değil, aynı zamanda aile üyeleri gibi o kişinin çevresindekileri de etkilediğini ileri sürmektedir (örneğin, Dekel ve Goldblatt, 2008). Ancak, travmanın ebeveynlerden çocuklarına aktarılması görece yeni bir araştırma alanıdır.

Kuşaklararası travma kavramı ilk olarak Holokost'tan kurtulanların çocukları ile yapılan çalışmalarda ortaya çıkmıştır. Bu araştırmalar, hayatta kalanların çocuklarının daha yıkıcı davranışlar ile daha fazla bağımlılık sergilediklerini (Sigal ve ark., 1973) ve daha fazla kişilik çatışması bildirdiklerini (Graaf, 1975) ortaya koymuştur. Ayrıca hayatta kalanların torunları ile yapılan araştırmalar, bu kişilerin ruh sağlığı kurumlarına yapılan sevklerde diğer gruplara kıyasla daha fazla temsil edildiklerini göstermiştir (Sigal ve Weinfeld, 1989).

Aşağıdaki bölümlerde, travmanın kuşaklararası aktarımının biyolojik ve psikolojik temelleri tartışılacaktır. Ardından travmatik kayıp ve yas, ilgili başlıklar altında anlatılacaktır. Son olarak, çözümlenmemiş yasin kuşaklararası aktarımından kısaca bahsedilecek ve çalışmanın amaçları sunulacaktır.

1.1 Kuşaklararası Travma

1.1.1 Travma Aktarımının Biyolojik Açıklamaları

Travmatik deneyimlerin insan fizyolojisinde neden olduğu ani ve uzun vadeli değişiklikler geniş çapta incelenmiştir; ancak bu değişikliklerin travmatik olayı yaşayan insanlardan çocuklarına aktarılması nispeten yeni çalışılmaya başlanmış bir olgudur. Nesiller arası travmanın biyolojik açıklaması temelde, genetik veya biyolojik faktörlerin hastalığa yatkınlık yaratabileceği varsayımından yola çıkar.

Bazı ruhsal hastalıkların kanıtlanmış bir kalıtsal etiyolojiye sahip olması, bir grup araştırmacıya travma etkilerinin ebeveynlerden çocuklarına kalıtım yoluyla geçtiğini düşündürmektedir (örneğin, Kellermann, 2001). Perry (1999), travmatik deneyimle ilgili etkinin genoma yansıtılabileceğini ve bu şekilde anıların nesiller boyunca taşınabileceğini öne sürmüştür. Bu görüşe göre travma, tıpkı kalıtsal bozukluklar gibi ebeveynler tarafından çocuklarına aktarılabilmektedir. Bir diğer bakış açısına göre ise, psikolojik travma, ebeveynlerin nörokimyasal tepkileri üzerindeki uzun vadeli etkileri nedeniyle, çocuklarda kalıcı değişikliklere neden olabilir (Van der Kolk, McFarlane ve Weisaeth 1996).

Bu bulgular, kuşaklararası travmanın biyolojik bir açıklamasına işaret etse de daha sonraki çalışmalar, ebeveynin travmatik olaydan sonra Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) geliştirmemesi veya gelişen bozukluğun üstesinden gelebilmesi durumunda, ikinci kuşakta TSSB yaygınlığının kontrol gruplarından farklı olmadığını ortaya koymuştur (Yehuda, Schmeidler, Giller, ve ark., 1998). Normal koşullarda stresle artan kortizol hormonunun, kronik kaygı yaşayan insanlarda sürekli düşük olduğu ölçülmüştür (Yehuda ve ark., 2000). Yehuda ve arkadaşları (2000), ebeveynlerinde TSSB olmadığı sürece, Holokost mağdurlarının yetişkin çocukları ile kontrol grubundaki bireyler arasında kortizol düzeylerinin anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymuştur. Bir diğer çalışmada, aynı travmatik olaya maruz kaldıktan sonra TSSB geliştiren ve geliştirmeyen annelerin, olaydan sonra doğan bebekleri karşılaştırılmıştır. Çalışmada, TSSB geliştiren annelerin bebeklerinde kronik stresin nörokimyasal etkileri, anneleri TSSB geliştirmemiş bebeklere göre daha fazla gözlemlenmiştir (Yehuda ve ark., 2005). Bu çalışmalar travmanın gelecek nesillere aktarılmasında, ebeveynlerin travmatik olaya verdikleri psikolojik tepkilerin, fizyolojik faktörler kadar belirleyici olduğunu vurgulamaktadır. Bir diğer deyişle, biyolojik etkenler önemli bir faktör olarak görünse de, travmanın bir nesilden diğerine aktarılması için yeterli açıklamayı sunmayabilir.

1.1.2 Travma Aktarımının Psikolojik Açıdan İncelenmesi

Travmanın kuşaklararası etkileri ile ilgili yayınlanan ilk çalışmada Rakoff ve arkadaşları (1966), ebeveynleri toplama kampından kurtulmuş ve kendileri savaştan

sonra doğmuş çocukların, sanki toplama kamplarında kendileri bulunmuşçasına şiddetli psikolojik belirtiler gösterdiğini belirtmiştir. Trossman (1968), bir üniversitenin ruh sağlığı kliniğine başvuran öğrencileri gözlemleyerek, bu gençlerin mevcut sorunları ile ebeveynlerinin geçmiş travmaları arasında bir bağlantı olduğunu gözlemlemiştir. Barocas ve Barocas (1973), kaygı ve suçluluk ile güçlü bir şekilde ilişkili olduğu görülen hayatta kalma sendromunun, ebeveynlerden sonraki nesillere aktarıldığını öne sürmüşlerdir.

Travmanın kuşaklararası aktarım mekanizmasını ortaya çıkarmak için ebeveyn ile çocuk arasındaki ilişki hakkında ayrıntılı bilgi elde etmek için nitel metodolojiler kullanılmıştır (örneğin, Lang, 1995; Lev-Wiesel, 2007; Rowland-Klein ve Dunlop, 1998). Depresyon, kaygı, fobiler ve suçluluk gibi birçok semptomun yanında, ayrışma-bireyleşme sorunları da farklı çalışmalarda belirtilmiştir (örneğin, Berger, 1988; Hass, 1996; Steinberg, 1989). Rowland-Klein ve Dunlop (1998), Holokost'tan kurtulanların çocuklarıyla yaptıkları çalışmada, hayatta kalan ebeveynler ile çocukları arasındaki sınır sorunlarına işaret ederek ebeveyn ve çocuk arasında simbiyotik bir ilişki tanımlamışlardır. Ayrışma-bireyleşmedeki zorluklar, hayatta kalan ebeveynlerin toplama kamplarındaki deneyimlerine dayanan korku ve kaygılarının bir sonucu olarak yorumlanmıştır. Bu korkular ve kaygılar nihayetinde, ebeveynlerin kayıp deneyimlerini yeniden harekete geçirecek ve çocuklarının farklı bireyler olma sürecinde, ebeveynlerin duygusal desteğini geri çekmesine neden olarak çocukların bireyleşme girişimlerini engelleyecektir (Rowland-Klein ve Dunlop, 1998). Has (1996), savaş sonrası hayatta kalan ebeveynlerin, çocuklarını savaşta kaybedilmiş akrabalarının olası telafileri olarak algılama eğiliminde olduklarını ileri sürmüştür. Türk kültüründe de yaygın olan yeni doğana vefat eden bir akrabanın adını verme geleneği, bu telafinin bir örneği olarak yorumlanabilir.

Ebeveynler ile çocuklar arasındaki iletişimin niteliği, travmanın bir nesilden diğerine aktarılma derecesini belirleyen önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır.

Travmatik deneyimlerin, sağlıklı ebeveyn-çocuk ilişkileri de dahil olmak üzere insan ilişkilerinin kapasitesini bozabileceği ve bozulmuş ebeveyn-çocuk ilişkilerinin çocuklarda uyumsuz davranışlara yol açabileceği öne sürülmüştür (Rowland-Klein ve Dunlop, 1998). Fossion ve arkadaşları (2003), savaşta hayatta kalan ebeveynlerin,

toplama kamplarındaki travmaları üzerine çocuklarıyla konuşmadıklarını bulmuştur. Aile öyküsünün bilinçli aktarımında kesintiye neden olan sessizlik, travmatik deneyimi ifade etmenin tek yolu olarak belirmektedir (Schindler ve ark., 1992). Ancak, travmatik deneyim hakkında açık iletişim yoluyla bilinçli bir aktarımın yokluğu çocukları korumuyor gibi görünmektedir. Lang (1995) çocukların, genellikle ailedeki acının nedeni olan travmanın bilgisine sahip olmadan ebeveynlerinin acısını yaşadıklarını belirtmiştir. Kuşaklararası travma ile ilgili ilk çalışmalar, toplama kamplarındaki deneyimlerin kaçınılmaz olarak çocuğa aktarıldığını ve bu deneyimlerin çocukla açıkça tartışılmadığı takdirde üstü örtülü keder ipuçları olarak ifade edildiğini ileri sürmektedir (Krell, 1979). Miller (1995), açığa çıkarılmamış bir yaşla büyüyen çocukların, ebeveynlerinin travması hakkında daha az şey bildikleri için ebeveynlerinin yasını kendi hayatlarında yeniden canlandırma olasılıklarının daha yüksek olduğunu ifade etmiştir. Kayıp ve yas, kuşaklararası travmanın mekanizmasında önemli terimler olarak ortaya çıktığından, bu kavramlar sonraki bölümde ayrıntılı olarak tartışılacaktır.

1.2 Travmatik Kayıp ve Yas

Yas kavramı, psikolojik literatüre ilk kez Freud (1917) tarafından etkileyici denemesi “Yas ve Melankoli” ile tanıtılmıştır. Psikanalitik yaklaşımların ortaya çıkmasından önce, farklı araştırma alanlarında yası araştıran az sayıda araştırmacı olmasına rağmen, Freud’un *yas çalışması* kavramını önermesiyle, yas psikoloji disiplini içinde çalışmaya başlanan bir olgu haline gelmiştir (Granek, 2010). Bu nedenle, bu çalışmanın odak noktası olan ebeveyn yasının kuşaklararası aktarımından bahsetmeden önce, Psikanalitik açıdan kayıp ve yasın yorumuna değinmek gerekli görünmektedir.

1.2.1 Psikanalitik Açıdan Kayıp ve Yas

Yas, önemli bir kayba verilen ilk tepkidir. Volkan (2007) yas tepkisini; yas tutan kişinin kafasını, kaybını yaşadığı sevileni kendisinden ebediyen ayıran bir duvara vurmasına benzetmektedir. İlk şok ve buna bağlı oluşan nefes darlığı gibi fiziksel semptomlar azalmaya başladıkça, ölümü inkâr etmek gibi psikolojik reaksiyonlar

ortaya çıkar. Freud (1940) ölümünden sonra yayınlanan makalesinde, yas tutanların genellikle patolojik bir savunma mekanizması olarak kabul edilen bölme mekanizmasını kullandığını belirtmiştir. Ancak bu mekanizmanın patolojik vakalarda görülenlerden farklı olduğunu; yasta bölmenin, ego algılarının ve bu algıların zıttı olan dış gerçekliğin aynı anda gerçekleşebilmesini mümkün kıldığını vurgulamıştır.

Travma her zaman bir kayıp içerir; ve bu, sevilen birinin, bir kimliğin veya ülkenin kaybı olabilir. Volkan (2007), ani ve beklenmedik kayıpların travmatik olabileceğini; ancak kişinin çaresizliğinin, utancının ve hatta hayatta kalmasının kayıp ve travma deneyimi arasındaki ilişkiyi belirleyen unsurlar olduğunu öne sürmüştür. Diğer deyişle, sevilen birini kaybetmenin travmatik etkisini ve yasın seyrini belirleyen, kaybın psişik temsilidir. Çocuk kaybetmenin kaçınılmaz bir sonucu olan ebeveyn yası, sonraki bölümde tartışılacaktır.

1.2.2 Çocuk Kaybı ve Ebeveynin Yası

Acı verici bir deneyim olan sevilen birini kaybetmek, aynı zamanda psikolojik ve ciddi fizyolojik sorunlar için bir risk faktörüdür (Stroebe ve Stroebe, 1987). Rando (1986) çocuk kaybı ardından ortaya çıkan ebeveyn yasını, her tür yasın en zoru olarak kabul etmektedir. Ebeveyn yasına, ruh sağlığı uzmanlarından yardım gerektirebilecek duygusal, fizyolojik, sosyal ve davranışsal tepkiler eşlik etmektedir (Davies, 2004). Bir çocuk kaybetmiş ebeveynlerle kayıp yaşamamış olanları karşılaştıran bir çalışma, yaşlı ebeveynler arasında kaygı ve depresyon riskinin arttığını ortaya koymuştur. Dahası, kaygı ve depresyona bağlı sorunların, kayıptan altı yıl sonra bile görülebildiği ortaya çıkmıştır (Kreicbergs ve ark., 2004). Rando (1986), yasın hiç bitmemesi gibi anormal yası karakterize eden özelliklerin, ebeveyn yasının normal bileşenleri olduğunu öne sürmüştür. Bu bulgular, çocuk kaybindan sonraki yasın makul bir sürede çözümlenemeyebileceğini ve diğer çocukların doğumundan sonra ebeveynleri etkilemeye devam edebileceğini ortaya koymaktadır.

1.2.3 Çözümlememiş Yas

Maciejewski ve arkadaşları (2007), eşlerini doğal ölüm nedenlerinden kaybedenlerin büyük çoğunluğunun kayıp ve kederi bir yıl içinde aştığını ortaya koymuştur. Ancak Rando (1986), ebeveynlerin çocuklarını kaybettikten sonra yaşadıkları yasın, diğer yas türlerine göre daha yoğun ve uzun süreli olduğunu öne sürmüştür. Lannen ve arkadaşları (2008), en az dört yıl önce çocuklarını kaybeden ebeveynlerle yaptıkları çalışmada, yasları üzerine çalışmayan ebeveynlerin, yaslarıyla yüzleşen ebeveynlere göre daha fazla psikolojik ve fiziksel problem bildirdiklerini ortaya koymuştur. Çocuk kaybının ebeveynler üzerindeki uzun süreli etkisi, kayıptan sonra doğan çocukları da etkileyebilmektedir. Bu nedenle, çözümlememiş yasin nesiller arası etkilerini anlamak önemli görünmektedir.

1.3 Çözümlememiş Yasın Kuşaklararası Aktarımı

Volkan (2007), yetişkinlerin önem atfettikleri bir kişinin zihinsel temsilini o kişinin ölümünden yıllar sonra bile akıllarında tutabildiklerini; dolayısıyla yas sürecinin yaşam boyu devam edebileceğini belirtmiştir. Dahası, kaybedilen kişinin zihinsel imajıyla içsel bir ilişki tekrar canlandırılabilir. Nasio (1996), önem atfedilen kişinin kaybindan sonra yaşanan yas deneyimini kavramsallaştırmak için kurduğu ampütasyon metaforunda, sevilen birini kaybetmekle bir uzvu kaybetmek arasında bir benzetme yapmıştır. Çocuklarını kaybeden ebeveynlerle yapılan sonraki araştırmalar da bu benzetmeyi desteklemektedir. Yapılan farklı çalışmalarda yaşlı ebeveynler, yaşadıkları evlat kaybını, yokluğuna uyum sağlanabilecek ancak asla geri gelmeyecek kayıp bir uzuv gibi betimlemişler; kayıptan sonra kendilerinin bir parçalarını kaybettiklerine dair güçlü bir his bildirmişlerdir (örneğin, Christ ve diğerleri, 2003; Rubin ve Malkinson, 2001). Kayıp uzuv metaforu, yaşlı kişinin ebeveynliğini etkileyebilecek kalıcı bir eksikliği vurguladığından, çocuk kaybının etkisini ve sonraki nesillere aktarımını anlamak için yardımcı olabilir.

Yukarıda belirtildiği gibi, kuşaklararası travmayı inceleyen çalışmaların çoğu, Holokost'tan kurtulanların çocukları üzerinde gerçekleştirilmiş (Kellerman, 2001); bu çalışmaların büyük kısmı, aktarımın içeriğini veya psikolojik etkilerini

araştırmıştır (Giladi ve Bell, 2013). Ancak, kuşaklararası aktarımın mekanizmasını inceleyen çalışmalar fazla değildir. Dahası, kuşaklararası yas nadiren incelenmiştir. Bununla birlikte, çözümlenmemiş yasin aktarılma sürecini anlamak için kullanılabilecek değerli örnekler de vardır. Volkan, "Kayıptan Sonra Yaşam " adlı kitabında (Volkan ve Zintl, 1993), hiç tanımadığı dayısının trajik bir şekilde sona eren hikayesini ve bu trajik sonun kendi hayatına etkisini, annesi ve büyükannesinin çözümlenmemiş yasinı analiz ederek anlatmaktadır. Volkan'ın kendi geçmiş deneyimlerine dayanan analizinde olduğu gibi, bu çalışmanın odak noktası olan geçmiş kuşaklara ait çözümlenmemiş sorunların etkisini ortaya çıkarmak, bireyin hikayesinin derinlemesine anlaşılmasını gerektirebilir.

1.4 Çalışmanın Amacı

Kuşaklararası travma olgusuna literatürdeki vurguya rağmen, çözümlenmemiş yas ile ilgili sorunların nesiller arası etkileri nadiren incelenmiştir. Kuşaklararası travmaya odaklanan araştırmaların çoğu, aktarımın içeriğini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bununla birlikte, bu olgu hakkında fikir edinmek için çok önemli olan aktarımın süreci, nadiren dikkati çekebilmiştir (örneğin, Rowland-Klein ve Dunlop, 1998). Travmanın nesiller arası aktarımının varlığını destekleyen çalışmalara rağmen, ataların geçmiş travmalarının bir kişinin mevcut yaşamı üzerindeki etkisi muhtemelen hem toplum hem de ruh sağlığı uzmanları tarafından görmezden gelinmektedir.

Bu çalışmanın amacı, ebeveynlerinin çocuk kaybından sonra dünyaya gelen bireylerde, travmanın kuşaklararası aktarımının incelenmesidir. Kişinin yasinin, parmak izleri kadar öznel olduğu ileri sürülmektedir (Volkan ve Zintl, 1993). Bu öznellik nedeniyle, genelleştirilmiş formülasyonlar, çözümlenmemiş yasin nesiller arası etkisinin sürecini anlamada yararlı olmayabilir. Ayrıca, katılımcıların öznel deneyimleri bu çalışmanın odak noktasıdır. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda, bu çalışmada nitel bir araştırma yaklaşımı olan yorumlayıcı fenomenolojik analiz kullanılmıştır. Çalışmanın araştırma soruları aşağıdaki gibidir:

1. Başka bir çocuk sahibi olmadan önce bir çocuk kaybeden ebeveynlerin hayattaki çocukları, hiç tanışmadıkları kardeşlerinin kaybını nasıl yaşıyor ve değerlendiriyorlar?
2. Ebeveynlerinin bu kayıpla başa çıkma biçimini nasıl deneyimliyor ve değerlendiriyorlar?
3. Geçmişteki kaybı şimdiki zamanla nasıl bağlıyor ve ilişkilendiriyorlar?
4. Bu kaybı nasıl anlamlandırıyorlar?

2. YÖNTEM

2.1 Metodolojik Arka Plan

2.1.1 Nitel Araştırma Yaklaşımı

Nitel araştırmanın aksine, nitel araştırmanın ilgilendiği temel kavram gerçek değil, anlamdır. Dahası, nicel araştırma ile araştırılan nedensellik ilişkileri yerine, deneyimin özellikleri nitel bir metodoloji kullanan araştırmacının odak noktasıdır (Pietkiewicz ve Smith, 2014). Nitel bir araştırmacı, bireylerin olayları nasıl deneyimledikleri, dünyayı nasıl anlamlandırdıkları, bir fenomene ne anlam yükledikleri gibi sorular sorar. Cromby (2012), klinik psikolojideki nitel çalışmaların, nicel araştırmalara kıyasla yaşanmış deneyimin detayını ve dokusunu çizme potansiyeli sunduğunu belirtmiştir. Duyguları deneyimlemek öznel bir fenomendir ve anlamları her kişinin öznel bağlamında anlaşılabilir. Üstelik öznel olarak ifade edilen bir şey hakkında bir anlama ulaşmak için araştırmacının kendi öznelliğinden faydalanması kaçınılmazdır. Metodolojisinin epistemolojisi göz önünde bulundurulduğunda, nitel araştırma kuşaklararası travma ve yas üzerine araştırma yapmak için gereksinimleri sağlar.

2.1.2 Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz

Fenomenolojiden güçlü bir şekilde etkilenmiş olan Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz (IPA), insanların temel yaşam deneyimlerini nasıl anlamlandırdıklarını incelemeyi amaçlayan nitel bir araştırma yaklaşımıdır (Smith, Jarman ve Osborn,

1999). IPA, önceden tanımlanmış veya aşırı derecede soyut kategorilerdeki deneyimi belirlemeye çalışmak yerine, bir deneyimi anlamak için ‘şeylerin kendilerine geri dönmenin önemini’ vurgular (Smith, Flowers ve Larkin, 2009).

2.1.3 Çalışmanın Yöntemi Olarak Yorumlayıcı Fenomenolojik Analizin Seçilme Nedeni

Bu çalışmanın amacı, bireyin doğumundan önce ailede meydana gelen çocuk kaybı ile ilgili deneyimlerin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktır. Bireyin hiç tanışmadığı kardeşinin ölümüne bağlı olarak ebeveynlerinin yaşadığı travmayı onlardan bir nevi miras alması öznel bir deneyim olduğu için bu çalışmada IPA kullanılmıştır. IPA aynı zamanda araştırmacının da açık bir yorumlayıcı analiz geliştirmesini gerektirmektedir. Araştırmacıya katılımcıların öznel "anlam oluşturma" faaliyetleri hakkında hassas ve kavramsal çıkarımlar yapma fırsatı sağlaması nedeniyle IPA, (Smith ve Osborn, 2003) bu çalışma için etkili bir yaklaşım olarak ortaya çıkmış ve bu çalışmada tercih edilmiştir.

2.2 Katılımcılar ve Örneklem Yöntemi

Bu çalışmada IPA yönergelerine uygun olarak amaçlı örneklem (örneğin, Smith ve Osborn, 2008; Smith ve ark., 2009) kullanılmıştır. Katılımcıların çalışmaya dahil edilmeleri için öncelikli kriter ailede yaşanan kaybın öyküsü ile ilişkilidir. Çalışmanın odak noktası kişinin doğumundan önce ailede yaşanan kayıp olduğu için, ebeveynleri katılımcının doğumundan önce en az bir çocuğunu kaybetmiş olan katılımcılar çalışmaya dahil edilmiştir. Mevcut literatür, ailedeki tek çocuğu kaybetmenin yasın daha olumsuz sonuçlanma olasılığını artırdığını öne sürmektedir (örneğin, Dyregrov ve ark., 2003). Dolayısıyla katılımcının ölen kardeşi, ölüm yaşandığında ailedeki tek çocuk olmalıdır. Diğer bir kriter, katılımcının 18 yaşına gelene kadar ailede başka önemli bir kayıp yaşanmamış olmasıdır. IPA çalışmalarında, araştırma sorusuyla güçlü bir şekilde ilişkili olan, dikkatle tanımlanmış bir katılımcı grubu bulmak için homojen bir örnekler tercih edilir (Smith ve Osborn, 2008). Bu durumu göz önüne alarak, katılımcıların yaş ve eğitim düzeylerine ilişkin iki ek kriter, homojen bir örneklem oluşturacak şekilde

belirlenmiştir. Bu kriterler katılımcıların 20 ila 39 yaşları arasında ve en az lise mezunu olmasıdır.

Amaçlı örnekleme kullanıldığından, IPA çalışmalarına az sayıda katılımcı dahil edilmektedir (Smith ve Osborn, 2008). Sonuç olarak, örneklem yaşları 22 ile 34 arasında değişen ve doğmadan önce kardeşlerini kaybeden üç erkek ve üç kadından oluşturulmuştur. Tüm katılımcılar kendileri doğmadan önce ölen kardeşlerinin erkek olduğunu belirtmiştir, yani tüm katılımcıların hiç tanımadan kaybettikleri bir abileri vardır.

2.3 Süreç

Veri toplamadan önce Orta Doğu Teknik Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan çalışma için etik onay alınmıştır. Her katılımcı, çalışmaya katılmayı kabul etmeden önce araştırma prosedürü hakkında; kabul ettikten sonra ise gizlilik ve istedikleri zaman çalışmaya katılımlarını sonlandırma hakları olduğu konusunda bilgilendirilmişlerdir. Sözlü onaya ek olarak, bilgilendirilmiş onam formu aracılığıyla her bir katılımcıdan yazılı onay alınmıştır. Veriler, ana araştırma sorularından oluşan yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir; bununla birlikte katılımcılar araştırmacı tarafından görüşme boyunca duyguları ve önemli olduğuna inandıkları konular hakkında özgürce konuşabilmeleri için teşvik edilmiştir.

Görüşmeler, Ege Üniversitesi Psikoloji Bölümü Psikoterapi Biriminde ya da mahremiyet sağlayan bir alan olması koşuluyla katılımcıların işyerinde yapılmıştır. Katılımcıların onayı dahilinde görüşmeler sesli olarak kaydedilmiştir. Her görüşmenin sonunda, katılımcılara görüşmenin neden olduğu rahatsızlık sorulmuş ve zor konuları konuşarak tetiklenebilecek olası olumsuz duygular hakkında bilgi verilmiştir. Görüşme sonrasında profesyonel desteğe ihtiyaç duymaları halinde Ege Üniversitesi Psikoterapi Birimi'ne başvurabilecekleri de söylenmiştir. Ayrıca araştırmacının iletişim bilgileri ve diğer psikolojik destek kaynakları katılımcılarla paylaşılmıştır.

2.4 Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler

Araştırmacı, görüşmeler sırasında orijinal ya da beklenmedik konular ortaya çıktığında, bu konuları ilgili sorularla ayrıntılı olarak incelemiştir. Fenomenolojik araştırmada araştırmacının katılımcıların yaşam dünyasına girmesi ve onlara kişisel deneyimlerini paylaşma fırsatı sunması beklenir (Willig, 2008). Bu nedenle, görüşmedeki sorular, katılımcıların kendilerini ve dünyayı algılama biçimlerini özgürce ifade etmelerini sağlamak için açık uçlu ve yönlendiricilikten uzak olarak geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış nitelikteki görüşme altı ana soru içermektedir. Ana sorulardan bazılarında, konuyu ayrıntılı olarak incelemek için detaylandırmaya ihtiyaç duyulması durumunda sorulmak üzere alt sorular içermektedir. Görüşme sorularının listesi aşağıdaki gibidir:

1. Kendiniz ve aileniz hakkında bilgi verebilir misiniz?
2. Ailenizdeki kayıp hakkında ne söyleyebilirsiniz?
 - Ebeveyninizin kayıptan önceki hayatı hakkında ne biliyorsunuz?
 - Kayıp hakkında / kaybedilen kardeş hakkında / anne babanızın kayıp sırasında ve sonrasında yaşadıkları hakkında ne biliyorsunuz?
 - Kayıp / kayıp kardeş hakkındaki tüm bilgileri kimden öğrendiniz / duydunuz?
3. Çocukken bu kaybı nasıl deneyimlediniz?
4. Bu kaybı nasıl değerlendiriyorsunuz?
5. Görüşme sırasında nasıl hissettiniz?
6. Görüşme sırasında fark ettiğiniz herhangi bir şey var mı?

Görüşmeler 50 ila 80 dakika arasında sürmekle birlikte, her görüşme bir sonraki görüşmeden önce yazıya dökülmüş ve analiz edilmiştir.

2.5 Veri Analizi

Bu çalışmada, her görüşmenin kelimesi kelimesine dökümü alınmıştır. Gizliliğin sağlanması amacıyla her katılımcı için bir rumuz belirlenmiştir. Transkript kodlaması sırasında, her satır numaralandırılmış ve çalışmacının notlarını ekleyebilmesi amacıyla gerekli olan boşluk belgenin her iki tarafında bırakılmıştır. Analiz, ilk

görüşmenin ses kaydının dinlenmesiyle başlamış ve dökümü alınan görüşmede ayrıntılı kodlama yapılarak devam etmiştir. Araştırmacının transkript üzerindeki ilk notlarını, transkripti yeniden okurken yaptığı keşiflere dair notlar ve yorumlar takip etmiş, daha sonra ortaya çıkan temaları belirlemek için bu notlar analiz edilmiştir. Bu adımı, ortaya çıkan temalar arasında bağlantıların araştırılarak üst temalar oluşturulması takip etmiştir. Ortaya çıkan temalar, yönergeler (Eatough ve Smith, 2017) uygun olarak, başlangıçta tek bir vaka için, daha sonra ise birden çok vaka üzerinden incelenmiştir. Bir görüşmenin analiz edilmesinden sonra, yukarıda açıklanan süreç bir sonraki görüşme için tekrar edilmiştir.

Alt ve üst temalar her katılımcı için ayrı ayrı listelendikten sonra, katılımcılar arasındaki benzerlik, katılımcılar arası karşılaştırmalar yoluyla ortaya çıkarılmıştır. Bu karşılaştırmalardan sonra, bazı temalar yeniden yapılandırılmış veya adlandırılmıştır. Analizin son aşamasında, üst temalar, her tema için birebir alıntılarla birlikte bir belgede listelenmiştir. Transkriptlerin kodlanmasından üst temaların son halini almasına kadar devam eden analiz sürecinin takibini sağlamak için, çalışmayla ilgili tüm materyal araştırmacı tarafından düzenlenmiştir.

2.6 Çalışmanın Güvenilirliği

Nitel araştırmada, veri toplama ve analiz süreçlerinin öznel niteliği kabul edildiğinden öznellik kontrol edilmez veya sınırlandırılmaz. Aksine araştırmacının öznelliği, araştırmanın derinliğini arttırdığı için veri olarak kullanılır. Bu nedenle, araştırmaya olan etkisinin anlaşılabilmesi için araştırmacının kendini yansıtması esastır. Araştırmacının kendini yansıtmayı, öz-farkındalığının ve süreçteki rolünün bir analizini içerir (Morrow, 2005). Bu bağlamda, araştırmacının (Çabuk) araştırma konusu ile ilişkisi çalışmanın bu kısmında özetlenecektir.

Araştırmacının lisansüstü eğitimi boyunca devam eden süpervizyon süreci, klinik psikolog olarak alandaki deneyimi ve kişisel terapisi, araştırmacıyı geçmiş travmaların sonraki kuşaklar üzerindeki etkisini araştırmaya yönelten önemli faktörler olmuştur. Bununla birlikte, araştırmacının çalışmadan kısa süre önce

büyükbabasını kaybetmesi ve kayıp sürecini yakından deneyimlemesi de, çalışmanın şekillenmesinde oldukça etkili olmuştur.

3. BULGULAR

Analiz sonuçlarına dayanarak, *‘toz pembe çocukluğun karanlık yüzünü hatırlamak’*, *‘kayba atfedilen algılanan ebeveynlik özelliği: telafi edici ebeveynlik’*, *‘evdeki hayalet’*, *‘hayattaki çocuğun kayba dair duyguları: öfke ve gölgedeki suçluluk’*, *‘ailenin geçmişinden aktarılan bir miras olarak sorumluluklar’* ve *‘hayattaki çocuğun karşılanmamış ihtiyaçları ve kayıp abinin yerine getirmediği görevler’* olmak üzere altı üst tema oluşturulmuştur.

3.1 Toz Pembe Çocukluğun Karanlık Yüzünü Hatırlamak

İlk tema, katılımcıların idealize bir biçimde hatırladıkları çocukluklarının ve ebeveynlerinin, geçmişe dair ayrıntılar hatırlandıkça aslında onları zorlayan taraflarının da olduğunu sergilemektedir. Katılımcılar keyifli geçen bir çocukluk ile karakterize edilebilecek idealize edilmiş bir geçmişten söz ederken, ebeveynlerini de idealleştirilmiş bir şekilde tanımlamışlardır. Bu ebeveynler başlangıçta özgürlükçü, çocuklarını büyütme ve eğitme konusunda hırslı ve sevgi dolu olarak ortaya çıkmıştır.

Temada isimlendirilen çocukluğun toz pembe yanını, katılımcıların önce hatırladıkları anılar oluşturmaktadır. Ancak çocukluk anılarının ayrıntıları hatırlandıkça, çocukluklarında hissettikleri yalnızlık, ailedeki baskı ve ihmal hatıraları da ortaya çıkmış; sonradan hatırlanan bu anılar, çocukluğun karanlık yüzünü temsil etmiştir. Katılımcıların hissettikleri yalnızlık ve korkuya ek olarak, ebeveynlerinin duygusal kayıtsızlığından da bahsettikleri gözlenmiştir.

3.2 Kayba Atfedilen Algılanan Ebeveynlik Özelliği: Telafi Edici Ebeveynlik

Kayıpla ilgili geçmiş deneyimleri sorgulandığında, katılımcılar ebeveynlerinin ebeveynliklerinde ilk çocuklarının kaybının neden olabileceği olası değişiklikler hakkında görüşlerini ifade etmişlerdir. Geçmişteki kayıp hakkında sınırlı bir bilgiye sahip olsalar da, bu kaybın ebeveynlerinin ebeveynlik tarzı üzerindeki derin etkisinden emin oldukları gözlenmiştir. Katılımcılara göre, ebeveynleri ilk çocuklarının ölümünü telafi edencesine sonradan doğan çocuklarının sağlığı konusunda daha dikkatli davranmışlardır. Yaşayan çocuklarının sağlığına olan bu özen, katılımcılara göre onların doğumundan önce başlamış ve katılımcılar büyürken de açık bir biçimde devam etmiştir.

Ebeveynlerin telafi edici davranışları, katılımcıların sağlığı ile ilgili konularla sınırlı değil gibi görünmektedir. Katılımcılar, ebeveynlerini çocuk kaybından sonra doğan çocuklarına aşırı derecede değer veren; kendilerini daha iyi ebeveynlik sergilemek için geliştirme çabasında olan ebeveynler olarak tanımlamışlardır. Bu değer ve çaba, katılımcılar tarafından ebeveynlerinin çocuklarına olan yoğun bağlılığının bir göstergesi olarak yorumlanıyor gibi gözükmektedir.

3.3 Evdeki Hayalet

Görüşmelerin başında, tüm katılımcılar, kendileri doğmadan önce ölen kardeşleri hakkında bilgiye sahip görünürken, iyi bilindiği düşünülen kardeşlerin kısa yaşam öyküsünün ailede hiçbir zaman bariz bir konu olarak konuşulmadığını fark etmişlerdir. Diğer bir deyişle kayıp kardeş, ailedeki iletişimde de kayıp görünmektedir. Dahası, katılımcılar bu konuyla ilgili konuşma isteklerinin ebeveynleri tarafından genellikle reddedildiğini ifade etmişler, açıkça reddedilmedikleri durumlarda da ebeveynlerinin kayıp hakkından konuşma konusunda isteksiz, bazen de tepkili göründüklerini hatırlamışlardır.

Ailedeki her kayıp acı vericidir; ancak, bir çocuğun kaybı çok daha derin acılara neden olabilir. Özellikle çok acı veren deneyimlerden kaynaklanan duygular hakkında konuşmanın kolay olmayabileceğini söylemek zor değildir. Bununla

birlikte, katılımcılar abinin kaybıyla ilgili duyguların tamamen bastırıldığına dikkat çekmiştir. Bir mezar, ölen kişinin yeryüzünde bırakabileceği en somut sembollerden biri olarak değerlendirilebilir. Katılımcılar görüşmelerde bir mezardan bahsetmiştir; ancak bu mezar yeri bilinmeyen, neredeyse hiç ziyaret edilmemiş, veya ölümün üzerinden yıllar geçtikten sonra yaptırılmış bir mezardır.

Kayıp abinin aile içindeki iletişimde konuşulmaması, kaybının uyandırdığı duyguların ifade edilememesi ve ziyaret edilmemiş veya hiç yaptırılmamış mezarı, kayıp katılımcıların ebeveynleri tarafından simgesel düzleme geçirilemediği şeklinde değerlendirilmiştir. Görünüşe göre kaybedilen abi hala oradadır ancak aile üyeleri tarafından görülememekte, uyandırdığı duygular ifade edilememektedir. Kayıp abinin, perili bir evdeki bir hayalet gibi deneyimlendiği ortaya çıkmaktadır: herkesin bildiği ancak yüzleşmekten kaçındığı, herkesin hissettiği ancak hakkında konuşmadığı bir hayalet.

3.4 Hayattaki Çocuğun Kayba Dair Duyguları: Öfke ve Gölgedeki Suçluluk

Ailelerinde kayba dair duyguların paylaşımının nadir bir olay olduğunu ifade etse de, katılımcılar görüşmeler sırasında kayıp onlarda yarattığı bazı duygularını açıkça ifade edebilmiştir. Öfke, bu duygular arasında öne çıkmıştır. Kimi katılımcılar, kayıp nedeniyle çektiği acıyı düşündüklerinde annelerine duydukları merhamet duygusuyla beraber abiye olan öfkelerini dile getirmiş; kimileri de kayıptan sorumlu olabilecek sağlık personeli ya da kayıptan sonra duyarsız davranan akrabalara öfkelerini dile getirmişlerdir.

Güçlü bir duygu olan öfke, kimi zaman başka duyguları da örtebilir. Bu bağlamda, öfke, psikik kalenin dış duvarlarına benzemektedir. Ancak kalenin içinde, duvarlarından fazlası vardır. Üzerine çalışılan öfkenin ardından ortaya çıkan suçluluk nadir görülen bir olgu değildir. Bu nedenle, katılımcılar kayıpla ilgili duygularını paylaşırken, öfkelerinin ardından çıkan suçluluk duygusu sürpriz olarak değerlendirilmemiştir. Ancak katılımcılar, kendileri doğmadan önce meydana gelen bir olay nedeniyle kendilerini suçlu hissetmektedirler. Örneğin bir katılımcı, hiç tanımadığı abisine karşı duyduğu öfkeyi ifade ederken, öfkesinin altında abisinin

yaşama hakkını elinden aldığı hissinden kaynaklanan suçluluk duygusunu keşfetmiş ve dile getirmiştir.

3.5 Ailenin Geçmişinden Aktarılan Miras Olarak Sorumluluklar

Kayıp, kendileri doğmadan önce meydana geldiğinden; katılımcıların kayıpla ilgili deneyimleri sorgulandığında, katılımcılar ebeveynlerinin kayba dair deneyimlerinden bahsetmişlerdir. Ancak, katılımcılar ebeveynlerinin geçmişleri hakkında duyduklarını hatırladıkça, bu hikayelerin ebeveynlerinin hikayelerinden daha fazlasını içerdiği ortaya çıkmıştır. Bu hikayeleri hatırlama ve anlatma biçimleri, ebeveynlerinin hikayelerini kendileri yaşamışçasına kişiselleştirdikleri göstermiştir. Dahası, doğumlarından önceki zamanlara uzanan geçmiş meselelerin sorumluluğunu üstlendikleri dikkati çekmiştir. Bu sorumluluk, kimi zaman anne babanın arasındaki ilişkiyi düzenleme misyonu olarak ortaya çıkmış, diğer zamanlarda ise geniş aile üyelerine sınır koyma görevi olarak yerine getirilmiştir. Hayattaki çocuğun sorumluluklarının belirlenmesinde, ebeveynlerin geçmiş hikayesinin rolü olduğu görülmektedir. Bazen oldukça ağır olabilecek bu sorumlulukların aile rollerinde de bir karmaşaya neden olduğu ortaya çıkmıştır: hayattaki çocuğun ebeveynlerini mutlu etmek için aldığı sorumluluk, sıklıkla ailedeki çocuk rolünden feragat etmesini gerektirmiştir.

Katılımcıların ağır sorumluluklarından bazıları, tıpkı gelecek nesle aktarılan bir miras gibi, ebeveynlerinin geçmişinden kendilerine aktarılıyor gibi görünmüştür. Kaybın ardından annelerinin geniş ailede yaşadığı mağduriyetin duygusal yükünü paylaşmak, bu mirasın önemli bir ögesi olarak ortaya çıkmıştır. Dahası bu miras, katılımcılara kimi zaman ailenin tek gelir getiricisi olmak gibi ağır sorumlulukları da aktarmıştır. Bu, onların ailelerinde aldıkları kurtarıcı bir role işaret etmektedir. Başka bir deyişle katılımcılar, ebeveynlerini memnun etmek için ailedeki çocuk rolünden feragat etmeye yetişkinliklerinde de devam etmektedirler.

Ancak yaşayan çocuğun sorumlulukları yukarıda sayılanlarla sınırlı değildir. Katılımcıların anlatıları, tanımadıkları abilerine karşı, onun hatırasını yaşatmak gibi başka önemli sorumlulukları da olduğunu ortaya koymuştur. Bir mezarın varlığı,

yukarıda da bahsedildiği gibi, kaybedilen kişinin bir zamanlar var olduğunu ve mevcut yokluğunu hatırlatan önemli bir sembol olarak düşünülebilir. Hayattaki çocuklar kimi zaman bu mezarla ilgili sorumluluk almış, kimi zamanda abinin adını ya da imajını canlı tutacak başka eylemlerde bulunmuşlardır.

3.6 Hayattaki Çocuğun Karşılanmamış İhtiyaçları ve Kayıp Abinin Yerine Getirmediği Görevleri

Kayıp abileriyle hiçbir zaman tanışma fırsatı bulamamış olsalar da, katılımcılar hayatta olmaları durumunda abilerinin rolleri hakkında fikirlerini paylaşmıştır. Hayatta olma olasılıklarını hayal ettiklerinde, katılımcılar abinin diğer niteliklerinden önce sorumlulukları ve görevlerinden bahsetmişlerdir. Katılımcılar, ölü birinden bir şeyler beklediklerinin farkındalardı; ancak karşılanmamış ihtiyaçlarını ve kayıp kardeşlerinin telafi edici misyonunu anlatırken, bu kardeşin var olduğu ve katılımcıların psikolojik gerçekliğinde tamamen canlı olduğu görülmüştür.

Abi ve kardeş ilişkisini temin etmenin yanında, kayıp abinin bir başka görevi de katılımcıların yalnızlığını ortadan kaldırmak olarak ortaya çıkmıştır. Dahası, ailede tek çocuk olmayan katılımcılar da kayıp abinin desteğine ihtiyaç duyuyor gibi görünmektedirler. Bununla birlikte, hayatta olmayan kardeşin en ağır görevlerinden biri, yaşayan kardeşlerine dışarıdan temin edilemeyecek bir şeyi sağlamak olarak ortaya çıkmıştır: kendini sevmek ve olduğu gibi kabul etmek. Bu durum, katılımcıların hissettikleri sevgi ve kabul eksikliğinin neden olduğu boşluğun yalnızca hayatta olmayan bir kardeş tarafından doldurulabileceği, yani hiç kimse tarafından doldurulamayacağı, şeklinde yorumlanmıştır.

4. TARTIŞMA

Bu çalışmada, travmanın kuşaklararası aktarımı ve bu aktarımın genç yetişkinlerde nasıl deneyimlendiği araştırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma metodolojisi olan Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz kullanılmıştır. Çalışmada, kendileri doğmadan önce kaybedilmiş bir kardeş öyküsü olan altı katılımcı ile görüşülmüştür. Analizlerin sonucunda, kuşaklararası travma olgusuyla ilişkilendirilen altı tema oluşturulmuştur.

İlk ve ikinci temalar, yani *‘toz pembe çocukluğun karanlık yüzünü hatırlamak’* ve *‘kayba atfedilen algılanan ebeveynlik özelliği: telafi edici ebeveynlik’*, katılımcıların geçmişe ilişkin yorumlarının net olmayan anılar ve hikayelere dayandığına işaret eden bilgiler içermektedir. Üçüncü ve dördüncü temalar, yani *‘evdeki hayalet’* ve *‘hayattaki çocuğun kayba dair duyguları: öfke ve gölgedeki suçluluk’*, nesiller arası bir sessizlik aktarımına işaret etmektedir. Dördüncü tema ile birlikte, *‘ailenin geçmişinden aktarılan bir miras olarak sorumluluklar’* olarak beliren beşinci tema, önceki nesillerden katılımcılara aktarılan yüklere işaret etmektedir. Son tema, yani *‘hayattaki çocuğun karşılanmamış ihtiyaçları ve kayıp abinin yerine getirmediği görevler’*, ailedeki eksikliğin kuşaklararası aktarımına işaret etmektedir.

Görüşmelerde bu eksikliğin destek, yakınlık, rehberlik veya kendine şefkat eksikliği olarak deneyimlendiği görülmüştür. Tüm temalar bir arada yorumlandığında, ebeveynlerinin çözümlenmemiş yasının, hayattaki çocuklar tarafından ailedeki sessizlik, yük ve eksikliğin aktarılmasıyla deneyimlendiği ortaya çıkmıştır.

4.1 Geçmişin Bulanık Anılar ve Hikayeler Hatırlanarak Yorumlaması

Katılımcılar, başlangıçta idealize olarak hatırladıkları bir çocukluktan ve ebeveynlerden bahsetmişlerdir. İdealleştirilmiş çocukluk hikayeleri bulanık anılara ve hatıralara dayansa da, neşeli çocukluk ortamından ve özenli ebeveynlerinden emin görünmüşlerdir. Ebeveynlerinin iyiliğini kaybın telafisi olarak yorumlamışlardır. Ancak, katılımcılardan deneyimlerini netleştirmeleri için örnekler vermeleri istendiğinde, çocukluklarına dair olumsuz anılar daha geç, ancak daha canlı bir şekilde hatırlanmıştır.

Çocukluklarında yaşadıkları yalnızlık, ihmal ve baskı anıları hatırlarken, katılımcıların çocukluk dönemleri artık çok da ideal gibi görünmemeye başlamıştır. Ayrıca, başlangıçta ebeveynlerinin telafi edici tutumlarının ana nedeni olarak değerlendirdikleri kayıp öyküsü, kaybın ebeveynleri üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle katılımcıları geçmişte olumsuz yönde etkileyen olası bir risk faktörü olarak ortaya çıkmıştır. Olumlu da olumsuz da yorumlansa, kayıp ve bu kaybın ebeveynler üzerindeki etkilerinin ailelerinde hiç konuşulmadığı veya kayıptan çok az bahsedildiği ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla, hikaye her zaman belirsiz kalmaktadır ve

bu belirsizlik yaşıyan çocukların yalnızca kayıp kardeşlerinin hikayesini değil, kendi hikayelerini de inşa etmelerini zorlaştırmaktadır.

Üzerine konuşulmamış kayıpların neden olduğu sorunlar, literatürde tespit edilmiş bir olgu olarak geçmektedir (örneğin, Mahan ve Calica, 1997). Ancak bu sorunların etkilediği kişiler, kaybı deneyimleyenlerle sınırlı değildir. Kempson ve arkadaşları (2008), çocuk kaybının etkisinin uzun bir zaman devam ettiğini ve bu kaybın sadece kayıp çocuğun ebeveynlerini değil, gelecek nesilleri de etkilediğini öne sürmüştür. Lieberman (1979), ileri sürdüğü ‘Kuşaklararası yas’ terimiyle, kabul edilmemiş veya yası tutulmamış ölümlerin hem ebeveynleri hem de kayıptan sonra doğan çocukları etkilemeye devam ettiğini vurgulamıştır. Nesiller arası yas üzerine literatür göz önüne alındığında, sonraki bölüm kısmen kabul edilen kaybın çözümlenmemiş yasının aktarılma mekanizmasına odaklanmıştır.

4.2 Çözümlenmemiş Yasın Kuşaklararası Aktarımı

4.2.1 Evdeki Hayalet Aracılığıyla Aktarılan Sessizlik

Önceki bölümde adı geçen temalar, bireyin veya ailenin geçmişine dair aktarılan belirsizliğe işaret etmekten, ‘evdeki hayalet’ teması, ailedeki kayba dair iletişim eksikliğini açıkça vurgulamaktadır. Kayıp abinin hikayesini anlatmanın ve ailedeki kayıpla ilgili duyguları ifade etmenin tek yolu sessizlik olarak ortaya çıkmaktadır. Kayıp kardeşle hiçbir zaman karşılaşma şansı bulamamış katılımcılar, bir şekilde onun var olduğunu öğrenmişlerdir. Ancak, ne kayıp çocuğun kısa yaşamı ne de kaybın neden olduğu trajedi ebeveynleri tarafından açıkça tartışılmıştır. Kaybın neden olduğu acının içten içe farkında olmalarına rağmen katılımcılar, ebeveynlerinin bu sessizliğini kaybın onlar için anlamsız olduğu şeklinde yorumlayabilmişlerdir. Kayıp kardeşlerle ilgili bir başka gizem ise mezarlarının yeri olarak belirmiştir. Yaşıyan çocukların hepsi bir mezarın varlığını bilmekle beraber, nerede olduğunu öğrenmemişler ya da orayı hiç ziyaret etmemişlerdir. Dahası, çoğu katılımcı ebeveynlerinin de oraya hiç gitmediklerinden emin görünmüştür. Öyle ki, bazı katılımcılar ebeveynlerinin mezarın yerini bulabileceklerine dair şüphelerini dile getirmişlerdir.

Önceki araştırmalar, ebeveynlerin geçmiş travmatik deneyimleri hakkında çocuklarıyla nadiren iletişim kurduklarını ortaya koymuştur (Fossion ve ark., 2003). Yaşlı aile üyelerinin mezarlarının varlığı, bir ailenin geçmişiyle bağlantısını ve tarihsel devamlılığını temsil edebilir. Bununla birlikte, çocuklar ailelerin geçmişinden ziyade geleceğini temsil ettikleri için, bir çocuğun mezarı, ebeveynlerin sahip olduğu doğal yaşam döngüsü algıları için bir tehdit olarak ortaya oluşturabilir. Ailede kayıp kardeşlerin mezarlarını ziyaret etmeyi hatta bazen bu mezarlar hakkında soru sormayı yasaklayan yazılı olmayan kurallara rağmen, katılımcılar bu konuyla ilgileniyor gibi görünmüşlerdir. Ölen kardeşlerin ziyaret edilmeyen mezarları, yaşayan çocukların ruhsal dünyasında bir şekilde yer kaplayabilmişlerdir.

Ebeveyn travmasının gelecek nesil üzerindeki etkisine ilişkin çalışmalar, iletişim eksikliğinin daha yüksek ikincil travmatik stres seviyeleri ile ilişkili olduğunu ortaya koymuştur (örneğin, Giladi ve Bell, 2013). Wiseman ve arkadaşları (2002) tarafından yapılan çalışma, ebeveynleri geçmiş travmatik deneyimleri hakkında açık ve isteyerek iletişim kurabilen yetişkin çocukların, açık iletişimden kaçınan ebeveynlerin yetişkin çocuklarına kıyasla daha düşük düzeyde psikolojik sorun bildirdiklerini göstermiştir.

Katılımcıların ailelerinde geçmiş travma ile ilgili duygusal ifade eksikliğinin yaygın olduğu gözlenmiştir. Bununla birlikte, duyguların ifade edilmesindeki sorunlar yalnızca ebeveynlere özgü değildir. Yaşayan çocuklar da duygularını ifade etmekte problem yaşıyor gibi görünmektedirler. Bir diğer deyişle, yaşayan çocuğun duyguları da, tıpkı ailedeki kayıp çocuğunun hayaleti gibi karanlıkta görülmeyi ve duyulmayı beklemektedir.

Çocukların, travmatik bir geçmişi olan ebeveynlerine yönelik olumsuz duygularını bastırılması önceki araştırmalarda ortaya çıkarılmıştır (Wiseman ve ark., 2006). Çalışmada, katılımcılar başta anne babaları hakkında olumsuz bir duygu ifade edemese de, hayatları boyunca topladıkları kıt bilgiyi hatırladıkça bir öfke ifade edebilmişlerdir. Ancak öfkelerini dile getirdikçe, kendilerine ait olmayan bir şey taşıyorlarmış gibi görünmüşler; duygularını bastırmanın ardındaki motivasyonları ve ifade ettikleri öfkenin içeriği yorumlandıkça, ebeveynlerden farklılaşmayla ilgili

sorunları ortaya çıkmıştır. Giladi ve Bell (2013), ayrışabilmiş bireylerin duyguları ve ihtiyaçları hakkında iletişim kurma olasılıklarının daha yüksek olduğunu bildirmişlerdir. Aksine, ayrışma problemleri yaşayan bireyler için tam tersi bir durumu vurgulamışlardır. Bu çalışmadaki bulgular ve alan yazında ilgili çalışmalar birlikte incelendiğinde, "Yaşayan çocuklar aslında kimin duygularını ifade ediyorlar?" sorusu ortaya çıkmıştır.

4.2.2 Hayattaki Çocuğun Duyguları ve Sorumlulukları Aracılığıyla Aktarılan Ailenin Yüğü

Trossman (1968) en zararlı ebeveyn tutumunu, çocuklardan ebeveynlerinin yaşamlarına anlam vermelerini ve geçmişte yaşanan acıyı telafi etmelerini beklemek olarak tanımlamıştır. Katılımcılar, ailede taşınmaları beklenen yükün neden olduğu yorgunluktan bahsetmiştir. Bu yük, katılımcıların duygu ve sorumluluklarına odaklanan dördüncü ve beşinci temalarda özellikle ortaya çıkmıştır.

Katılımcılar kayıp ve geçmiş deneyimleriyle ilgili duygularını hemen ifade etmeseler de, geçmişi anımsadıkça bazı duyguları sanki hep oradaymış ama karanlıkta unutulmuş gibi ortaya çıkmıştır. *‘Hayattaki çocuğun kayba dair duyguları: öfke ve gölgedeki suçluluk’* teması, çalışma sırasında ortaya çıkardıkları duyguların ifadeleri sonucu oluşturulmuştur. Katılımcılar, ailelerinde yaşanan kaybı değerlendirirken önce öfkelerini ifade etmişlerdir. Öfkeleri ilk olarak, kardeşin ölümünün nedeni olarak değerlendirilen hayatın adaletsizliğine karşı çıkmıştır. Ancak öfkelerini detaylandırdıkça, bu öfke ebeveynlerden ödünç alınmış gibi görünmeye başlamıştır. Diğer bir deyişle, anne babalarının aslında daha doğmadan yaşadıkları sorunları bizzat yaşamış gibi, katılımcılar doktorlara ve kayıptan sonra duyarsız kalan yakınlarına kızmışlardır. Bu bulgu, ebeveynleri travma mağduru olan yetişkinlerin daha öfkeli olduklarını ve diğer insanları daha olumsuz olarak algıladıklarını ortaya koyan önceki araştırmaları desteklemektedir (Iliceto ve ark., 2011). Holmes (1999), travmalarıyla çalışamayan ebeveynlerin çocuklarının ebeveynlerinin duyguları ile ilgili daha fazla yük hissettiklerini, ihtiyaçlarını belirlemede sorun yaşadıklarını ve duygularını diğer insanların duygularından ayırt etmekte güçlük çektiğini öne sürmüştür.

Araştırmada ortaya çıkan bir başka duygu, öfkeyle karşılaştırıldığında çok daha zor çıkan suçluluk olmuştur. Suçluluk, hayatta kalanın varlığını hedef alan içe dönük bir öfke olarak ifade edilmiştir. Bir katılımcının kayıpla ilgili duygularını “kaybedilen kardeşin yaşama hakkını çalmak” olarak tanımladığı düşünüldüğünde, ‘hayatta kalanın suçluluğu’, yaşayan çocukların hissettiği duyguyu tanımlamak için uygun görülmüştür. Bu bulgu, travmadan kurtulanların çocuklarının, kişilerarası bir çatışma sırasında saldırganlıklarını ifade etmekten ziyade kendilerini eleştirme (Felsen ve Erlich, 1990); saldırgan eğilimleri içselleştirme ve kendi suçlarını kabul etme olasılıklarının daha yüksek olduğunu (Nadler ve ark., 1985) ortaya koyan önceki çalışmaları desteklemektedir. Suçluluk, yaşayan çocukların farklılaşma süreçlerinde de engelleyici bir rol oynayabilmektedir. Dahası, travmatik olaylar yaşayan insanların çocukları, ayrılmış bir benliği ailelerinin dayanışmasına yönelik bir tehdit olarak algıladıklarından, özerklik girişimlerini bastırma eğiliminde olabilmektedirler (Freyberg, 1989).

Araştırmanın ebeveynlerden katılımcılara aktarıldığı görülen sorumluluklara ilişkin bulguları, ‘*ailenin geçmişinden aktarılan bir miras olarak sorumluluklar*’ adlı temayı meydana getirmiştir. Yaşayan çocuklar, aileleri tarafından verilen ya da isteyerek aldıkları sorumluluklarından açıkça bahsetmişlerdir. Ayrıca, kayıp kardeşin sesi olma ve hatırasını canlı tutma görevini üstlenmişlerdir. Katılımcıların ifadelerinin yanında, ebeveynlerinin geçmişinden bahsetme biçimleri, ailelerini kendileri doğmadan önce etkileyen olayların neden olduğu duygusal yükü taşıdıklarını göstermiştir. Özellikle bir zamanlar anneleri için sıkıntıya neden olan insanlara, bu sorunları bizzat yaşamışlar gibi öfkelenmişlerdir. Dahası, ailelerinin sınırlarını koruma görevi onlara verilmiş gibi görünmektedir. Bilhassa yaşlı annelerini mağdur eden babaannelerine sınır koymadaki başarılarına rağmen, söz konusu bireysel sınırları olduğunda, bu sınırları kendi ebeveynlerine karşı koyamamışlardır. Malkinson ve Bar-Tut (2005), annenin aile içindeki rolünün, çok daha yoğun bir duygusal katılım gerektirdiğini öne sürmüşlerdir. Bu, annenin acısının, katılımcının hikayesi üzerindeki egemenliğinin açıklamalarından biri olabilir.

Yaşayan çocuklar, ailede sorumluluk aldıkları için ebeveynleri tarafından ödüllendirilmiştir. Ancak, iyi bir çocuk olmak için ödenen bir bedelden de bahsetmişlerdir: kendi öznellikleri ve arzularından feragat etmek. Katılımcıların en ağır sorumlulukları, kardeşlerinin kaybının neden olduğu boşluğu doldurmak olarak yorumlanmıştır. Bu bulgular, hayatta kalan çocuğun ölen sevdiklerinin telafisi olmasını bekleyen ebeveynlerin, çocuklarını bir bireyden ziyade yatırım simgesi olarak ele alabildiklerine işaret eden Rakoff'u (1966) desteklemektedir. Çocuklarını kaybeden insanların çocukları olan katılımcılar, ebeveynlerinin uğradığı trajik kaybı telafi etme misyonunu benimsiyor gibi görünmektedirler. Bu durum, travmatik bir olaydan sonra doğan çocukların bir umut ve anlam kaynağı olarak algılanmasının ve dolayısıyla kayıptan sonraki iyileşmeyi temsil etmelerinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir (Barocas ve Barocas, 1973). Ebeveynlerin hayatta kalan çocuklarına dair gerçekçi olmayan bu beklentiler, çocukların beklentiyi karşılamak üzere daha fazla sorumluluk almasına (Philips, 1978) ve ebeveynlerinin psikolojik sağlığı için gelecek acıları önleme misyonunu edinmelerine (Danieli, 1982) neden olabilir.

Analitik literatürde, her çocuğun ailede bir işlevi olduğu ve ebeveynlerin bilinç dışı istekleri çocuklar tarafından yerine getirildiğinde, ebeveynlerin onları ödüllendirdiği öne sürülmektedir (örneğin, Barocas ve ark., 1973). Solomon (1998), geçmişte travmatik kayıp yaşamış ebeveynlerin, çocuklarını kendilerinin bir uzantısı olarak algılayabileceklerini ve çocuğun bireyselleşmesini bir tehdit olarak yorumlayabileceklerini belirtmiştir. Barocas ve arkadaşları (1973), ebeveynlerin bir uzantısı olmanın çocukların özerkliğini engellemesinin yanında, ebeveynlerin çocukları kendi bilinçli veya bilinç dışı ihtiyaçlarını tatmin etmek için bir araç olarak kullanabileceğini vurgulamıştır. Bunun bir sonucu olarak, yaşayan çocukların ihtiyaçları ikincil öneme sahip olabilmekte veya tamamen göz ardı edilebilmektedir.

4.2.3 Hayattaki Çocuğun Karşılanmayan İhtiyaçlarıyla Aktarılan Ailedeki Eksik

Katılımcıların geçmiş yaşantılarının ayrıntılarından bahsettikçe hatırladıkları olumsuzluklardan biri de ailelerindeki sorumluluk yükü olarak belirmiştir. Diğer

durumlarda olduğu gibi, sessizlik, bu yorucu yüke dair rahatsızlıklarını ifade etmelerini sağlayacak her türlü tepkinin önüne geçmiş görünmektedir. Ancak sorunları, katılımcıların hiç tanışmadıkları abilerinden beklentilerini ifade etmeleriyle örtük de olsa ortaya çıkmıştır. Bazı ihtiyaçlarının yalnızca abilerinin yaşaması durumunda karşılanabileceğine olan inançlarının yorumlanmasıyla, çalışmanın son teması '*hayattaki çocuğun karşılanmamış ihtiyaçları ve kayıp abinin yerine getirmedeği görevler*' olarak belirlemiştir. Karşılanmayan bu ihtiyaçlar ve abinin yerine getirmedeği görevler, ailede deneyimlenen ancak tıpkı abinin kaybında olduğu gibi ifade edilmeyen bir eksiklik olarak yorumlanmıştır.

Ölü bir kardeşten hayattaki çocukların yalnızlığını ortadan kaldırmasını beklemek, katılımcıların ailelerinde yakın ilişki kurmada yaşadıkları sorunlara işaret ettiği şeklinde yorumlanmıştır. Bu bulgu, katılımcıların çocukluklarında deneyimledikleri ihmale dikkat çeken birinci temada verilen içerikle desteklenmektedir. Wiseman ve arkadaşları (2006), ebeveynleri sessiz kalmayı tercih eden, geçmiş travmaları hakkında belirsiz bilgiler veren ve açık iletişimden kaçınan yetişkinlerin yüksek düzeyde yalnızlık bildirdiklerini ortaya çıkarmıştır.

Katılımcıların bir şekilde ifade edebildikleri bir diğer sorun da, ailelerinde şefkat eksikliği olarak ortaya çıkmıştır. Benzer bir şekilde, katılımcılar, kayıp abilerinin yaşamaları durumunda onlara kendilerini nasıl seveceklerini öğreteceklerine inanmışlardır. Bunun bir açıklaması, ebeveynlerin kendi acılarıyla meşgulken, bu acının sonradan doğan çocukların duygusal ihtiyaçlarını karşılamalarına engel olması olabilir. Literatürdeki bulgular, bu olası açıklamayla tutarlı sonuçlar ortaya koymuştur. Letzter-Pouw ve arkadaşları (2014), çözülmemiş kederi olan ebeveynlerin duygusal olarak kendilerini geri çekme veya çocuklarını ihmal etme olasılığının daha yüksek olduğunu öne sürmüştür. Tal (1992) ise, travmatik kayıplar yaşayan kişilerin çocuklarının, ebeveynlerine erişemediklerini ve onlardan destek göremediklerini bildirildiğini belirtmiştir (akt; Solomon, 1998).

Katılımcıların kayıp abinin eğer hayatta olsaydı sorumlulukların yükünü paylaşacağına inanmalarının hem çok talepkar ebeveynlere, hem de ebeveyn desteğinin eksikliğine işaret edebileceğini düşündürmüştür. Çocukluklarında olduğu

gibi, yetişkinler olarak da ailelerinin yükünü taşıma konusunda yalnız oldukları görünmektedir. Ebeveynlerinin yaşadığı kaybı telafi edici rolün, korunma ve rehberlik ihtiyacını doğurabileceği düşünülmektedir. Literatürdeki bulgular, çocukların ebeveynlerin bir sürekliliğini temsil ettiğini ve geçmişte yaşanan kaybın telafisi olarak hizmet ederek ebeveynleri dünyanın tehlikelerine karşı koruduğunu öne sürmektedir (Solomon, 1998). Katılımcıların da bu korumayı ve diğer işlevleri yerine getirmesi beklendiği var sayıldığında, koruyucu ve yol gösterici bir abiye olan ihtiyaçları anlaşılır hale gelmektedir.

Bir çocuğu kaybetmek, tıpkı bir uzvu kaybetmek gibi, yaşlı kişinin ebeveynliği de dahil olmak üzere her türlü ilişkisini etkileyebilecek kalıcı bir yokluğa neden olabilir. Yokluğuna rağmen algılanan hayalet bir uzuv gibi, kaybedilmiş bir çocuğun da fiziksel yokluğuna rağmen ebeveynlerin psikolojik dünyasında yaşıyor olması muhtemeldir (Nasio, 1996). Kayıptan sonra doğan çocuklardan, hiç tanışmadıkları bir kişinin kaybının yarattığı boşluğu doldurmaları beklenirse, bu çocuklar dünyaya geldiklerinde zaten var olan bir kederle ve doğumlarından önce tanımlanmış ağır bir görevle aynı anda başa çıkmak zorunda kalabilirler. Başka bir deyişle, ailede ‘aktarım işlevi’ olarak tanımlanan amaca hizmet etmek için doğmuş olurlar (Barocas ve ark., 1973). Ebeveynler, kaybın acısını yatıştırmak için, bilinç dışı bir şekilde yeni doğan çocuğu kaybedilenin yerini doldurmaya zorlayabilir. Ancak yaşayan çocuklar için kaybedilenin eksikliğini doldurmanın bedeli, aile içinde kendi yerlerinde eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. İronik bir biçimde, ailedeki eksiği aktaranın, kaybın neden olduğu eksiği doldurma sürecinin kendisi olduğu anlaşılmaktadır.

4.3 Sonuçlar ve Klinik Uygulamaya Dair Öneriler

Fonagy (1999), travmaya maruz kalmış ebeveynlerin çözülmemiş sorunları çocuklarına aktarma olasılığının daha yüksek olduğunu öne sürmüştür. Volkan (2007), bu süreci ebeveynlerden çocuğa geçen psikolojik bir DNA’ya benzetmiştir. Mevcut çalışma, ebeveynleri ilk çocuklarını kaybeden yetişkin çocukların kişisel deneyimlerine odaklanmıştır. Katılımcıların deneyimlerine dayanan derinlemesine yorumlamalar, ebeveynlerin açık iletişim yerine sessizliği seçmesi ve yüklerini

çocuğa aktarmasıyla ilişkili görünen travmanın kuşaklararası aktarımının psikolojik mekanizmalarının araştırılmasına katkıda bulunmuştur.

Öncelikle, koruyucu ve iyileştirici bir faktör olarak iletişimin işlevi vurgulanmalıdır. Konuşmanın iyileştirici gücü, psikoloji alanında geniş çapta kabul görmektedir, öyle ki psikoterapi temelde iletişime dayanmaktadır. Bununla birlikte, travmatik bir kayıp, aile içindeki iletişimi engelleyebilir ve bunun, kaybın ardından sessizliğe bürünmüş bir evde doğan çocuklar üzerinde olumsuz etkileri olabilir. Bu çalışma, ebeveynlerin kayıp hakkında konuşmaktan veya kaybın duygusal etkisini ifade etmekten kaçınmasının, kayıptan sonra doğan çocukları geçmişin travmatik gerçekliğinden korumadığına; aksine, evin ortasında yasın çözülmeden var olmaya devam edebileceği bir alan sağladığına işaret etmektedir. Dahası konuşmak, kederin üstesinden gelmek, kaybedileni hatırlamak ve kayıpla ilgili suçluluk gibi duyguları çözümlemek için hayati bir araç olduğundan; sessizliğin tercih edilmesi kaçırılmış bir fırsat da olabilir (Solomon, 1998). Bu nedenle derinlemesine süreçler, aktarılan bilinç dışı materyali anlamak ve ailedeki iletişim eksikliğinden süregelen sorunları çözümlemek için hayati öneme sahip görünmektedir. Travmanın kuşaklararası aktarımı ile ilgili vakalar üzerinde çalışan klinik psikologlara, sessizliği sadece direnç olarak etiketlememeleri; bunu danışanın ailesindeki iletişim tarzını anlamak için bir araç olarak kullanmaları önerilmektedir.

Çalışmada, ebeveynlerin çocuklara aktardıkları yük, travmanın kuşaklararası aktarımının ana mekanizmalarından biri olarak ortaya çıkmıştır. Travmatik kayıptan sonra doğan çocukların ebeveynlerini korumak gibi sorumlulukları, ebeveynler ve çocuklar arasında sınır ve rol karmaşası yaratmaktadır. Rol karmaşası, ebeveynlerin çözülmemiş yasının yaşayan çocuklarına aktarılmasında önemli bir rol oynayabilir. Önceki araştırmalar da, algılanan ebeveyn yükü ile ebeveynlerin geçmiş travmalarının çocuklarına aktarılması arasında bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Letzter Pouw ve ark., 2014). Dahası, ebeveynleri travmatik olaylar yaşadıktan sonra doğan çocuklar, ebeveynlerinin yükünü daha fazla hissettiklerini bildirmişlerdir (Kellermann, 2001). Bu bulgular, psikoterapistlerin danışanın kök ailesindeki rolünü, aile geçmişiyle beraber anlamaya çalışmanın önemini vurgulamaktadır.

Bu çalışmanın ileri sürebileceği bir başka klinik çıkarım, desteklenmemiş ve ihmal edilmiş öznelliğinin bireyler üzerindeki olumsuz etkileri ile ilgilidir. Önceden belirlenmiş gündemlerle yapılandırılmış klinik müdahalelerin popülerliğine rağmen, tüm psikoterapi süreçlerinde bireyin öznelliğinin dikkate alınması önemle vurgulanmaktadır. Ebeveynlerin çözülmemiş meseleleri ya da yaslarının neden olduğu, ayrışmayı engelleyen olası aile dinamikleri göz önüne alındığında, klinik psikologlar, çalıştıkları her bireyin kişiliklerinin ve hikayelerinin benzersiz özelliklerine özellikle duyarlı olmalıdır. Hall (2014) yas için genel bir yaklaşımın genel geçer bir kabul göremeyeceğini belirtmiştir. Dahası, bir çocuğun ölümü farklı ebeveynler için farklı anlamlar taşıyabilir (Kempson ve ark., 2008). Bu nedenle, alanda çalışan tüm ruh sağlığı uzmanlarının aşırı genellemelerden ve patolojik etiketlemelerden kaçınmaları şiddetle tavsiye edilmektedir.

Son olarak, herkes gibi psikologların da, atalarının yaşadığı travmaların aktarımına karşı herhangi bir bağıkslıkları olmadığını hatırlamakta fayda vardır. Önceki nesillerin çözülmemiş sorunlarının olası etkilerinin farkına varmak ve kendilerini bu etkilerden ayırtmak ruh sağlığı uzmanlarına da yardımcı olabilir. Üstelik, travma, ölüm ve yas gibi konularda çalışmanın yıpratıcı etkileri olduğu da göz önünde tutulmalıdır. Bu nedenle, klinik veya akran süpervizyonunun ve kişisel terapinin, resmi eğitim süreçlerini tamamlamış olsalar dahi, tüm uzmanlar için önemini koruduğunun altı çizilmektedir.

4.4 Çalışmanın Güçlü Yönleri ile Sınırlılıkları, Gelecekteki Çalışmalar İçin Öneriler

Çalışmada, çözülmemiş yasin kuşaklararası aktarımına dair öznel deneyimlerin anlaşılması amaçlandığından, çalışmanın temel gücünün, kullanılan metodoloji olduğu söylenebilir. Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz her katılımcının öznel olarak değerlendirilmesini gerektirdiği için, geçmiş deneyimin katılımcı tarafından değerlendirilmesindeki değişim tespit edilebilmiştir. Metodolojisine ek olarak, çalışmanın perspektifi bu çalışmanın bir başka gücü olarak düşünülebilir. Klinik psikolojide yürütülen araştırmaların büyük çoğunluğu, araştırma sorularının oluşumundan bulguların yorumlanmasına kadar tüm araştırma sürecini etkileyen

psikopatolojik bir bakış açısı benimsemektedir. Bu çalışmada, bireylerin kişisel deneyimlerine odaklanılmış ve bu deneyimler herhangi bir psikopatoloji ile etiketlemeden yorumlamıştır. Dahası, her bireyin öznelliğine değeri verilmiş ve hikayeleri herhangi bir genelleme kaygısı olmadan anlaşılmasına çalışılmıştır.

Ancak, bu çalışma sınırlılıklardan muaf değildir. Çalışmaya sadece ebeveynleri ilk çocuklarını kaybeden genç yetişkinler dahil edilmiştir. Diğer bir deyişle araştırmada incelenen travmatik yaşantı, katılımcıların doğumundan önce ailede meydana gelen çocuk kaybı olarak belirlenmiştir. Gelecekteki çalışmalarda, etkisinin kuşaklararası aktarımı muhtemel başka travmatik olaylar çalışılabilir. Ayrıca, kültürün etkisi gelecekteki çalışmalarda daha ayrıntılı olarak incelenebilir. Geleneksel Türk ailesinin, çocuğa aile yararına roller yükleme eğiliminin travma aktarımına olası katkısının, gelecekteki araştırmalarda dikkate alınması önerilmektedir.

G. TEZ İZİN FORMU / THESIS PERMISSION FORM

ENSTİTÜ / INSTITUTE

- Fen Bilimleri Enstitüsü** / Graduate School of Natural and Applied Sciences ☐
- Sosyal Bilimler Enstitüsü** / Graduate School of Social Sciences ☒
- Uygulamalı Matematik Enstitüsü** / Graduate School of Applied Mathematics ☐
- Enformatik Enstitüsü** / Graduate School of Informatics ☐
- Deniz Bilimleri Enstitüsü** / Graduate School of Marine Sciences ☐

YAZARIN / AUTHOR

Soyadı / Surname : Çabuk
Adı / Name : Onur Can
Bölümü / Department : Psikoloji / Psychology

TEZİN ADI / TITLE OF THE THESIS (**İngilizce** / English): Grieving for the ‘Ghost’ of an Unknown Sibling: An Interpretative Phenomenological Analysis of the Transmission of Trauma across Generations.

TEZİN TÜRÜ / DEGREE: **Yüksek Lisans** / Master ☐ **Doktora** / PhD ☒

1. **Tezin tamamı dünya çapında erişime açılacaktır.** / Release the entire work immediately for access worldwide. ☒
2. **Tez iki yıl süreyle erişime kapalı olacaktır.** / Secure the entire work for patent and/or proprietary purposes for a period of **two years**. * ☐
3. **Tez altı ay süreyle erişime kapalı olacaktır.** / Secure the entire work for period of **six months**. * ☐

** Enstitü Yönetim Kurulu kararının basılı kopyası tezle birlikte kütüphaneye teslim edilecektir. / A copy of the decision of the Institute Administrative Committee will be delivered to the library together with the printed thesis.*

Yazarın imzası / Signature **Tarih** / Date